

**Универзитет у Крагујевцу
Правни факултет**

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ 2018

- са прилозима -

У току припрема за акредитацију, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу спровео је поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета који је предвиђен Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и Правилником о квалитету и самовредновању Правног факултета у Крагујевцу.

Извештај о самовредновању пружа неопходне информације о свим аспектима квалитета и оцену испуњености услова за акредитацију и служи као основ за отклањање уочених слабости и свеукупно унапређење квалитета.

СТАНДАРД 1. СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Савет Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 27. маја 2008. године, усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета ([Прилог 1.1.](#)), стратешки развојни документ који дефинише основне приоритете високог образовања у области обезбеђења квалитета као и начине њиховог остваривања. Овим, основним и општим развојним документом у области обезбеђења квалитета, дефинисани су мисија, визија, циљеви, опредељења и принципи институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђене су области и субјекти система обезбеђења квалитета, као и мере и начини спровођења система обезбеђења квалитета. Задатак Правног факултета Универзитета у Крагујевцу јесте да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са наставним плановима и програмима. Да би остварио своју мисију Факултет је трајно опредељен да тежи унапређењу квалитета и укључивању у европски простор високог образовања.

На основу Стратегије обезбеђења квалитета, на седници Наставно-научног већа Правног факултета у Крагујевцу дана 29. маја 2008. године (са изменама и допунама из 2013. и 2014. године) усвојен је Правилник о квалитету и самовредновању ([Прилог 1.2.](#)). Циљ новог система управљања квалитетом је успостављање целовитог, конзистентног, функционалног, ефикасног, флексибилног и потпуно јавног система управљања квалитетом, чиме се гарантује усклађеност квалитета наставних активности, научно-истраживачког рада, управљања Факултетом и свих других пратећих активности са усвојеним стандардима. Овај документ доступан је јавности на веб страници Факултета <http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/kontrola-kvaliteta.htm>.

У Декларацији квалитета, која је саставни део Стратегије обезбеђивања квалитета, Факултет је преузео одговорност да континуираним и систематичним активностима ради на унапређењу квалитета свих усвојених студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког рада, уџбеника и литературе, опреме, административних послова, вредновања наставе од стране студената, финансирања и процеса управљања том установом.

Субјекти обезбеђења квалитета су: Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, Поткомисија за праћење и унапређивање студирања и сви остали органи Факултета (орган пословођења и управљања, стручне службе), запослени, наставници, сарадници и студенти.

Правила о начину рада и одлучивању Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета уређена су Пословником о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, који је Комисија донела на седници одржаној 26.09.2008. године, чиме су постављене смернице за даље унапређење квалитета рада Факултета. Комисија је на седници одржаној 20.04.2017. усвојила измене Пословника о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета ([Прилог 1.3.](#)).

Стратегијом обезбеђења квалитета утемељен је свеукупан систем обезбеђења квалитета Факултета. Усвајањем стратегије обезбеђења квалитета Факултет је потврдио императив обезбеђења високог квалитета наставних планова и програма наставних

дисциплина сваког акредитованог студијског програма, који треба да се заснивају на оптималном балансу између стечених теоријских знања, практичних вештина и професионалних способности. У складу са тим Факултет је поставио и посебне принципе:

- Усвајање, примена и континуиран развој система управљања уз укључивање свих запослених и уз учешће студената;
- Стандардизација свих сегмената делатности Факултета уз стимулативне мере за повећану одговорност и креативан приступ приликом обављања делатности запослених;
- Интегрисање у целовит систем управљања квалитетом на Универзитету уз уважавање његове интегративне функције и формулисање хармоничног система управљања квалитетом на нивоу Универзитета;
- Стварање услова за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студијске програме у складу са потребама тржишта рада;
- Константно повећање нивоа стручности наставног и ненаставног особља како би се постигао склад са захтевима сталног технолошког развоја друштва као целине;
- Укључивање студената као партнера у процес високог образовања уз развој образовања током читавог живота;
- Етика у раду и понашању свих запослених међусобно, посебно у односу према студентима и у односима изван Факултета.

У циљу спровођења Стратегијом постављених принципа Факултет је, на седници Наставно-научног већа, усвојио Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета ([Прилог 1.4.](#)).

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Благовремено доношење аката Факултета који су омогућили развој добре праксе на плану унапређења квалитета +++ Утврђени су нови механизми за процену квалитета рада Факултета које је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета успоставила на основу Правилника о квалитету и самовредновању ++ Добра и ефикасна сарадња Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета са свим субјектима образовног процеса у установи + Акциони план за реализацију Стратегије Факултета из 2013. године +++	Стратегија обезбеђења квалитета се недовољно преиспитује и промовише +++ Недовољна мотивисаност студената за давање конкретних предлога и решења за унапређење квалитета рада на Факултету + Недовољна мотивација и ангажованост свих субјеката на плану обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету ++
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Могуће учешће у међународним пројектима из области обезбеђења и унапређења квалитета +++ Нови начини обезбеђења и унапређења квалитета Факултета кроз бољу сарадњу са домаћим и страним образовним високошколским установама +	Временска неусклађеност процедура и правила на државном нивоу ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Доношењем Стратегије обезбеђења квалитета испуњен је Стандард 1.

- Сагласно опредељењу дефинисаном у делу 5 Стратегије под насловом "Промовисање и унапређење стратегије" надлежни органи Факултета вршиће, поред промоције Стратегије управљања квалитетом, и проверу достигнутог нивоа квалитета у свим областима контроле квалитета уз истовремено предлагање иновативних мера и корективних поступака, али ће и изрицати предвиђене санкције.
- У циљу превазилажења слабости везаних за овај стандард, потребно је Стратегију обезбеђења квалитета редовно осавременјивати.

г) Показатељи и прилози за стандард 1

1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
2. [Правилник о квалитету и самовредновању](#)
3. [Пословник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета](#)
4. [Одлука Наставно-научног већа о усвајању Акционог плана и Акциони план](#)

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Стандарди квалитета и надлежности субјеката у систему мера обезбеђења квалитета, као и поступци за обезбеђење квалитета на Правном факултету у Крагујевцу, регулисани су општим актима:

1. Статут Правног факултета у Крагујевцу ([Прилог 2.1.](#))

Статутом Правног факултета у Крагујевцу утврђена су основна начела обезбеђења квалитета. Чланом 24. Статута Правног факултета у Крагујевцу, прописано је да Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада. Процес самовредновања спроводи се на начин и по поступку који су прописани општим актом Факултета, док поступак контроле квалитета и контроле самовредновања спроводи Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета у складу са позитивним прописима, Статутом, општим актима Универзитета и Факултета и стандардима за акредитацију. Статутом Правног факултета у Крагујевцу прописане су надлежности појединих органа Факултета из области обезбеђења квалитета:

Наставно-научно веће (стручни орган)

Одредбом чл. 100. ст. 1. т. 8. Статута Правног факултета у Крагујевцу, прописано је да Наставно-научно веће Факултета утврђује стандарде и мере за праћење, обезбеђење, унапређење, развој и контролу квалитета студијских програма, наставе и услова рада. Одредбом чл. 100. т. 24. прописано је да Наставно-научно веће има обавезу да најмање једном годишње разматра Извештај Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета о испуњености стандарда квалитета од стране Факултета и акредитованих студијских програма и предузима мере из своје надлежности.

Студентски парламент

Одредбом чл. 108. ст. 2. Статута Факултета прописано је да се начин избора и надлежност Студентског парламента утврђује Правилником о Студентском парламенту. Одредбом чл. 5. ст. 1. т. 5. и 6. Правилника о Студентском парламенту ([Прилог 2.2.](#)) прописано је да Студентски парламент разматра питања у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда. Правилником о квалитету и самовредновању предвиђено је да Студентски парламент учествује и у поступку самовредновања Факултета.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета

Одредбом чл. 97. ст. 2. и 3. Статута Факултета, као стално радно тело, образована је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета. Одредбом чл. 12. Правилника о квалитету и самовредновању ([Прилог 1.2.](#)), регулисана је надлежност Комисије:

- Утврђује предлог стратегије обезбеђења квалитета и прати њено остваривање;
- Формулише политику обезбеђења квалитета;
- Доноси стратешке и акционе планове за обезбеђење и унапређење квалитета;
- Подстиче и предузима активности на организовању расправа о квалитету;
- Промовише културу квалитета;
- Спроводи поступак самовредновања и припрема и доноси Извештај о самовредновању;
- Доноси одлуке о корективним мерама и спроводи их, односно прати њихову реализацију;
- Анализира стандарде квалитета и предлаже мере за њихово унапређење;
- Утврђује релевантне и референтне методе за испитивање најразличитијих аспеката рада и за утврђивање ставова различитих циљних група;
- Координира спровођењем анкета и другим релевантним видовима прикупљања информација о квалитету од свих корисника система обезбеђења и контроле квалитета;
- Анализира, оцењује, односно вреднује прикупљене податке, даје препоруке за унапређење квалитета и надзире примену препорука;
- Даје мишљење и предлоге при доношењу општих аката факултета;
- Утврђује метод вредновања квалитета образовног рада наставника, асистената и сарадника у поступку избора или реизбора;
- Анализира узроке уочених проблема у обезбеђењу и контроли квалитета;
- Подстиче и предузима активности у едукацији свих запослених на факултету у области обезбеђења и контроле квалитета;
- Сарађује са релевантним телима и службама за обезбеђење и контролу Факултета, посебно са телима Универзитета;
- Доноси Пословник о свом раду, друга потребна општа акта и упутства;
- Наставно-научном већу подноси Извештај о свом раду једном годишње и о испуњености стандарда у реализацији студијских програма;
- Образује Поткомисију за праћење и унапређивање студирања.

2. Стратегија обезбеђења квалитета ([Прилог 1.1.](#))

3. Правилник о квалитету и самовредновању

Наставно-научно веће на седници одржаној 29. маја 2008. године усвојило је Правилник о квалитету и самовредновању који је измењен и допуњен на седници Наставно-научног већа на од 27. маја 2013. Наставно-научно веће Факултета је, на седници одржаној 28.02.2014. године, усвојило нови Правилник о квалитету у самовредновању, да би га Правилником о изменама и допунама Правилника о квалитету и самовредновању изменило два пута: први пут 10.11.2014. године, те поново, Правилником о изменама и допунама Правилника о квалитету и самовредновању 30.01.2017. године ([Прилог 1.2.](#)).

Правилником је уређен институционални систем управљања квалитетом у свим областима рада Факултета, утврђена су подручја обезбеђења квалитета, стандарди за обезбеђење квалитета, тј. минимални ниво квалитета рада и утврђени су поступци за обезбеђење квалитета што укључује регулисање састава, надлежности, овлашћења и начин поступања субјеката надлежних за управљање, праћење, процену, унапређење и развој квалитета. Правилник о квалитету и самовредновању доступан је јавности објављивањем на интернет страници Факултета.

Овим Извештајем се истовремено приказује и рад Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета у периоду 2013-2018. године.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Добро дефинисан и комплетан правни оквир ++	Недовољна информисаност запослених о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета ++
Јасно подељене надлежности између субјеката +	Неповерење у процес самовредновања (веровање да се самовредновањем не постижу промене у квалитету) +++
Велики број субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета +	Недовољна свест о потреби промене постојећег стања ++
Укључивање студената у процес обезбеђења квалитета ++	Недовољно дефинисана одговорност надлежних субјеката за пропусте у раду +++
Дефинисана координација и контрола субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета ++	Нередовно извештавање о раду Комисије +++
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Размена искустава са другим високошколским установама и одржавање семинара из области обезбеђења квалитета +++	Непостојање сарадње са државом на плану решавања проблема уочених у процесу самовредновања ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

Правни факултет у Крагујевцу испуњава стандард 2.

Правилником о квалитету и самовредновању утврђени су стандарди и поступци за: обезбеђење квалитета студијских програма; обезбеђење квалитета наставног процеса; обезбеђење квалитета научно-истраживачког и стручног рада наставника, и сарадника; обезбеђење квалитета наставника и сарадника; обезбеђење квалитета студената; обезбеђење квалитета учбеника и других учила; обезбеђење квалитета библиотечких и информатичких ресурса; обезбеђење квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке; обезбеђење квалитета простора и опреме; обезбеђење квалитета финансирања; обезбеђење активне улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

- Благовремено и редовно сачињавати и усвајати годишње Планове и програме рада Факултета.

- Правилник о квалитету и самовредновању је први документ Факултета у области обезбеђења квалитета. С обзиром на то потребно је да Комисија за обезбеђење и

унапређење квалитета и остали субјекти система обезбеђења квалитета стално прате, сагледавају и процењују његову примену, како би се стекао увид у практичне ефекте Правилника и оценило остваривање планираних циљева.

- Нормативно прецизно уредити питање одговорности за неизвршавање обавеза предвиђених Правилником о квалитету и самовредновању у делу који се односи на надлежности Комисије, Поткомисије и свих других субјеката.

- У сарадњи са Студентским парламентом, Факултет ће објавити посебну, сажету публикацију о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета намењену свим субјектима.

г) Показатељи и прилози за стандард 2

1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
2. [Правилник о квалитету и самовредновању](#)
3. [Статут Правног факултета у Крагујевцу](#)
4. [Правилник о Студентском парламенту Правног факултета у Крагујевцу](#)
5. [Акциони план](#)

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа израђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Институционални систем обезбеђења квалитета установљен је и регулисан Статутом Правног факултета, који је донет 12.10.2006. године и мењан и допуњаван 2007, 2008, 2009, 2011, 2015, 2016. са последњим изменама и допунама од 08.03.2017. године ([Прилог 2.1.](#)).

Факултет оцењује да су у досадашњем раду прихваћени традиционални принципи и методи обезбеђења квалитета наставног процеса, научно истраживачког, стручног рада и рада студената у стицању знања и вештина. Осим тога, Правни факултет у Крагујевцу посебно наглашава значајну улогу студената не само кроз њихово чланство у Савету факултета, Наставно-научном већу, Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета и Поткомисији за праћење и унапређење студирања, него и кроз активности у Студентском парламенту. Култура обезбеђења квалитета негује се вишегодишњим спровођењем студентских анкета и отвореном и активном комуникацијом студентских представника. Значајну улогу у овом процесу имају и студентске организације које, кроз многобројне активности, подстичу и негују културу квалитета и доприносе и допуњују институционалне механизме за њено успостављање и одржавање.

Сагласно Статуту и Правилнику о квалитету и самовредновању ([Прилог 1.2.](#)), субјекти институционалног система обезбеђења квалитета на факултету су: Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Поткомисија за праћење и унапређивање студирања.

Систем обезбеђења квалитета на Правном факултету у Крагујевцу утврђен је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисана њихова улога, задаци, надлежност, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби факултета, области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета представља стални и највиши орган у систему обезбеђења и контроле квалитета факултета. Комисија има седам чланова. Поткомисија за праћење и унапређење студирања је стално оперативно тело Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета. Поткомисија има пет чланова. Одредбама Правилника о квалитету и самовредновању предвиђени су: улога, задаци и надлежност Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Поткомисије за праћење и унапређење студирања; трајање мандата чланова, основи и поступак за разрешење чланова, начин руковођења и друга питања везана за њихов рад.

Одлуком декана Правног факултета, сходно одредбама Правилника о квалитету и самовредновању, одређен је и службеник који ће пружати стручну и техничку подршку у праћењу, обезбеђењу и унапређивању квалитета, систематизовати све прикупљене податке неопходне за оцену квалитета и исте уносити у електронску базу података (службеник за контролу квалитета) – ([Прилог 3.1.](#)). Тиме је Правни факултет обезбедио континуитет у систему осигурања квалитета, који се, пре свега, ослања на адекватно постављене и контролисане процесе и активности које се односе на квалитет, у којима учествују сва изабрана тела и комисије у складу са општим актима које је донело Наставно-научно веће Факултета.

Сами процеси одлучивања, компетенције и одговорности појединих субјеката, наставника и сарадника, као и надлежности студената јасно су дефинисани Статутом и општим актима Факултета, који су објављени на сајту Правног факултета. На сајту факултета постоји форум за студенте, као и могућност давања предлога и сугестија о свим областима управљања квалитетом. Организациона структура и процедура свеобухватног система обезбеђења квалитета на овај начин гарантују да су у процесе одлучивања у вези са студијским програмом укључени наставници, сарадници и студенти, на начин који обезбеђује њихово активно ангажовање и оптималан допринос.

Од јуна 2013. године Комисија је радила у следећем саставу: проф. др Драган Вујисић, проф. др Срђан Ђорђевић, доц. др Бојан Урдаревић, асистент Милан Рапајић, мр Горан Петровић и, као представници студената, Милица Обрадовић и Андријана Максимовић. На састанку Комисије, одржаном 17.06.2013. године, за председника Комисије изабран је проф. др Драган Вујисић, а за заменика председника проф. др Срђан Ђорђевић. Проф. др Драган Вујисић поднео је оставку на чланство у Комисији, због ступања на функцију председника Савета Правног факултета. Уместо њега Наставно научно веће изабрало је проф. др Бранислава Симоновића. Комисија је на седници одржаној 24.12.2014. изабрала проф. др Бранислава Симоновића за председника Комисије. Дана 25.01.2016. именовани су нови представници студената у Комисији (уместо Милице Обрадовић и Андријане Максимовић): Кристина Лукић и Немања Цветковић. Члановима Комисије истекао је мандат 17.06.2016. године. Међутим, Комисија је наставила са радом у непромењеном саставу све до 20.04.2017. године. Од априла 2017. године Комисија ради у следећем саставу: проф. др Срђан Ђорђевић, доц. др Соња Лучић, доц. др Дејан Матић, асистент Борко Михајловић, Душан Шиповац и, као представници студената, Новак Дошен и Андријана Џелебџић. Доц. др Дејан Матић је на конститутивној седници Комисије поднео оставку, због ступања на функцију продекана за међународну сарадњу и научно-истраживачки рад. Уместо њега Наставно-научно веће изабрало је доц. др Вељка Турањанина за члана Комисије. Комисија је изабрала доц. др Соњу Лучић за председника Комисије, а доц. др Вељка Турањанина за заменика председника ([Прилог 3.2.](#)). Дана 12.04.2018. доц. др Соња Лучић поднела је оставку на функцију председника Комисије. За новог председника Комисија је изабрала доц. др Вељка Турањанина, а за заменика председника др Борка Михајловића ([Прилог 3.3.](#)).

Поткомисија за праћење и унапређење студирања је стално оперативно тело Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и у њен састав улазе: продекан за наставу као председник, 2 члана из реда наставника, 1 члан из реда асистената и 1 члан из реда студената. На основу члана 25. Статута Правног факултета и члана 14. Правилника о квалитету и самовредновању, чланове Поткомисије из реда наставника и асистената именује Комисија, а члана Поткомисије из реда студената именује Комисија на предлог Студентског парламента. У периоду од јуна 2013. до априла 2017. године Поткомисија је радила у следећем саставу: проф. др Драган Батављевић, проф. др Срђан Ђорђевић, проф. др Срђан Владетић, доц. др Вељко Турањанин (именован је за члана Поткомисије као асистент), и Милица Обрадовић (представник студената). Од априла 2017. године Поткомисија ради у следећем саставу: проф. др Јасмина Лабудовић Станковић, проф. др Срђан Владетић, доц. др Милан Рапајић, асистент Биљана Гавриловић и Срђан Арнаутовић ([Прилог 3.4.](#)).

У претходном периоду је редовно вршено анкетирање студената о квалитету наставника и сарадника ([Прилог 3.5. - Списак и извештаји свих спроведених анкета](#)). Извршено је и анкетирање послодаваца о квалитету студијских програма ([Прилог 3.6.](#)).

У односу на претходни период (2009-2013) учињени су напори у погледу побољшања интензитета у раду Комисије. Консолидација у раду Комисије је постигнута, што показује број одржаних састанака, успешна израда Извештаја о самовредновању и низ донетих одлука у претходном периоду.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Постојање Комисије и Поткомисије које се баве квалитетом наставе и студијских програма ++ Мере за обезбеђење квалитета и субјекти обезбеђења квалитета јасно су дефинисани ++ Надлежности наставника, сарадника, студената и стручних тела јасно су дефинисане општим актима Факултета +++ Сва усвојена документа за обезбеђење квалитета доступна су јавности ++ Комисија је носилац система контроле квалитета на Правном факултету ++	Невршење поступка анкетирања студената о квалитету рада ненаставног особља++ Нередовно анкетирање запослених и студената о квалитету рада управе Факултета ++
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Могуће учешће у међународним пројектима који се баве овом облашћу + Размена искустава о нормативним моделима организационе структуре са другим факултетима + Размена искустава са Комисијом за контролу квалитета Универзитета у Крагујевцу +	Обимна документација коју треба прикупити у свим процедурама, као и много понављања истих елемената, може да обесмисли читав процес +++ Недовољна комуникација између надлежног министарства, Универзитета и Факултета о процедурама ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

Успостављањем тела са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета на Правном факултету у Крагујевцу испуњен је Стандард 3.

- Нередовно подношење извештаја од стране Поткомисије за праћење и унапређење студирања.

- Редовно годишње спроводити анкете студената, наставног и ненаставног особља о стандардима квалитета, на начин предвиђен Правилником о квалитету и самовредновању.
- Успоставити ефикасан и редован прилив информација ка Комисији које су од значаја за њен рад, како би се успоставио рационалан „документ менаџмент“.
- Потребно је да Комисија направи анализу докумената система квалитета, како би их ускладила са новим захтевима контроле квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 3

Извод из Статута (члан 25. став 1.) којим се формално успоставља Комисија као тело са посебном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета ([Прилог 2.1.](#)) У надлежност Комисије, поред осталог, спада и: утврђивање предлога стратегије обезбеђења квалитета и њеног остваривања; формулисање политике обезбеђења квалитета; доношење стратешких и акционих планова за обезбеђење и унапређење квалитета; подстицање и предузимање активности на организовању расправа о квалитету; промовисање културе квалитета; спровођење поступака самовредновања и доношење Извештаја о самовредновању; давање мишљење и предлога при доношењу општих аката факултета; утврђивање метода вредновања квалитета образовног рада наставника, асистената и сарадника у поступку избора или реизбора; сарађивање са релевантним телима и службама за обезбеђење и контролу факултета, посебно са телима Универзитета; итд.

1. [Одлука о именовању Службеника за контролу квалитета](#)
2. [Актуелни састав Комисије, оставка члана Комисије и избор председника Комисије](#)
3. [Оставка председника Комисије, избор новог председника и избор заменика председника](#)
4. [Састав и рад Поткомисије](#)
5. [Извештаји о анкетању студената о квалитету наставника и сарадника \(2013-2017\)](#)
6. [Извештај о анкетању послодаваца о квалитету студијског програма](#)

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђен је праћењем и провером његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

На основу Уверења о акредитацији установе и дозволе за рад Министарства просвете, Правни факултет је започео реализацију акредитованих студијских програма основних академских, дипломских академских и докторских студија права од школске 2009/2010 ([Прилог 4.1.](#)).

У оквиру другог акредитационог циклуса, Комисија за акредитацију и проверу квалитета упутила је Правног факултету Упозорење о отклањању недостатака. Након отклоњених недостатака, Правни факултет је поднео захтев Министарству просвете, науке и технолошког развоја за издавање дозволе за рад, а по добијеном Уверењу о акредитацији високошколске установе ([Прилог 4.2.](#)).

До састављања овог Извештаја, Министарство просвете, науке и технолошког развоја није издало дозволу за рад. Комисија за акредитацију и проверу квалитета је донела и:

1) Уверење о акредитацији студијског програма ОАС4-Основне академске студије права (*440 студената у седишту: 235 финансираних из буџета и 205 самофинансирајућих, 4 године студија, 240 ЕСПБ, почетак реализације*);

2) Уверење о акредитацији студијског програма МАС1-ПРАВО (*100 студената у седишту, 1 година студија, 60 ЕСПБ, почетак реализације*);

3) Уверење о акредитацији студијског програма Докторске студије-ПРАВО (*30 студената у седишту, 3 године студија, 180 ЕСПБ, почетак реализације*);

4) Уверење о акредитацији студијског програма ОАС-ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА-УНУТРАШЊИ ПОСЛОВИ И БЕЗБЕДНОСТ (*165 студената у седишту-самофинансирајући, 4 године студија, 240 ЕСПБ, почетак реализације: 2016/2017*);

5) Уверење о акредитацији студијског програма МАС1-МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА СА 6 МОДУЛА (*160 студената у седишту, 1 година студија, 60 ЕСПБ, почетак реализације: 2016/2017*) ([Прилог 4.3.](#)).

Студијски програми доступни су у Информатору и на сајту Факултета.

Садржина студијских програма усклађена је са релевантним одредбама Закона о високом образовању, Статутом Факултета, Правилником о основним и мастер академским студијама, Правилником о докторским студијама, Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту, Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, Правилником о уџбеницима и другим училима, Правилником о изради семинарских радова и завршних радова на основним и мастер академским студијама.

Као што смо истакли, реализација студијских програма, за које је Факултет добио акредитацију у другом акредитационом циклусу, започела је школске 2009/2010. године. Од школске 2016/2017. године реализује се студијски програм основних академских студија Унутрашњи послови и безбедност, а од исте школске године и

студијски програм мастер академских студија са 6 модула. Од школске 2017/2018. године укинут је заједнички општеобавезни предмет Писање и презентовање семинарских и мастера одлуком Наставно-научног већа Правног факултета. О овој измени обавештена је Комисија за акредитацију и проверу квалитета ([Прилог 4.4.](#)). С обзиром на измену Правилника о стандардима за акредитацију студијских програма Националног савета за високо образовање - Стандарди за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа образовања – 5.5. Курикулум студијског програма, Сл. гласник РС, бр. 88/2017), у току је поступак акредитовања нових модула на Мастер академским студијама.

Статутом Факултета и Правилником о квалитету и самовредновању утврђени су поступци за припрему, усвајање, праћење и контролу студијских програма, као и процедуре за осавремењавање студијских програма. Правилником о квалитету и самовредновању предвиђене су процедуре за обезбеђење квалитета студијских програма: редовно праћење и провера циљева, структуре и садржине студијских програма, редовно праћење и провера укупног радног оптерећења студената и радног оптерећења студената у савладавању појединих предмета, прикупљање информација о квалитету студијских програма од унутрашњих и спољашњих корисника система обезбеђења квалитета и осавремењивање курикулума и обезбеђивање њихове упоредивости са курикулумима одговарајућих домаћих и страних високошколских установа. Учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и осталих тела у систему обезбеђења квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем научноистраживачког рада студената.

Основне академске студије

Факултет редовно и систематски проверава и прати циљеве својих студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима установе, преко руководиоца основних академских студија, катедри и представника студената, при чему се све одлуке и мање измене реализују на основу одлука Наставно-научног већа.

На основу релевантних података и евиденције Одсека за наставу и студентска питања, може се извршити увид и анализа броја студената уписаних у наредне школске године у претходном периоду.

У школској **2013/2014** год. I годину основних академских студија први пут је уписао **451** студент. У тој школској години упис I године обновио је 161 студент (укупно 612 студената). II годину први пут је уписало 304 студената, а поновни упис извршило 150 студената (укупно 454 студената). III годину уписао је 221 студент, а поновни упис 145 студената (укупно 366 студената). IV годину уписало је 145 студената. У школској 2013/2014 години укупан број студената је **1577**.

У школској **2014/2015** год. I годину основних академских студија уписало је **443** студената. У тој школској години упис I године обновило је 139 студената (укупно 582 студената). II годину први пут је уписало 329 студената, а поновни упис извршило 158 студената (укупно 486 студената). III годину уписао је 228 студената, а поновни упис

158 студената (укупно 386 студената). IV годину уписало је 175 студената. У школској 2013/2014 години укупан број студената је **1629**.

У школској **2015/2016** год. I годину основних академских студија уписало је **400** студената. У тој школској години упис I године обновило је 127 студената (укупно 527 студената). II годину први пут је уписало 288 студената, а поновни упис извршило 134 студената (укупно 422 студената). III годину уписао је 253 студената, а поновни упис 144 студената (укупно 397 студената). IV годину уписало је 186 студената. У школској 2013/2014 години укупан број студената је **1532**.

У школској **2016/2017**. години прву годину основних академских студија уписало је **402** студената. У тој школској години упис I године обновило је 114 студената (укупно 516 студената). II годину први пут је уписало 254 студената, а поновни упис извршило 143 студената (укупно 397 студената). III годину уписао је 217 студената, а поновни упис 153 студената (укупно 370 студената). IV годину уписало је 182 студената. У школској 2013/2014 години укупан број студената је **1465**.

Значајни су подаци о броју студената који су се исписали са Факултета. У школској 2013/2014. години са Факултета се исписало **55** студената; 2014/2015 – **49** студената; 2015/2016 – **45** студената; 2016/2017 – **59** студената, што значи да је укупан број исписаних студената за третирани период **208** студената.

Примећена је и појава да постоји одређен број студената који узимају уверење о положеним испитима и истовремено пасивизирају свој студентски статус на Факултету, али Студентска служба Факултета није у могућности да утврди њихов број.

Анализом достављеног прегледа броја уписаних студената по годинама за претходни период, долази се до следећих података, које би требало имати у виду, јер се односе на „недостајући“ број студената.

Од укупног броја студената који су у школској 2013/2014. години били студенти прве године (612), у школској 2014/2015. години другу годину уписало је 329 студената, а прву годину обновило 139 студената, тако да преостаје **144** студената са нејасним статусом.

Од укупног броја студената који су у школској 2013/2014. години били студенти друге године (454), у школској 2014/2015. години трећу годину уписало је 228 студената, а другу годину обновило 157 студената, тако да преостаје **69** студената са нејасним статусом.

Од укупног броја студената који су у школској 2013/2014. години били студенти треће године (366), у школској 2014/2015. години четврту годину уписало је 175 студената, а трећу годину обновило 158 студената, тако да преостаје **33** студената са нејасним статусом.

Од укупног броја студената који су у школској 2014/2015. години били студенти прве године (582), у школској 2015/2016. години другу годину уписало је 288 студената, а прву годину обновило 127 студената, тако да преостаје одређен број студената са нејасним статусом.

Комисија је у претходном периоду заузела став да је потребно уједначено вредновати број предиспитних поена на сваком наставном предмету, а у законском оквиру (од 30 до 70 поена), што се у пракси доследно спроводи.

Мастер студије

Од школске 2013/2014. године мастер академске студије уписало је укупно **215** студената, од чега је **66** студената одбранило мастер рад.

У школској 2013/2014 год. прву годину мастер студија уписало је 50 студената. Наредне, школске 2014/2015 год. прву годину мастер студија уписало је 41 студената.

У школској 2015/2016. години мастер студије је уписало 41 студената, а школске 2016/2017. године мастер студије је уписало 49 студената. Школске 2017/2018. године мастер студије уписало је 84.

Докторске студије

Од школске 2013/2014. године докторске академске студије уписало је 69 студената.

У школској 2013/2014. год. на докторске студије уписано је 21 студената. Наредне, школске 2014/2015. докторске студије је уписало 11 студената. У школској 2015/2016. на докторским студијама је уписано 12 студената; у школској 2016/2017. години уписано је 7 студената, а школске 2017/2018. године 18 студената.

Од јануара 2014. укупно 24 студента је одбранило докторску дисертацију.

Књига наставника и књига ментора на докторским студијама редовно се ажурира и доступна је на сајту Факултета. (http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/dok_nastavnici.htm). У тренутку сачињавања овог Извештаја, констатујемо да 36 наставника (од чега 34 наставника у радном односу са пуним радним односом на Факултету) испуњава услове за извођење наставе, а 29 наставника (од чега 27 наставника у радном односу са пуним радним односом на Факултету) испуњава услове за менторство на докторским студијама, у складу са Правилником о стандардима за акредитацију студијских програма студија у образовно-научним пољима.

Имајући у виду број одбрањених магистарских теза и докторских дисертација, број радова објављених у међународним и домаћим часописима са листе ресорног министарства за науку, у последњих 10 година, број ангажованих наставника и њихову научну компетенцију, као и број научноистраживачких пројеката који су реализовани на Факултету и број оних који се тренутно реализују на Факултету, може се констатовати да је квалитет извођења студијског програма докторских студија на високом нивоу. Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

Анализа слабости и повољних елемената

Структура и садржај студијског програма, везано за однос академско-општеобразовних, научно-стручних, стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета, као и изборност на нивоу програма, нису се значајније мењали, са изузетком осавремењивања у складу са развојем и потребама струке.

Непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа, спроводи се кроз могућност промене садржаја предмета на почетку школске године. Те промене су у складу са препорукама КАПК-а којима се дефинише шта су то мање измене које не представљају промену самих студијских програма која би захтевала нову акредитацију. Расподела наставника и сарадника по предметима врши се на основу Плана рада, који, за сваку школску годину, предлажу Катедре, а усваја Наставно-научно веће. Планови рада су основа за израду распореда предавања и вежби, који је доступан и редовно ажуриран на сајту Факултета.

Комисија констатује да је у претходном периоду учешће студената у разматрању квалитета студијског програма обезбеђивано чланством представника студената у Комисији, Поткомисији за праћење и унапређење студирања, Савету Факултета и Наставно-научном већу. Осим тога, Студентски парламент је увек у прилици да разматра назначена питања и да заузима ставове тим поводом. Током времена је постало очигледно да би се до релевантних података о ставу студената о квалитету студијског програма може доћи објективним анкетирањем студената, онако како се то већ чини анкетирањем студената у вези са проценом квалитета наставника, асистената и сарадника.

У циљу контроле квалитета студијских програма, Комисија је донела Одлуку о спровођењу анкетирања послодаваца из окружења. По спроведеном анкетирању, сачињен је извештај (Прилог 3.6.). На основу пристиглих одговора, може се закључити да постоји расположење послодаваца да успоставе комуникацију са Факултетом.

Имајући у виду искуство послодаваца са радом дипломираних правника, као и чињеницу да им је уз анкетни листић достављена и структура наставних предмета студијског програма основних студија, сматрамо значајним пристигле одговоре. Међу њима се издвајају мишљења којима се указује на потребу већег присуства обуке студената у стицању практичних вештина, односно, на потребу већег броја наставних предмета које су послодавци квалификовали као "практичне дисциплине". Уважавајући потребе тржишта рада и мишљења послодаваца и студената, Комисија сматра да би требало озбиљно размотрити могућност увођења „недеље праксе“ за све позитивно-правне предмете у сваком семестру, како би се студентима пружила прилика стицања додатног разумевања правних проблема.

Како је потребно, приликом разматрања ових питања, узети у обзир и мишљење студената, у правцу модернизације студијских програма, Комисија је донела одлуку да се од школске 2013/2014. године започне и са анкетирањем студената о квалитету студијског програма. Поводом ових питања, примећујемо да се анкетирање студената и послодаваца о квалитету студијског програма не врши редовно, због чега је у наредном периоду неопходно уложити додатни напор како би се ова значајна активност константно реализовала.

Факултет треба да настави са праксом ангажовања стручњака у процесу извођења наставе и вежби за сваки предмет који припада групи позитивно-правних дисциплина. У претходном периоду приметан је пораст учешћа стручњака из праксе и са других факултета приликом извођења наставних активности из појединих предмета, као што су, на пример, Управно право, Радно право и Увод у право. Такође, интензивирани су предавања домаћих и иностраних стручњака у оквиру различитих семинара који су организовани, а у вези са темама из МПП, Криминалистике, Права индустријске својине, Уставног права. Осим тога, пожељно је наставити праксу извођења курсева и семинара из различитих правних дисциплина засновану на примеру добре сарадње Правног факултета у Крагујевцу и Центра за међународне правне студије из Салзбурга ЦИЛС (Аустрија).

Потребно је истаћи да се рад Правне клинике редовно организује од школске 2016/2017. године (<http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/prklin.htm>). У оквиру ове активности студентима са на практичан начин приближавају правни проблеми, како би стекли потребна знања за учествовање у процесима пружања правне помоћи. У досадашњем раду организоване су клинике за породично, облигационо, уговорно право и за заштиту од дискриминације, уз ангажовање наставника и сарадника Факултета, као и експерата ван Факултета. Овај вид активности је потребно континуирано наставити и у наредном периоду, јер се тиме студенти подстичу на критички начин размишљања и на примену стечених знања у пракси. Добро би било у наредном периоду размотрити могућност да се активности студената учесника Правне клинике посебно бодују у оквиру предиспитних активности из одговарајућих наставних предмета.

Своју мотивисаност да прошире факултетске активности у правцу ширења практичних едукација, наставници и сарадници Факултета показују и формирањем посебних практичних радионица, као што су посебне радионице за: Кривично право, Радно право, Привредно право, Уставно право. Наведене радионице успешно остварују планиране циљеве, а и студенти показују заинтересованост за њиховим радом, чиме се остварује и део сугестија које су Факултету упутили и Комисија за спољашњу контролу квалитета у свом Извештају ([Прилог 4.5.](#)), послодавци кроз спроведено анкетирање, али и сами студенти.

Комисија констатује да и сами студенти, организовани кроз Студентски парламент и студентске организације остварују низ значајних активности уз учешће угледних правних експерата.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета је разматрала податке о оствареним просечним оценама на испитима и пролазности на испитима. Успех студената показује значајан тренд побољшања у односу на стари студијски програм. Приметна је и тенденција у оквиру акредитованог студијског програма веће пролазности и више просечне оцене на испитима од прве ка четвртој години. Потребно је убудуће редовно годишње анализирати стање пролазности и успеха на испитима, пратити тренд успеха студената на испитима и примењивати све мере предвиђене Правилником о квалитету и самовредновању.

На конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма основних академских студија, описаћемо све активности учења које су потребне за достизање очекиваних исхода учења, укључујући: време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за

припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања. Након тога, биће могуће приказати колики је удео свих ових активности у укупној вредности ЕСПБ за представљени наставни предмет. Приликом описивања назначених активности учења, водили смо рачуна о објективности, па је тим поводом обављен интервју са студентима чије су просечне оцене 7 или 8 на истом наставном предмету у циљу добијања упросечених резултата.

КРИВИЧНО-ПРОЦЕСНО ПРАВО

Предавања: 5 часова недељно $\times$ 15 недеља = $5 \times 15 \times 0,75 = 56,25$ сати

Вежбе: 2 часа недељно $\times$ 15 недеља = $2 \times 15 \times 0,75 = 22,5$ сати

Колоквијуми: 2 колоквијума у трајању од по 45 минута

- припрема за колоквијум 2×40 сати = 80 сати

- израда колоквијума $2 \times 0,75 = 1,5$ сат

Семинарски рад: израда 6 сати

Испитне обавезе:

- припрема за испит 80 сати

Укупно остварених поена: 100

Укупно сати: 246,25

На основу приказаног обрачуна, види се да би рачунањем 25 сати за један ЕСПБ имали $246,25/25=9,85$ ЕСПБ, а рачунањем 30 сати за један ЕСПБ имали би $256,25/30=8,25$ ЕСПБ. Имајући у виду да је, просечно посматрано, већи број оних студената којима је неопходан већи број сати рада како би се савладале предвиђене предиспитне и испитне обавезе, одлучено је да се предмету додели 10 ЕСПБ, што се показало као добра процена.

Мерне вредности се добијају на основу егзактне процедуре вођења дневника, а не искључиво процене, оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод, тако да се на тај начин документује да је додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. У наредном периоду ће се, у оквиру анкетања студената о квалитету студијског програма, затражити и одговор на посебно анкетно питање о резултатима сопствене анализе оптерећења студената. У складу са тим, а на основу резултата који ће пристићи, односно, на основу исказа студената о утврђеном броју сати у задатим опсезима и усредњавањем броја сати који ће дати сви анкетирани студенти, провераваће се оправданост да одређени предмет носи дати број ЕСПБ бодова. Сходно томе, доћи ће и до усаглашавања радног оптерећења студената са вредностима ЕСПБ бодова, а у случају потребе, предлагаће се мере и активности у циљу прилагођавања обавеза на предмету и самим тим смањења стопе неуспешности на испитима, како би се и време студирања сводило на оптималну меру, у складу са постојећим објективним околностима.

Студијски програм докторских академских студија на основу Одлуке Наставно-научног већа 2015. године допуњен је изменама Правилника о докторским студијама. Од школске 2015/2016. године студенти на трећој години докторских студија имају обавезу да објаве два самостална рада у часописима са националне листе часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја, док на другој години студија имају обавезу објаве једног самосталног рада у било ком научном или стручном часопису. По претходно важећим правилима, студент је био у обавези да објави један самосталан рад у часопису са националне листе на трећој години и један самосталан рад у било ком научном или стручном часопису на другој години. Овом изменом

услови за остваривање студијског програма за студенте докторских студија су оштрији у односу на услове из универзитетског правилника, али и у односу на услове из правилника других државних правних факултета. С обзиром на потешкоће приликом објављивања радова у часописима, требало би размотрити могућност да се прописани услови ублаже, како би студенти докторских студија ефикасније приступили истраживачким активностима везаним за израду докторске дисертације. Приликом примене постојећег измењеног Правилника о докторским студијама, потребно је водити рачуна о томе да се он односи на студенте уписане од школске 2015/2016. године, јер студенти уписани у претходним школским годинама имају законско право да наставе и заврше студије по студијском програму који је важио у време уписа.

На Факултету се још увек реализује и наставни план основних студија за трећу и четврту годину студија, према Наставном плану од 1993. са изменама од 1996. године (Према подацима Студентске службе Факултета, укупно **176** студената студира према овом Наставном плану.

Примећујемо да постоји тенденција смањивања броја студената, који уписују први пут прву годину основне академске студије Факултета на општем смеру, док се у другој години реализације студијског програма унутрашњи послови и безбедност број уписаних студената у односу на одобрен број креће до једне трећине. Анализирајући ову чињеницу, Комисија сматра да узроке треба потражити у општој негативној слици природног прираштаја, али и у доминантној заинтересованости средњошколаца пре свега за образовне профиле у области ИТ сектора. Осим тога, може се констатовати да и деловање законски неутемељених „одељења“ приватних факултета такође угрожавају стабилност уписне политике, како на нашем, тако и на осталим државним факултетима. Смањивању укупног броја студената доприноси и постојање одређеног броја студената, који се исписују са Факултета, али и неутврђен број студената који пасивизирају студирање, након узимања уверења о положеним испитима.

Управо изнети подаци треба да представљају основ за ново стратешко планирање и позиционирање Факултета у наредном периоду, у смислу нужности одговарајућих квалитативних измена у структури студијских програма, како би се они учинили атрактивнијим студентима и компатибилнијим потребама тржишта рада. Позитиван пример доброг понашања Факултета у том правцу представља акредитација мастер студијског програма у другом акредитационом циклусу и његово ревидирање креативним осмишљавањем нових модула, којима се пружа шира лепеза програмске понуде студентима на мастер академским студијама.

Факултет редовно спроводи уписну кампању презентацијом установе и студијских програма у средњим школама и гимназијама на територији оних општина са којих постоји гравитирање ка крагујевачком Универзитету. Учешће у овим активностима узимају наставници, сарадници и студенти, што представља добру праксу. Осим тога, у оквиру уписне кампање врши се и одговарајућа медијска промоција и промоција путем друштвених мрежа, што је такође позитивна активност. Комисија сматра да би требало истраживати са таквим активностима, али и осмишљавати нове начине како би се средњошколцима у позитивном светлу представити студијске програме. У том смислу, неопходно је коначно формирати Алумни клуб.

Искоришћавање нове законске могућности да Факултет оснује привредно друштво у циљу комерцијализације своје делатности у сврху остваривања циљева високог образовања, Факултет би добио на позитивном имиџу и тиме постао привлачнија институција за студенте, чији је основни циљ оспособљавање за запошљавање.

Стручност коју добијају студенти када заврше студије, као и могућности запошљавања и даљег школовања процењују се на основу анкетирања послодаваца, док се потребе тржишта процењују повременим контактима са послодавцима оствареним кроз манифестације намењене запошљавању студената. Сваке године, Факултет је присутан на Сајму образовања и запошљавања, који организују Национална служба за запошљавање - филијала Крагујевац, ресор градске управе надлежан за образовања, и ЈП "Шумадија сајам". Осим тога, Факултет има више потписаних споразума о сарадњи са представницима правосудних институција и других институција у којима се обављају правне професије, што представља пример добре праксе Факултета у култури комуникације са послодавцима.

Настава и испити на свим студијским програмима изводе се у складу са усвојеним плановима рада на предметима и одговарајућим општим актима Универзитета и Факултета. У току реализације студијских програма примењивана је процедура за праћење, контролу и осавремењавање студијских програма, предвиђене Правилником о квалитету и самовредновању.

Програм основних академских студија је усаглашен у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања са европским стандардима који проистичу из Болоњске декларације и других међународно прихваћених докумената у области високог образовања, а који су конкретизовани у Закону о високом образовању Републике Србије, Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и одговарајућим актима Факултета.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Дугогодишње академско наслеђе Факултета ++	Недовољна заступљеност праксе у образовном процесу ++
Усаглашеност студијских програма са савременим трендовима и са захтевима тржишта рада ++	Нередовно анкетање студената о квалитету студијских програма ++
Добра усклађеност циљева, садржаја студијских програма и исхода учења ++	Нередовно анкетање послодаваца о квалитету студијског програма ++
Постојање Правне клинике и практичних радионица +++	Неповезаност са бившим студентима и непостојање алумни организације +++
Ажурност и јавна доступност релевантних података о студијским програмима ++	
Сарадња са правосудним институцијама +++	
Сарадња са Центром за међународне правне студије из Салзбурга (Аустрија)	

+	
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма + Већа сарадња са правосуђем, органима управе и привредом у циљу повећања могућности за извођење практичне наставе ++ Оснивање привредног друштва у складу са Законом о високом образовању++ Увођење специјалистичких студија + Успостављање комуникације с Националном службом запошљавања у циљу праћења потреба тржишта + Учешће на стручним семинарима и радионицама посвећених квалитету студијских програма +	Нејасна стратегија државе о будућности високог образовања у Србији. ++ Нејасна стратегија државе о финансирању високог образовања у Србији + Деловање тзв. „дивљих одељења“ високошколских установа које су у приватној својини и пасивност Министарства просвете, науке и технолошког развоја тим поводом. +++

в) Предлози за побољшање и планиране мере

Правни факултет испуњава стандард 4.

- У наредном периоду је неопходно остваривати интензивнију комуникацију са студентима који су завршили Факултет. У ту сврху, потребно је формирати посебну алумни организацију, чиме би се обезбедило праћење професионалног усавршавања бивших студената Факултета и стицање додатних сазнања о квалитету студијских програма Факултета, о чему је Комисија донела одлуку.

- Осим тога, у наредном периоду је неопходно у континуитету вршити анкетање студената о квалитету студијског програма. Неопходан је редован прилив мишљења студената о питањима која се тичу њиховог стварног ангажовања на савладавању наставног предмета у односу на процењено оптерећење.

- Потребно је, у наредном периоду, наставити са започетом праксом годишњег анкетања послодаваца из окружења о квалитету студијских програма.

- Приликом разматрања иновирања студијског програма основних академских студија за процес наредне акредитације, посебну пажњу треба посветити броју наставних предмета који припадају групи стручно-апликативних научних дисциплина.

- Потребно је наставити и проширити активности укључивања стручњака из праксе у процес извођења наставе и вежби на позитивно-правним наставним предметима.

- Пожељно је размотрити могућност да се уведе „недеља праксе“ у сваком семестру на свим позитивно-правним предметима.

- Извршити анализу постојећег Правилника о докторским студијама, у смислу оптерећености студената обавезама објављивања самосталних радова у научним и стручним часописима.

г) Показатељи и прилози за стандард 4

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

* (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Укупно акредитова нброј студената	Укупно уписани број студената на свим годинама студија у последње 3 године		
			2015/16	2016/17	2017/18
ОАС - Основне академске студије					
Општи смер					
1.	Основне академске студије права	1760	1824	1763	1686
2.	Унутрашњи послови и безбедност	660	0	63	88
	Укупан број студената (ОАС)	2420	1824	1826	1774

Рб.	Назив студијског програма и поље	Укупно акредитова нброј студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
			2015/16	2016/17	2017/18
МАС - Мастер академске студије					
1.	Мастер академске студије права	100/160	85	94	130
	Укупан број студената (МАС)	100/160	85	94	130

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Укупно акредитова нброј студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
			2015/16	2016/17	2017/18
ДС - Докторске студије					
1.	Докторске академске студије права	90	45	29	36
	Укупан број студената (ДС)	90	45	29	36

Р. б.	*Ниво студија	Број програма	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
				2015/16	2016/17	2017/18
	ОАС	2	1760	1824	1826	1774
	МАС	1	100/160	85	94	130
	ДС	1	90	45	29	36

* раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС - ИМТ)

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

*Ниво студија	2014/15			2015/16			2016/17		
	уписани	дипло м.	%	уписани	дипл.	%	упис.	дипл.	%

ОАС	440	50	11,36	397	92	23,17	399	83	20,80
МАС	41	9	21,95	41	11	26,82	49	25	51,02
ДС	11	3	27,27	12	4	30	7	6	85,71
Укупно	492	62	12,06	450	107	23,77	455	114	25,05

* раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС - ИМТ)

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

*Ниво студија	2014/15		2015/16		2016/17	
	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија
ОАС	50	5,20	92	5,63	83	6,18
МАС	9	2,67	11	2,64	25	2,84
ДС	3	4,47	4	7,00	6	6,67
Укупно	62	4,10	107	5,09	114	5,23

* раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС - ИМТ)

1. [Уверење о акредитацији](#)
2. [Уверење о акредитацији високошколске установе](#)
3. [Уверење о акредитацији студијских програма](#)

4. [Одлука Наставно-научног већа о укидању заједничког општеобавезног предмета Писање и презентовање семинарских и мастер радова и обавештење Комисији за акредитацију и проверу квалитета](#)
5. [Завршни извештај КАПК-а](#)
6. [Правилник о основним и мастер академским студијама](#)
7. [Правилник о докторским студијама](#)

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђен је кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Правни факултет у Крагујевцу опредељен је да стално унапређује квалитет наставног процеса, оцењујући да је квалитет наставе од кључне важности за остваривање темељних циљева правничког образовања. Правилником о квалитету и самовредновању дефинисани су параметри и индикатори квалитета наставног процеса и педагошког рада, као и поступци за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника, асистената и сарадника.

Правилником о квалитету и самовредновању предвиђено је да се студије изводе према плану извођења наставе који усваја Наставно-научно веће и којим се утврђују следеће чињенице: 1) наставници, асистенти и сарадници који изводе наставу према студијском програму; 2) места извођења наставе, у складу са дозволом за рад; 3) почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе; 4) облици наставе (предавања, вежбе, семинари, стручне групе, стручна пракса, консултације са студентима и други облици наставних активности); 5) начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања; 6) попис препоручене литературе и 7) остале важне чињенице за уредно извођење наставе. Наставно-научно веће редовно, пре почетка нове школске године, усваја планове рада са наведеним подацима. Планови рада су јавно доступни на сајту Факултета (<http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/studije.htm>), и достављају се руководиоцима студијских програма, који су именовани одлукама декана Факултета ([Прилог 5.1.](#)).

Правилником о квалитету и самовредновању предвиђено је да се квалитет наставног процеса обезбеђује: професионалним радом наставника, асистената и сарадника током извођења предавања и вежби и коректним односом према студентима, доношењем и објављивањем планова рада за наставне предмете, контролом наставног процеса и контролом спровођења планова рада на појединачним предметима, оценом квалитета наставе на појединачним предметима, различитим корективним мерама за унапређење наставе, усклађеношћу плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената, обавезом наставника да осавременују наставу, интерактивним облицима наставе и редовним праћењем и вредновањем рада студената током различитих облика наставе.

Стандарди квалитета наставног процеса обухватају: 1) стандарде квалитета планова рада (силабуса) и 2) стандарде квалитета наставе.

Факултет је, у складу са Правилником о квалитету и самовредновању, усвојио Правилник о основним и мастер академским студијама ([Прилог 4.6.](#)), којим су прописана правила о организацији наставе и обавезама наставног особља у наставном процесу. Правилник је доступан јавности и може се преузети са сајта Факултета.

Факултет поседује Књигу предмета у којој су садржани сумарни силабуси за све предмете, у складу са упутствима Комисије за акредитацију. Књига предмета доступна је на Факултету и на Интернет страници Факултета (<http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/studije.htm>).

Поред тога, у складу са одредбама Правилника о основним и мастер академским студијама и Правилника о квалитету и самовредновању, а према Упутству за израду плана рада на наставном предмету припремљени су на стандардизованом обрасцу и усвојени детаљни планови рада за сваки предмет, који садрже: име предавача, асистента или сарадника а који учествује у реализацији, укупан број часова наставе за први (зимски) и други (летњи) семестар и фонд часова по радним седмицама. План рада за сваки предмет садржи: циљ изучавања предмета, исход изучавања предмета, кратак опис садржаја предмета, план предавања и вежби са тематским јединицама распоређен по недељама, број часова предавања и вежби по недељама, број ЕСПБ за конкретан предмет и списак обавезне и допунске литературе.

Наставници, асистенти и сарадници дужни су да наставу изводе према плану рада, који се објављује на сајту Факултета петнаест дана пре почетка наставе. Силабуси за предмете нових студијских програма са календаром (планом предавања и тематским јединицама по недељама), усклађени са потребама и могућностима студената, редовно се објављују на Интернет страници Факултета.

На седницама Наставно–научног већа, усвојени су планови рада основних академских студија за следеће школске године: 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016; 2016/2017, 2017/2018. ([Прилог 5.2.](#)).

На седницама Наставно–научног већа, усвојени су планови рада мастер академских студија за следеће школске године: 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016; 2016/2017, 2017/2018. ([Прилог 5.3.](#)).

На седницама Наставно–научног већа, усвојени су планови рада докторских студија за следеће школске године: 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016; 2016/2017, 2017/2018. ([Прилог 5.4.](#)).

Правилником о квалитету и самовредновању предвиђени су стандарди квалитета у погледу садржине, метода и динамике предавања и вежби, као и стандарди професионалног понашања наставника и сарадника, а исто тако и стандарди квалитета у извођењу наставе. Наставници, и сарадници поштују усвојени план наставе у извођењу тематских јединица, као и распоред и сатницу предавања.

Дневник рада се води за сваки предмет посебно ([Прилог 5.5.](#)). У њему се налазе подаци о реализованој настави, вежбама и осталим наставним и ваннаставним активностима, време одржавања, методске јединице и реализација наставног плана и програма. Дневник рада на предмету води се на стандардизован начин. Продекан за наставу, руководиоци основних, мастер академских и докторских студија, шефови катедри и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, повремено су контролисали Дневник рада са аспекта уредности вођења и тачности унетих података и да су на констатоване пропусте и недостатке правовремено реаговали те да су исти отклоњени.

Најзначајнији, мада не и једини вид учешћа студената у контроли квалитета наставног процеса су анонимне анкете, које се организују и спроводе у току сваког семестра.

Факултет примењује традиционалне инструменте за обезбеђење квалитета наставе и вежби. Распоред наставе редовно се објављује на огласним таблама Факултета и на Интернет страници Факултета

(<http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/rpiv.htm>). Анализа података из Дневника рада показује да се настава одвија у складу са усвојеним наставним плановима и програмима, као и Распоредом наставе.

У претходном периоду редовно се спроводи анкетирање студената у зимском и летњем семестру, као вид учешћа студената у контроли квалитета наставног процеса ([Прилог 5.6.](#)). Општа оцена (оцена за укупни утисак) квалитета наставника, и сарадника дата од стране студената, по мишљењу Комисије, бележи високу вредност.

Укупна просечна оцена квалитета рада наставника и сарадника вреднована је високим оценама што говори да је квалитет наставника и сарадника Правног факултета у Крагујевцу на задовољавајућем нивоу. Број анкетираних студената на предавањима која се изводе на одређеним предметима показује да још увек не постоји довољна посећеност.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се усклађеношћу плана наставе и вежби у складу са потребама и могућностима студената. У процесу акредитације студијских програма рецензенти су детаљно проверавали да ли су различитих типови курсева које изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму у складу са исходима учења тог студијског програма. С обзиром на чињеницу да су сви студијски програми акредитовани, поменути односи су нужно испоштовани.

У претходном периоду присутна је пракса организовања предавања из одређених наставних предмета од стране предавача, универзитетских професора и експерата из институција ван Факултета. Овим предавањима се студентима омогућује да стекну додатна знања из различитих наставних предмета. Приметна је континуирана активност Факултета, којом се подстичу студенти на размишљање, креативност и разумевање примера из праксе. Подаци о свим овим активностима се редовно ажурирају и налазе се на интернет страници Факултета, те су потпуно доступни јавности. Осим тога, на Факултету је организовано и неколико запажених предавања домаћих експерата и личности из јавног живота.

У претходном периоду у континуитету и редовно се одржава традиционално такмичење у беседништву под називом "Сретењске беседе", којим се истовремено даје допринос и култури обележавања Дана државности Републике Србије. Сматрамо важним истаћи чињеницу да се тиме доприноси и развоју квалитета наставног процеса, посебно имајући у виду да постоји *Реторика* као посебан наставни предмет у оквиру студијског програма основних академских студија. Осим тога, реторичке вештине представљају значајан сегмент за успешно обављање правничке професије.

Ради реализације наведених активности којима се доприноси даљем развоју квалитета наставног процеса пре почетка сваке школске године сачињава се и посебан календар планираних активности (<http://www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/rpiv.htm>). Неопходно је истаћи и да у претходном периоду постоји приметна заинтересованост студената,

студентских представника и студентских организација да се активно укључе у остваривање оваквих видова активности.

Анализирајући елементе у оквиру квалитета наставног процеса истичемо и чињеницу да се против више наставника Факултета води кривични поступак пред Вишим судом у Смедереву по оптужници Вишег јавног тужилаштва у Смедереву за наводно извршена кривична дела примања мита и фалсификовања службене исправе. Овај поступак траје већ 11 година и изазива пажњу јавности. Водећи рачуна о овим чињеницама, Факултет је у претходном периоду континуирано предузимао мере, како би се отклонила било која сумња у регуларност извођења наставног процеса. Комисија за акредитацију и проверу квалитета усвојила Извештај о спољашњој провери квалитета са накнадним праћењем и Завршни извештај о спољашњој провери квалитета ([Прилог 4.7.](#)) и наложила Факултету да, у области наставног процеса обезбеди комисијско полагање испита на свим предметима на којима испитују наставници који су оптужени за кривична дела против службене дужности, односно да за све испите као члан комисије буде укључен још по један наставник Факултета против кога се не води кривични поступак и да донесе План рада којим ће се прецизирати активности свих организационих јединица Факултета укључених у обезбеђење квалитета, а нарочито у области наставе и управљања. Факултет је усвојио Акциони план ([Прилог 1.4.](#)) и реализовао предвиђене активности. Са становишта испуњености стандарда квалитета наставног процеса, констатујемо да вођење поменутог кривичног поступка у досадашњем периоду није утицало на квалитет наставног процеса, с обзиром да се он у свему одвија у складу са стандардима квалитета. Осим што су обезбеђена по два испитивача на свим наставним предметима, Факултет је увео и правило по којем испите обављају, поред наставника који се налазе на оптужници и наставници који се не налазе на оптужници.

У претходном периоду Факултет је показао своју способност да одговори изазовима који стоје на путу квалитетне реализације наставног процеса и да успешно савлада проблеме и препреке, који се спорадично појављују или се могу појавити.

6) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Примена савремених наставних метода ++	Део наставе се још увек одвија „ex catedra“.++
Редовна информисаност студената о свим сегментима наставе +	Недостаје адекватна мотивација студената за активније учешће у настави.+
Учествовање представника студената у процесу организације и оцене квалитета наставног процеса.++	Неорганизовање студентских анкета у оцењивању квалитета наставног процеса на докторским студијама.++
Постојање електронске пријаве испита ++	Неравномерна оптерећеност наставника и сарадника.++
	Недовољно практичне наставе на појединим предметима.+++

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Развијање облика наставе, базиране на савременим технологијама.+++ Усавршавање наставника и сарадника у погледу појединих облика држања наставе и укључивања студената у наставни процес.+ Усавршавање наставника и сарадника кроз различите курсеве и семинаре.+	Недостатак материјалних средстава за реализацију неких наставних и ваннаставних активности. +++ Вођење кривичног поступка против наставника Факултета.+++

в) Предлози за побољшање и планиране мере

На основу изнетих чињеница и докумената у прилогу се може закључити да је на Правном факултету у Крагујевцу испуњен Стандард 5.

Акредитовани студијски програми одвијају се у складу са принципима Болоњске декларације на свим годинама студија. Факултет треба да примењује правила о обезбеђењу квалитета наставе, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета и предузимање корективних мера, у складу са Правилником о квалитету и самовредновању. Факултет пружа организовану подршку наставницима, асистентима и сарадницима ради унапређења њихових педагошких способности, као и за редовно праћење рада студената и оцењивање њихових знања и вештина. С обзиром да је за квалитет наставе од изузетне важности да студенти раде у малим групама, посебно кад је реч о настави на стручно-апликативним предметима, која подразумева примену интерактивних метода рада, неопходно је повећање броја сарадника.

Уважавајући описано стање, анализу и процену испуњености стандарда 5, као и извршену SWOT анализу, дати су и предлози у правцу даљег побољшања квалитета наставног процеса, као и мере које би требало предузети тим поводом.

Потребно је наставити и редовно организовати студентске анкете о оцењивању квалитета наставног процеса на мастер академским и докторским студијама, а не само на основним академским студијама.

г) Показатељи и прилози за стандард 5

1. [Одлуке о именовањима руководиоца студија](#)
2. [План рада на Основним академским студијама](#)
3. [План рада на Мастер академским студијама](#)
4. [План рада на Докторским студијама](#)
5. [Дневник рада](#)

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Правни факултет у Крагујевцу од оснивања организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад и стратешки је опредељен да перманентно повезује и остварује јединство образовне, научно-истраживачке и стручне делатности.

Научно-истраживачки рад на Факултету обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе, која подразумева да се научна истраживања спроводе у складу са најновијим научним достигнућима, да се радови других аутора коректно цитирају, да се резултати истраживања презентују на начин који обезбеђује њихову проверу и да се критичност и егзактност, као битне карактеристике научног рада, примењују у свим фазама научно-истраживачког рада. Сви наставници и сарадници дужни су да поштују принципе добре научно-истраживачке праксе, а Факултет је дужан да младе сараднике упозна са принципима добре научне праксе одмах по заснивању радног односа.

Факултет подстиче и стимулише научно-истраживачки и стручни рад и научну продукцију наставника и сарадника: финансијском подршком ради учешћа на научним или стручним скуповима у земљи и иностранству, обезбеђивањем литературе, приступом базама података, набавком рачунарске и друге опреме, неопходним дозволама за емпиријска истраживања, информацијама о конкурсима, пружањем помоћи у припреми пројектне документације, формирањем пројектних тимова и др. Факултет и Институт за правне и друштвене науке организују семинаре, курсеве, радионице и друге облике едукације младих научних истраживача у области методологије истраживања.

Обезбеђивање финансијске подршке за наведене активности врши се на основу Правилника о критеријумима за коришћење средстава Фонда за финансирање научно-истраживачког рада и објављивање резултата научно-истраживачког рада ([Прилог 6.1.](#)).

Факултет објављује резултате индивидуалног и колективног научно -истраживачког и стручног рада, како би их учинио доступним правничкој и широј јавности и на тај начин утицао на развој науке и правне струке.

Подаци о објављеним радовима наставника и сарадника, учешћу на научним скуповима и пројектима, менторском, рецензентском и уређивачком раду, редовно се евидентирају и ажурирају у оквиру узајамног каталога Републике Србије. Наставници и сарадници благовремено пријављују ове своје активности, тако да је унос података експедитиван и ефикасан. Назначени подаци су јавно доступни. Осим тога, најрепрезентативнији радови наставника и сарадника се ажурирају и у оквиру факултетског сајта и јавно су

доступни. На тај начин је урађена потпуна библиографија истраживача наставника и сарадника Факултета. [\(Прилог 6.2.\)](#).

У претходном периоду Факултет је усвојио Програм научно-истраживачког рада и Програм развоја научно-истраживачког подмлатка [\(Прилог 6.3.\)](#).

У претходном периоду Факултет је учествовао или учествује у оквиру 2 пројекта: један финансиран од стране државе и један пројекат који Факултет самостално финансира.

Факултет је ангажован на реализацији једног научно-истраживачког пројекта финансираног од стране државе [\(Прилог 6.4.\)](#).

1. "XXI век - век услуга и Услужног права", одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, започет са реализацијом 2011. године. У пројекат је укључено 26 наставника и сарадника Факултета. Резултати рада на пројекту се континуирано презентују у оквиру Мајског световања које традиционално организује Факултет сваке године и тим поводом издаје посебан Зборник радова са Саветовања. Осим тога, резултати рада на пројекту се објављују и у посебном Зборнику радова, који се такође објављује једном годишње. На тај начин, два пута годишње се врши презентовање резултата рада на пројекту, тако да је до сачињавања овог Извештаја кроз девет публикација извршена презентација рада на пројекту, чиме се омогућује интензивна дисеминација научног знања и идеја (<http://institut.jura.kg.ac.rs/index.php/projekti>).

На интерном јуниор пројекту, под називом „Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније“, који финансира Факултет, ангажовани су сви наставници и сарадници [\(Прилог 6.5.\)](#).

Наставници Факултета су ангажовани и на другим пројектима финансираних из буџета Републике Србије, а у оквиру других високошколских установа и научних институција [\(Прилог 6.6.\)](#).

Значајан део научно-истраживачког рада Факултета одвија се у оквиру Института за правне и друштвене науке, који је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности. Рад Института регулисан је Статутом Факултета и Правилником о организацији и раду Института за правне и друштвене науке Правног факултета у Крагујевцу [\(Прилог 6.7.\)](#).

Факултет је у протеклом периоду организовао бројне научне скупове националног значаја и скупове са међународним учешћем [\(Прилог 6.8.\)](#). Факултет је организовао низ значајних предавања угледних универзитетских професора и експерата из иностранства, на којима су наставницима, сарадницима и студентима презентирани резултати и искуства научно-истраживачког и педагошког рада из различитих правних области. На тај начин се истовремено остварује и активна сарадња са иностраним академским и професионалним институцијама. Осим доприноса реализацији садржине стандарда квалитета научно-истраживачког и стручног рада, тиме се доприноси и подизању стандарда квалитета наставног процеса. У претходном периоду је уочљива позитивна пракса да се током сваке школске године организује неколико интересантних предавања научно-истраживачких делатника из иностранства, намењених студентима и стручној јавности [\(Прилог 6.9.\)](#).

У издању Факултета у претходном периоду објављене су многобројне публикације, којима се презентују резултати научно-истраживачког рада наставника и сарадника. Листа ових публикација је доступна на сајту Факултета. Све наведене публикације су у штампаној форми, а има и оних које су у електронској форми и потпуно слободне за преузимање целог текста у PDF формату ([Прилог 6.10.](#)). У циљу промоције издавачке делатности Факултета 2016. године је организован рад посебне књижаре Факултета ([Прилог 6.11.](#)).

У циљу објављивања научних и стручних чланака из области права и сродних друштвених наука, изабраних одлука из домаће и стране судске праксе итд, 2009. године основан је научно-стручни часопис „Гласник права“. Часопис је до 2016. године излазио само у електронском облику (*on-line*), а од 2016. године и у штампаној верзији. Наследник је часописа „Гласник Правног факултета у Крагујевцу“ (1977-1992), односно „Гласник права“ (1992-1997) Правног факултета у Крагујевцу. Часопис се објављује три пута годишње на www.jura.kg.ac.rs/gr. У току 2014. године су објављена три броја, а 2015., 2016. и 2017. године су објављена по два броја, што је укупно 9 бројева часописа, објављених у периоду на који се односи Извештај. Издавање часописа је у свему организовано у складу са Актом о уређивању научних часописа Министра за науку и технолошки развоја Републике Србије од 09.07.2009. године. Издавање овог часописа је значајно и са становишта компетентности за избор у наставничко звање, сходно одредбама Правилника о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу ([Прилог 6.12.](#)). Међутим, часопис још увек није категорисан у оквиру националне листе часописа Министарства за просвету, науку и технолошки развој.

Од 2011. године на Факултету је обновљено реномирано такмичење у говорништву "Сретењске беседе", које се одржава једном годишње, тако да је у периоду на који се односи овај Извештај, одржано 4 пута. Ово такмичење заокупља велику пажњу студената, наставника и сарадника Факултета, али и шире друштвене јавности. Факултет једном годишње издаје посебну публикацију "Сретењске беседе".

У летњем семестру школске 2014/2015. године на Факултету је почела са радом Студентска радионица за Привредно право. Циљ радионице је проширивање знања студената из предмета који припадају ужој привредно-правној научној области, а пре свега њихово оспособљавање за практичан рад и решавање практичних случајева. Поред тога, у оквиру радионице се врши припрема студената Правног факултета у Крагујевцу за учешће на такмичењу "Big Deal", као и избор студената који ће представљати наш факултет на том такмичењу (од 2015. године само студенти који учествују у раду радионице могу конкурисати за учешће на такмичењу "Big Deal").

Од почетка 2017. године на Факултету функционише и Правна клиника, основана као Студијско истраживачки центар. Клиника студентима пружа додатну едукацију са циљем стицања практичних вештина, а обезбеђена је и бесплатна правна помоћ и подршка одређеним угроженим категоријама грађана. У раду клинике су ангажовани, пре свега, студенти виших година студија, наставници и спољни сарадници, односно адвокати и судије, радници центара за социјални рад. План је да клиничко образовање студената постане саставни део планова рада на неким наставним предметима основних академских студија.

У летњем семестру академске 2017/2018. године на Правном факултету у Крагујевцу почела је са радом Радионица за кривичноправне науке. Циљ радионице је проширивање знања студената из предмета који припадају ужој кривично - правној научној области, а пре свега њихово оспособљавање за практичан рад и решавање практичних случајева, уз савладавање састављања правних аката и поднесака, учешћем на семинарима и студијско-образовним посетама казненопоправним установама, те селекцију и припремом студената за национална и регионална такмичења.

Наставници Факултета ангажовани су у раду радних група за припрему нацрта закона и као експерти-консултанти у реформским пројектима надлежних министарстава. Наставници Факултета су чланови редакција међународних и националних часописа и ангажовани су на рецензији радова у многобројним часописима.

Правни факултет Универзитета у Крагујевцу је остварио дугогодишњу и успешну сарадњу са високошколским институцијама у иностранству:

1. Московска државна правна Академија, Москва
2. Европски центар Марибор, Марибор – Словенија;
3. Правни факултет Универзитета Црне Горе, Подгорица
4. Правни факултет Универзитета у Источно Сарајеву – Пале;
5. Правни факултет „Јустинијан први“ Универзитета „Св. Кирило и Методије“ у Скопљу;
6. Белгородски Универзитет кооперације, економије и права, Белгород
7. Bolashak Karagandy University, Казахстан;
8. Факултет за државне и европске студије у Подгорици;
9. Универзитет у Бањој Луци;
10. Правни факултет Универзитета Црне Горе
11. Правни факултет у Битољу ([Прилог 6.13.](#)).

Сарадња са наведеним институцијама се реализује у областима: размене објављених публикација, усавршавања наставника и сарадника, учешћа у одређеним облицима наставе и сарадње студентских парламената и организација. Настављајући постојећу сарадњу велики број наставника, асистената и сарадника је узео учешће на бројним саветовањима домаћег и међународног карактера представљајући стручној јавности резултате свог научно-истраживачког рада (на пример, Копаоничка школа природног права, Неум, Врњачка Бања, Златибор, Палић, Косовска Митровица, Ниш, Бања Лука, Москва итд.).

Наставници Факултета су у претходном трогодишњем периоду објављивали радове индексиране на SCI листи. Анализирајући број и списак SCI-индексираних радова по годинама, за претходни период, може се закључити да постоји задовољавајући ниво научно-истраживачке делатности на факултету, с обзиром на број радова у односу на укупан број наставника и сарадника на Факултету ([Прилог 6.14.](#)). Осим тога, велики број наставника испуњавају услове.

За остваривање свих активности Факултета, које су у функцији остваривања научно-истраживачког и стручног рада, постоји задовољавајућа опрема, која је у власништву Факултета.

6) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Високе научне компетенције наставника и сарадника ++ Растући тренд броја радова у категорисаним часописима +++ Развијена међународна сарадња са сродним институцијама +++ Плодна издавачка делатност Факултета и постојање посебне књижаре+++ Организовање предавања и трибина на којима су учесници угледни професори, експерти и јавне личности из земље и иностранства ++	Недовољно учешће наставника и сарадника у научно-истраживачким пројекатима који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије и у међународним пројектима ++ Некатегорисаност часописа Факултета "Гласник права" +++ Слаба мотивисаност студената за укључивање у истраживачки рад ++ Одсуство праксе издавања публикација на страним језицима +++
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Повећање броја индексираних радова објављених у часописима са међународно признатих листа: SCI-листа итд.++ Укључивање у међународне пројекте ++ Даље подстицање на мобилност наставника и сарадника довело би до новог повезивања са истраживачима из иностранства +	Перманентно заостајање издвајања средстава за потребе високог образовања на нивоу Републике. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научно-истраживачког рада и докумената у прилогу, закључује се да је на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу у потпуности испуњен Стандард 6.

- У наредном периоду потребно је унапредити сарадњу са домаћим и страним научно-истраживачким установама ради реализације заједничких пројеката.
- Од посебне важности је подстицање наставника и сарадника за веће учествовање у конкурсима за међународне пројекте.
- Приликом конкурисања за наредни научно-истраживачки пројекат укључити већи број наставника и сарадника у његову реализацију.

- Размотрити могућност да се уведе посебна евиденција путем научних картона са ажурираним подацима о категоризацији радова наставника и сарадника, сходно Правилнику Министарства, јер таква категоризација не постоји у оквиру COBISS система.

- Конкурисати за категоризацију часописа Факултета "Гласник права". Такође, подстицати наставнике и сараднике да објављују радове у факултетском часопису.

г) Показатељи и прилози за стандард 6

Табела 6.1. Назив и број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Редни број	Назив и евиденциони број пројекта	Домаћи (Д) и међународни (М)	Назив финансијера	Број учесника на пројекту
1.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012	Д	Министарство просвете, науке и технолошког развоја	31
2.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"	Д	Правни факултет Универзитета у Крагујевцу	45
Напомена: Подкомисија ће, случајним избором, проверити уговоре				

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим међународним и домаћим пројектима

Ред.бр.	Име презиме	Звање	Назив пројекта
1.	Батавељић др Драган	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
2.	Брашић Стојановић маст. Јована	асист.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
3.	Брковић др Радоје	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
4.	Владетић др Срђан	ванр. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
5.	Влашковић др Божин	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
6.	Влашковић др Вељко	доц.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
7.	Вујисић др Драган	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
8.	Вујичић Јован	асист.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
9.	Вукадиновић др Радован	ред. проф.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"

10.	Вуковић мр Зоран	асист.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
11.	Вучковић др Јелена	доц.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
12.	Гавриловић Биљана	асист.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
13.	Ђорђевић др Славко	ванр. проф.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
14.	Ђорђевић др Срђан	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
15.	Ђурђевић др Ненад	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
16.	Ђурђић Тамара	асист.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
17.	Живојиновић др Драгица	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
18.	Јовановић др Зоран	ванр. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
19.	Лабудовић Станковић др Јасмина	ванр. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"

20.	Лапчевић Миливоје	асист.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
21.	Лучић др Соња	доц.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
22.	Матић др Дејан	доцент	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
23.	Миладиновић др Зоран	ред. профе.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
24.	Мићовић др Миодраг	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
25.	Михајловић др Борко	асист.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
26.	Павићевић др Александра	асист.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
27.	Павловић др Марко	ред. проф.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
28.	Палачковић др Душица	ред. проф.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
29.	Палевић др Милан	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"

30.	Петровић др Милена	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
31.	Планојевић др Нина	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
32.	Поњавић др Зоран	ред. проф.	"Заштита људских и мањинских права у европском правном простору", 179046 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
33.	Пурић др Свето	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
34.	Ранђеловић Вишња	асист.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
35.	Рапајић др Милан	доц.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
36.	Симоновић др Бранислав	ред. проф.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
37.	Соковић др Снежана	ред. проф.	"Развој методологије евидентирања криминалитета као основа ефикасних мера за његово сузбијање и превенцију", 179044 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
38.	Станковић др Емилија	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"

39.	Стојановић др Предраг	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
40.	Тодоровић др Нада	ред. проф.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
41.	Турањанин др Вељко	доц.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
42.	Урдаревић др Бојан	ванр. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
43.	Чановић Јелена	асист.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
44.	Чворовић др Зоран	доц.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
45.	Чукаловић др Иван	ред. проф.	"Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
46.	Шокињов др Стефан	ред. проф.	"XXI век - век услуга и Услужног права", 179012 "Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније"
Напомена: Подкомисија ће, случајним избором, проверити податке			

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у уставови у претходној календарској години према критеријумима Министарства

Редни број	Резултат (назив научног/уметничког резултата)	*Према Правилнику Министарства (М10, М20, М30, М40, М60, М70, М80, М90)	Број резултата
1.	Поглавље у књизи М11 или рад тематском зборнику водећег међународног значаја	М13	1
2.	Рад у међународном часопису	М23	3
3.	Рад у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком	М24	6
4.	Предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини (са позивним писмом)	М31	47
5.	Предавање по позиву са међународног скупа штампано у изводу	М32	5
6.	Саопштење са међународног скупа штампано у целини	М33	9
7.	Уређење зборника саопштења са међународног скупа	М36	1
8.	Монографија националног значаја	М42	1
9.	Поглавље у књизи М41 или рад у истакнутом тематском зборнику водећег националног значаја	М44	58
10.	Уређивање научне монографије или тематског зборника водећег националног значаја	М48	2
11.	Рад у водећем часопису националног значаја	М51	29
12.	Рад у часопису међународног значаја	М52	2

13.	Рад у научном часопису	M53	26
14.	Предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини (са позивним писмом)	M61	6
15.	Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини	M63	4
16.	Уређивање зборника саопштења са скупа националног значаја	M66	2
Напомена: *За уметничке резултате корисити адекватне ознаке			

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период.

Р.Б.	Радови (на СЦИ/ ССЦИ листи) у научним часописима са званичне листе ресорног министарства за науку у складу са захтевима допунских стандарда за дато поље (аутори, назив рада, часопис, година)	М
1.	PONJAVIĆ, Zoran, ĆIRIĆ, Zoran. Mental capacity as a medicolegal prerequisite for consent to or refusal of medical treatment. <i>Vojnosanitetski pregled</i> , ISSN 0042-8450, str. 1-19. http://www.doiserbia.nb.rs/img/doi/0042-8450/2017%20OnLine-First/0042-84501700190P.pdf , doi: [COBISS.SR-ID 513378224]	M23
2.	NURGALIYEV, Bakhyt, SIMONOVIĆ, Branislav. Police Corruption in Kazakhstan : The Preliminary Results of the Study. <i>Review of European studies</i> , ISSN 1918-7181, 2015, vol. 7, no 3, str. 140-148. http://www.ccsenet.org/journal/index.php/res/article/view/41112/2	M23
3.	SIMONOVIĆ, Branislav, SOKOVIĆ, Snežana, MIJAILOVIĆ, Saša, NOVOVIĆ, Snežana, OTAŠEVIĆ, Božidar. USING SOCCER CLUB FANS FOR POLITICAL PURPOSES: CASE SERBIA. <i>Sport science</i> , ISSN 1840-3670, 2017, vol. 10, br. 1, str. 60-65, ilustr. https://www.sposci.com/PDFS/BR10S1/SVEE/04%20CL%2009%20BS.pdf [COBISS.SR-ID 513331376]	M23
4.	SOKOVIĆ, Snežana, BEJATOVIĆ, Stanko. Sodobne ideje o rehabilitaciji obsojencev: razvoj, značilnosti in možnosti. <i>Revija za kriminalistiko in kriminologijo</i> , ISSN 0034-690X, 2017, god. 68, br. 1, str. 43-52. http://www.policija.si/index.php/publikacije/88125-rkk-2017-1 . [COBISS.SR-ID 513326000]	M23

5.	BANOVIĆ, Božidar, TURANJANIN, Veljko, MILORADOVIĆ, Anđela. An Ethical Review of Euthanasia and Physician-assisted Suicide. <i>Iranian Journal of Public Health</i> , ISSN 2251-6093, 2017, vol. 46, no. 2, str. 173-179, tabele. http://ijph.tums.ac.ir/index.php/ijph/article/view/9045/5084 . [COBISS.SR-ID 513289392]	M23
6.	BRKOVIĆ, Radoje. Privatne agencije za zapošljavanje - (međunarodni, komunitarni i nacionalni pravni okviri). <i>Teme</i> , ISSN 0353-7919, 2015, god. XXXIX, br. 4, str. 1379-1397, graf. prikazi. http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME , http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME/article/view/97/78 . [COBISS.SR-ID 513210544]	M24
7.	RAPAJIĆ, Milan, PURIĆ, Sveto, VLADETIĆ, Srđan. The energy agency as a part of agricultural policy - the activities and legislative issues. <i>Ekonomika poljoprivrede</i> , ISSN 0352-3462, 2016, vol. LXIII, br. 1, str. 279-294. http://scindeks.ceon.rs/journaldetails.aspx?issn=0352-3462 , http://www.iep.bg.ac.rs/ . [COBISS.SR-ID 513216432]	M24
8.	VUKADINOVIĆ, Radovan. Štetno dejstvo arbitražnog rešavanja sporova iz internih sporazuma Evropske unije o zaštiti stranih investicija na pravni poredak Evropske unije. <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , ISSN 0003-2565. [Srpsko izd.], 2017, god. 65, br. 3, str. 50-69. http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0003-2565/2017/0003-25651703050V.pdf . [COBISS.SR-ID 246374668]	M24
9.	VUKADINOVIĆ, Radovan D. Ojačana saradnja: put ka integraciji Evropske Unije. <i>Srpska politička misao</i> , ISSN 0354-5989. Štampano izd., 2015, vol. 49, br. 3, str. 15-32. [COBISS.SR-ID 513166000]	M24
10.	LABUDOVIĆ-STANKOVIĆ, Jasmina, JOVANOVIĆ, Slobodan. Potreba za osiguranjem municipalnih obaveznica. <i>Teme</i> , ISSN 0353-7919, 2016, god. 40, br. 3, str.1098-1100. http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME/article/view/269/163 . [COBISS.SR-ID 513260464]	M24
11.	JOVANOVIĆ, Slobodan, LABUDOVIĆ STANKOVIĆ, Jasmina. Krivičnopravni aspekti prevara sa posebnim osvrtom na prevaru u osiguranju. <i>Teme</i> , ISSN 0353-7919, 2015, god. XXXIX, br. 2, str. 507-521. http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME/article/view/26/10 . [COBISS.SR-ID 513170096]	M24
12.	MILADINOVIĆ, Zoran, MIĆOVIĆ, Andrej. Assessment of unfair terms in timeshare contract. <i>Teme</i> , ISSN 0353-7919, 2015, god. 39, br. 1, str. 99-119. http://teme.junis.ni.ac.rs/teme1-2015/teme%201-2015-05.pdf . [COBISS.SR-ID 513142448]	M24
13.	MIĆOVIĆ, Miodrag. The legal nature and the framework for cooperative activities. <i>Ekonomika poljoprivrede</i> , ISSN 0352-3462, 2017, god. 64, br. 3, str. 1205-1218. http://www.bsaae.bg.ac.rs/images/Ekonomika%20kompletna/2017/EP%203%202017%20lq.pdf . [COBISS.SR-ID 513340848]	M24

14.	PAVLOVIĆ, Marko. Kancel paragraf Vidovdanskog ustava. <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , ISSN 0003-2565. [Srpsko izd.], 2017, god. 65, br. 3, str. 28-49. http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0003-2565/2017/0003-25651703028P.pdf . [COBISS.SR-ID 246373644]	M24
15.	PONJAVIĆ, Zoran, PALAČKOVIĆ, Dušica. Pravo na anonimni porođaj. <i>Stanovništvo</i> , ISSN 2217-3986. [Online izd.], 2017, god. LV, br. 1, str. 1-20. http://www.doiserbia.nb.rs/img/doi/0038-982X/2017%20OnLine-First/0038-982X1700002P.pdf , http://www.doiserbia.nb.rs/Article.aspx?ID=0038-982X1700002P&AspxAutoDetectCookieSupport=1 , doi: doi.org/10.2298/STNVI70703002P . [COBISS.SR-ID 513354672]	M24
16.	MILISAVLJEVIĆ, Bojan, PALEVIĆ, Milan. Odnos međunarodnog i unutrašnjeg prava prema Ustavu Republike Srbije iz 2006. godine. <i>Srpska politička misao</i> , ISSN 0354-5989. Štampano izd., 2017, posebno izdanje, str. 29-46. http://www.spmbeograd.rs/arhiva/SPM-2017-posebno/CD%20SPM%20SPC%202017.pdf . [COBISS.SR-ID 513339824]	M24
17.	PONJAVIĆ, Zoran. Pravo pacijenta da pristane na medicinsku meru ili da je odbije. <i>Teme</i> , ISSN 0353-7919, 2016, god. 40, br. 1, str.[15]-33. http://teme2.junis.ni.ac.rs/index.php/TEME/issue/view/25 . [COBISS.SR-ID 513240752]	M24
18.	PURIĆ, Sveto, BLAGOJEVIĆ, Milan. Državno uređenje i integracioni procesi Bosne i Hercegovine. <i>Teme</i> , ISSN 0353-7919, 2015, god. 39, br. 1, str. 83-99. http://teme.junis.ni.ac.rs/teme1-2015/teme%201-2015-04.pdf . [COBISS.SR-ID 513141936]	M24
19.	ČVOROVIĆ, Dragana, TURANJANIN, Veljko. Uloga porote u francuskom krivičnom postupku. <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , ISSN 0003-2565. [Srpsko izd.], 2015, god. 63, br. 1, str. 217-233. http://ojs.ius.bg.ac.rs/index.php/anali/issue/archive . [COBISS.SR-ID 215787788]	M24
20.	ČVOROVIĆ, Zoran. Pravnoistorijski pogled na savremenu reformu krivičnog postupka u Republici Srbiji. <i>Zbornik Matice srpske za društvene nauke</i> , ISSN 0352-5732, 2016, br. 154, str. 19-36. http://www.doiserbia.nb.rs/img/doi/0352-5732/2016/0352-57321654019C.pdf , http://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/ZMSDN_154_V.pdf , doi: 10.2298/ZMSDN1654019C . [COBISS.SR-ID 513225392]	M24
21.	BATAVELJIĆ, Dragan. NATO bombardovanje, kao uzrok nastanka ekocida u Republici Srbiji. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 599, br. 9, str. 483-499. [COBISS.SR-ID 513366960]	M51
22.	BATAVELJIĆ, Dragan, LUTOVAC, Mitar. Pravni i ekološki aspekti NATO agresije na SR Jugoslaviju 1999. godine. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 583, br. 9, str. 443-456. [COBISS.SR-ID 517260476]	M51

23.	BATAVELJIĆ, Dragan, LOGARUŠIĆ, Dejan. Ekološka katastrofa i neodrživost razvoja, kao posledice bombardovanja Republike Srbije. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 578, br. 9, str. 499-509. [COBISS.SR-ID 513198512]	M51
24.	BRAŠIĆ STOJANOVIĆ, Jovana. Uticaj pravne sigurnosti na strane direktne investicije i privredni razvoj. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2017, god. 56, br. 77, str. 171-187. http://www.prafak.ni.ac.rs/files/zbornik/sadrzaj/ZFull/PF_Zbornik_2017_77.pdf , doi: 10.5937/zrpfn1777171B . [COBISS.SR-ID 513387696]	M51
25.	BRAŠIĆ, Jovana. Pravni položaj i pitanje samostalnosti Komisije za hartije od vrednosti RS. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2016, god. 55, br. 72, str. 345-361. http://www.prafak.ni.ac.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=2098&Itemid=1621&lang=cir , doi: 10.5937/zrpfn1672345B . [COBISS.SR-ID 1026512033]	M51
26.	BRAŠIĆ STOJANOVIĆ, Jovana. Efikasnost u alokaciji zajedničkih resursa. <i>Anali Ekonomskog fakulteta u Subotici</i> , ISSN 0350-2120, 2016, vol. 52, br. 36, str. 239-251. [COBISS.SR-ID 513281968]	M51
27.	BRKOVIĆ, Radoje. Specifičnosti radnopravne zaštite žena i dece : Konvencija Međunarodne organizacije rada sa osvrtom na radnopravnu regulativu u Republici Srbiji. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 601, br. 11, str. 313-323. [COBISS.SR-ID 513366192]	M51
28.	BRKOVIĆ, Radoje. Štrajk kao metod rešavanja radnih sporova. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 585, br. 11, str. 315-326. [COBISS.SR-ID 513266352]	M51
29.	BRKOVIĆ, Radoje, RADULOVIĆ, Zoran. Konvencije MOR-a u pravnom poretku Republike Srbije. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 577, br. 11, str. 351-364. [COBISS.SR-ID 516971708]	M51
30.	VLAŠKOVIĆ, Božin. Uticaj korišćenja modifikovane oznake na održavanje žiga u važnosti. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 601, br. 11, str. 547-558. [COBISS.SR-ID 513366704]	M51
31.	VLAŠKOVIĆ, Božin. Upotreba serijskih žigova - uslov za njihovo održavanje u važnosti prema praksi Evropskog suda. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2017, god. 55, br. 7/9, str. 200-209. [COBISS.SR-ID 517383356]	M51
32.	VLAŠKOVIĆ, Božin. Sadržina i povreda patenta za drugu medicinsku indikaciju u nemačkom i evropskom pravu. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 585, br. 11, str. 513-527. [COBISS.SR-ID 513265328]	M51
33.	VLAŠKOVIĆ, Božin. O zabrani registracije oznaka koje su postale uobičajene u svakodnevnom govoru ili dobrim i stalnim poslovnim običajima. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2016, god. 54, br. 7/9, str. 345-354. [COBISS.SR-ID 513226160]	M51
34.	VLAŠKOVIĆ, Božin. Opisujuće oznake i složenice u postupku registracije žiga. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 577, br. 11, str. 507-519. [COBISS.SR-ID 516972732]	M51
35.	VLAŠKOVIĆ, Božin. Distinktivnost kao uslov za registraciju žiga. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2015, god. 53, br. 7/9, str. 11-20. [COBISS.SR-ID 513158576]	M51

36.	VLAŠKOVIĆ, Veljko. Pravo deteta na mišljenje i najbolji interes deteta sa težištem na pristupu Komiteta za prava deteta. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2017, god. 56, br. 75, str. 183-202. http://www.prafak.ni.ac.rs/files/zbornik/sadrzaj/ZFull/PF_Zbornik_2017_75.pdf , doi: 10.5937/zrpfni1775183V . [COBISS.SR-ID 513336496]	M51
37.	VUJISIĆ, Dragan. Edukacija kao sredstvo osnaživanja potrošača. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2017, god. 55, br. 7/9, str. 554-569. [COBISS.SR-ID 517389244]	M51
38.	VUJISIĆ, Dragan. Potrošački ugovori i garancija za ispravno funkcionisanje prodane stvari. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2016, god. 54, br. 7/9, str. 695-712. [COBISS.SR-ID 513226672]	M51
39.	VUJISIĆ, Dragan. U susret novoj direktivi o "putnim" aranžmanima. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2015, god. 53, br. 4/6, str. 343-361. [COBISS.SR-ID 513137584]	M51
40.	VUKADINOVIĆ, Radovan. Kišobrani su u modi - kišobran klauzule u sporazumima o zaštiti stranih investicija. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 602, br. 12, str. 381-396. [COBISS.SR-ID 513367472]	M51
41.	VUKADINOVIĆ, Radovan. Princip nacionalne proceduralne autonomije u primeni EU prava konkurencije. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2017, god. 55, br. 4/6, str. 275-290. [COBISS.SR-ID 517372092]	M51
42.	VUKADINOVIĆ, Radovan D., POPOVIĆ, Vitomir G. O sukobu prava EU i investicionog prava ili o kazni zbog usaglašavanja unutrašnjeg prava sa pravom EU : predmet Micula. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 586, br. 12, str. 259-277. [COBISS.SR-ID 513267120]	M51
43.	VUKADINOVIĆ, Radovan D. Pojam i pravno regulisanje stranih investicija. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2016, god. 54, br. 7/9, str. 147-162. [COBISS.SR-ID 513225904]	M51
44.	VUKADINOVIĆ, Radovan D. Zabrana stvaranja i iskorišćavanja dominantnog položaja u Prednacrtu Građanskog zakonika Srbije i u pravu EU. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 578, br. 12, str. 185-197. [COBISS.SR-ID 516973244]	M51
45.	VUKADINOVIĆ, Radovan D. O mestu aliud-a u Prednacrtu Građanskog zakonika Republike Srbije. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2015, god. 53, br. 4/6, str. 231-248. [COBISS.SR-ID 513137328]	M51
46.	VUČKOVIĆ, Jelena. Ustavni princip podele vlasti i globalizacija. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2017, god. 56, br. 76, str. 101-123. http://www.prafak.ni.ac.rs/files/zbornik/sadrzaj/ZFull/PF_Zbornik_2017_76.pdf , doi: 10.5937/zrpfni1776101V . [COBISS.SR-ID 1027059617]	M51
47.	ĐURĐEVIĆ, Nenad, OTAŠEVIĆ, Božidar. Obaveza organizatora da prijavi sportsku priredbu. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 599, br. 9, str. 599-616. [COBISS.SR-ID 513367728]	M51
48.	ĐURĐEVIĆ, Nenad, OTAŠEVIĆ, Božidar. Redarska služba na sportskim priredbama. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 583, br. 9, str. 549-564. [COBISS.SR-ID 513268400]	M51

49.	ĐURĐIĆ, Tamara. Ugovor o nasleđivanju i ugovor o doživotnom izdržavanju : u svetlu novog Građanskog zakonika Republike Srbije. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 600, br. 10, str. 625-637. [COBISS.SR-ID 513368752]	M51
50.	ĐURĐIĆ-MILOŠEVIĆ, Tamara. Pravna priroda prava na nužni deo. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 576, br. 10, str. 557-569. [COBISS.SR-ID 516968124]	M51
51.	ŽIVOJINOVIĆ, Dragica. Trudnice i dojilje kao subjekti kliničkih ispitivanja lekova : Uredba Evropske unije br. 356/2014. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 599, br. 9, str. 367-382. [COBISS.SR-ID 513365936]	M51
52.	ŽIVOJINOVIĆ, Dragica. Poslovna sposobnost i njeno lišenje u srpskom pravu u svetlu Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 584, br. 10, str. 395-412. [COBISS.SR-ID 513267632]	M51
53.	ŽIVOJINOVIĆ, Dragica. Rizici i koristi iz medicinskih istraživanja na ljudima i njihov odnos. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 578, br. 9, str. 423-437. [COBISS.SR-ID 516951996]	M51
54.	SIMONOVIĆ, Branislav, JOVANOVIĆ, Zoran. Elektronska uprava i prevencija korupcije. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 600, br. 10, str. 427-440. [COBISS.SR-ID 513368240]	M51
55.	JOVANOVIĆ, Zoran. Upravna delatnost policije i značaj reforme državne uprave u Republici Srbiji. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2016, god. 55, br. 73, str. 137.151, doi: doi: 10.5937/zrpfni 1672037S . [COBISS.SR-ID 1026636193]	M51
56.	LABUDOVIĆ-STANKOVIĆ, Jasmina, TODOROVIĆ, Nada. Konkurencija između država u cilju privlačenja investicija. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 585, br. 11, str. 99-113. [COBISS.SR-ID 513266608]	M51
57.	TODOROVIĆ, Nada, LABUDOVIĆ-STANKOVIĆ, Jasmina. Novi korporativni okvir za javna preduzeća u Srbiji. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2016, god. 54, br. 4/6, str. 86-97. [COBISS.SR-ID 517143996]	M51
58.	LUČIĆ, Sonja. Pravo biblioteke da digitalizuje delo koje se nalazi u njenom fondu s ciljem da ga stavi na raspolaganje putem posebnih uređaja. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2017, god. 56, br. 76, str. 537-548. http://www.prafak.ni.ac.rs/files/zbornik/sadrzaj/ZFull/PF_Zbornik_2017_76.pdf , doi: 10.5937/zrpfni1776537 . [COBISS.SR-ID 1027062689]	M51
59.	LUČIĆ, Sonja. Odgovornost vlasnika otvorene bežične mreže za povredu autorskog i srodnog prava. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2017, god. 55, br. 7/9, str. 264-274. [COBISS.SR-ID 517384380]	M51
60.	LUČIĆ, Sonja. Pojam i dopuštenost parodije autorskih dela. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2016, god. 54, br. 7/9, str. 404-412. [COBISS.SR-ID 517174972]	M51
61.	LUČIĆ, Sonja. Zaštita neregistrovanih oznaka geografskog porekla u Evropskoj uniji. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2015, god. 53, br. 7/9, str. 65-72. [COBISS.SR-ID 516907196]	M51

62.	MILADINOVIĆ, Zoran. Naknada štete zbog povrede prava intelektualne svojine u pravnoj teoriji i sudskoj praksi. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2017, god. 55, br. 7/9, str. 210-229. [COBISS.SR-ID 517383612]	M51
63.	MILADINOVIĆ, Zoran, VARGA, Siniša. Pojam ozbiljne upotrebe žiga u pravu Evropske unije. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 586, br. 12, str. 325-342. [COBISS.SR-ID 513267376]	M51
64.	MILADINOVIĆ, Zoran. Pravo autora na izmenu ugovornih odredbi koje se odnose na visinu autorskog honorara. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2016, god. 54, br. 7/9, str. 355-371. [COBISS.SR-ID 513226416]	M51
65.	MILADINOVIĆ, Zoran, VARGA, Siniša. Subjekt relevantan za iscrpljenje prava intelektualne svojine u odlukama Suda pravde Evropske unije. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 578, br. 12, str. 245-256. [COBISS.SR-ID 516973500]	M51
66.	MILADINOVIĆ, Zoran. Specifičnosti autorskih ugovora. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2015, god. 53, br. 7/9, str. 21-46. [COBISS.SR-ID 513158064]	M51
67.	SPALEVIĆ, Žaklina, MIĆOVIĆ, Miodrag. Međunarodni i evropski vidovi elektronskog trgovanja. <i>Evropsko zakonodavstvo</i> , ISSN 1451-3188, 2017, god. 16, br. 59, str. 91-102. http://www.diplomacy.bg.ac.rs/eZakon_all_sr.php#y_2017 . [COBISS.SR-ID 513342384]	M51
68.	MIĆOVIĆ, Miodrag. Programirana zastarelost : postojeći model poslovanja i potreba pravnog uređenja. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 600, br. 10, str. 729-741. [COBISS.SR-ID 513369008]	M51
69.	MIĆOVIĆ, Miodrag. Procesni mehanizmi ubrzanog rešavanja potrošačkih sporova. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 585, br. 11, str. 623-633. [COBISS.SR-ID 513264560]	M51
70.	MIĆOVIĆ, Miodrag. Restrukturiranje banaka. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 577, br. 11, str. 461-473. [COBISS.SR-ID 516972476]	M51
71.	MIHAJLOVIĆ, Borko. Cilj poslovanja privrednog društva - samo sticanje dobiti ili još nešto?. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2017, god. 55, br. 4/6, str. 140-157. http://scindeks.ceon.rs/article.aspx?query=ISSID%26and%2613244&page=6&sort=8&stype=0&backurl=%2fissue.aspx%3fissue%3d13244 . [COBISS.SR-ID 517370044]	M51
72.	MIHAJLOVIĆ, Borko. Ima li mesta potrošačkim ugovorima u novom Građanskom zakoniku Srbije?. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2015, god. 53, br. 4/6, str. 486-502. [COBISS.SR-ID 513137840]	M51
73.	STANKOVIĆ, Emilija. Službenosti od rimskog do savremenog srpskog prava. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 600, br. 10, str. 533-541. [COBISS.SR-ID 513368496]	M51
74.	TURANJANIN, Veljko, MIHAJLOVIĆ, Borko. Pranje novca - globalni problem i regionalna uporednopravna analiza krivičnog dela. <i>Kultura polisa</i> , ISSN 1820-4589, 2015, god. XII, posebno izd., str. 53-66. http://kpolisa.com/ . [COBISS.SR-ID 513086384]	M51

75.	PAVIĆEVIĆ, Aleksandra. Građanska i trgovačka retencija. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 601, br. 11, str. 185-202. [COBISS.SR-ID 513365680]	M51
76.	PAVIĆEVIĆ, Aleksandra. Nalaz tuđe izgubljene stvari u uporednom pravu i budućem srpskom pravu. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 584, br. 10, str. 547-564. [COBISS.SR-ID 513268144]	M51
77.	PAVIĆEVIĆ, Aleksandra. Pojam retencije u domaćem i uporednom pravu. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 576, br. 10, str. 505-521. [COBISS.SR-ID 516967356]	M51
78.	PONJAVIĆ, Zoran, PALAČKOVIĆ, Dušica. Pravo na dokaz genetskom ekspertizom u postupku utvrđivanja porekla deteta. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 600, br. 10, str. 123-138. [COBISS.SR-ID 513378480]	M51
79.	PALAČKOVIĆ, Dušica, ĆORAC, Sanda. Procesne garantije prava na poštovanje porodičnog života : praksa Evropskog suda za ljudska prava. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 584, br. 10, str. 73-87. [COBISS.SR-ID 513265840]	M51
80.	PALAČKOVIĆ, Dušica. Javno-privatno partnerstvo : (pojam, karakteristike, razlozi pro et contra). <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2016, god. 54, br. 4/6, str. 473-485. [COBISS.SR-ID 517148092]	M51
81.	PALAČKOVIĆ, Dušica. Postupak lišenja poslovne sposobnosti i očuvanje pravnog kapaciteta ličnosti. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 576, br. 10, str. 315-330. [COBISS.SR-ID 516960700]	M51
82.	PALAČKOVIĆ, Dušica. Lični stečaj - ciljevi i neophodni instrumenti u regulisanju. <i>Pravo i privreda</i> , ISSN 0354-3501, 2015, god. 53, br. 7/9, str. 298-308. [COBISS.SR-ID 513158320]	M51
83.	SPALEVIĆ, Žaklina, PALEVIĆ, Milan, PETROVIĆ, Vladimir. Pravo azila i evropski sistem prava na azil. <i>Evropsko zakonodavstvo</i> , ISSN 1451-3188, 2016, god. 15, br. 58, str. 51-55. http://www.diplomacy.bg.ac.rs/eZakon_all_sr.php . [COBISS.SR-ID 517271996]	M51
84.	PLANOJEVIĆ, Nina. Predmet i sadržina prava građenja u prednacrtnu Građanskog zakonika Srbije. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 584, br. 10, str. 431-448. [COBISS.SR-ID 513267888]	M51
85.	PONJAVIĆ, Zoran. Pravni položaj tazbinskih srodnika u rekonstruiranoj porodici. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 584, br. 10, str. 41-56. [COBISS.SR-ID 513264816]	M51
86.	PONJAVIĆ, Zoran. Porodična prava dede i babe prema unucima. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2015, god. 54, br. 70, str. 535-553. http://www.prafak.ni.ac.rs/files/zbornik/sadrzaj/ZFull/PF_Zbornik_2015_70.pdf . [COBISS.SR-ID 1026301857]	M51
87.	PONJAVIĆ, Zoran. Porodično pravo, od institucije do autonomije ličnosti. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2015, knj. 576, br. 10, str. 25-40. [COBISS.SR-ID 516960956]	M51
88.	SOKOVIĆ, Snežana, MILEKIĆ, Višnja. Sudovi za drogu : iskustva alternativnog pristupa kontroli kriminaliteta narko-zavisnika. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 600, br. 10, str. 19-34. [COBISS.SR-ID 513367984]	M51

89.	RANĐELOVIĆ, Višnja M. Proganjanje : pojam, karakteristike i predlozi de lege ferenda. <i>Zbornik radova</i> , ISSN 0550-2179, 2016, god. 50, br. 1, str. 233-244. http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0550-2179/2016/0550-21791601233R.pdf , doi: 10.5937/zrpfns50-9976 . [COBISS.SR-ID 513232048]	M51
90.	BANOVIĆ, Božidar, RANĐELOVIĆ, Višnja. Načelo oportuniteta krivičnog gonjenja i praksa višeg i osnovnog tužilaštva u Kragujevcu. <i>Kultura polisa</i> , ISSN 1820-4589, 2016, god. 13, br. 29, str. [201]-212, tabele. [COBISS.SR-ID 512683189]	M51
91.	RAPAJIĆ, Milan M. Ekonomska i socijalna prava u Ustavu Srbije. <i>Zbornik radova</i> , ISSN 0550-2179, 2015, god. XLIX, br. 1, str. 273-298. http://www.pf.uns.ac.rs/images/zbornici/2015-1.pdf , http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0550-2179/2015/0550-21791501273R.pdf , doi: doi: 10.5937/zrpfns49-8090 . [COBISS.SR-ID 513197488]	M51
92.	SOKOVIĆ, Snežana, TURANJANIN, Veljko, ČVOROVIĆ, Dragana S. Cooperation between police and public prosecutor : law and practice in Serbia. <i>Zbornik radova</i> , ISSN 0550-2179, 2017, god. 51, br. 2, str. 337-352. http://www.pf.uns.ac.rs/images/zbornici/2017-2.pdf , doi: 10.5937/zrpfns51-15322 . [COBISS.SR-ID 513377456]	M51
93.	SOKOVIĆ, Snežana M., ČVOROVIĆ, Dragana S., TURANJANIN, Veljko M. Cooperation between the public prosecutor and the police in Serbia. <i>Zbornik radova</i> , ISSN 0550-2179, 2016, god. 50, br. 3, str. 843-860, doi: 10.5937/zrpfns50-12772 . [COBISS.SR-ID 513299632]	M51
94.	SOKOVIĆ, Snežana, TURANJANIN, Veljko, ČVOROVIĆ, Dragana. Main hearing according to the new Serbian Criminal Procedure Code : survey in practice. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2017, god. 56, br. 75, str. 145-159. http://www.prafak.ni.ac.rs/files/zbornik/sadrzaj/ZFull/PF_Zbornik_2017_75.pdf , doi: 10.5937/zrpfni1775145S . [COBISS.SR-ID 513336240]	M51
95.	STANKOVIĆ, Emilija. Službenosti od rimskog do savremenog srpskog prava. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 600, br. 10, str. 533-541. [COBISS.SR-ID 513368496]	M51
96.	TURANJANIN, Veljko, ČVOROVIĆ, Dragana S. Sarajevo 1914 : Trial process against Young Bosnia - Illusion of the fair process. <i>Zbornik radova</i> , ISSN 0550-2179, 2016, god. 50, br. 1, str. 183-199. http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0550-2179/2016/0550-21791601183T.pdf , doi: doi:10.5937/zrpfns50-11198 . [COBISS.SR-ID 513231792]	M51
97.	TURANJANIN, Veljko, ČVOROVIĆ, Emir, ČVOROVIĆ, Dragana. Domestic violence in Serbia. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu</i> , ISSN 0350-8501, 2017, god. 56, br. 77, str. 75-101. http://www.prafak.ni.ac.rs/files/zbornik/sadrzaj/zbornici/z77/05z77.pdf , doi: 10.5937/zrpfni1777075T . [COBISS.SR-ID 513393584]	M51

98.	ČVOROVIĆ, Dragana, TURANJANIN, Veljko. Sporazum o priznanju krivičnog dela u praksi Tribunala za bivšu Jugoslaviju. <i>Strani pravni život</i> , ISSN 0039-2138, (Institut za uporedno pravo. ser. D), 2015, br. 2, str. 239-255. http://www.comparativelaw.info/spz20152.pdf . [COBISS.SR-ID 513138352]	M51
99.	URDAREVIĆ, Bojan. Radnopravni položaj javnih službenika u Republici Srbiji : perspektive i budući pravci razvoja. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2017, knj. 601, br. 11, str. 397-408. [COBISS.SR-ID 513366448]	M51
100.	URDAREVIĆ, Bojan. Pravo na kolektivno pregovaranje u novim privrednim uslovima. <i>Pravni život</i> , ISSN 0350-0500, 2016, knj. 585, br. 11, str. 339-354. [COBISS.SR-ID 513266096]	M51
101.	BATAVELJIĆ, Dragan, JEROTIJEVIĆ, Dušan, LOGARUŠIĆ, Dejan. A Comparative analysis of the most popular models of local goverment. <i>Ekonomika</i> , ISSN 0350-137X, 2016, vol. 62, br. 4, str. 141-154. [COBISS.SR-ID 513313200]	M52
102.	ĐORĐEVIĆ, Srđan, IVKOVIĆ, Nikola. Terorizam kao negacija demokratije i napad na ustavno uređenje. <i>Bezbednost</i> , ISSN 0409-2953, 2016, god. 58, br. 1, str. 67-82. [COBISS.SR-ID 513234864]	M52
103.	ĐORĐEVIĆ, Srđan. Ekonomske vrednosti u ustavnim preambulama = Economic values in the constitutional preambles. <i>Ekonomika</i> , ISSN 0350-137X, 2015, god. LXI, br. 1, str. 131-139. [COBISS.SR-ID 513132720]	M52
104.	PAVLOVIĆ, Marko. Sudije porotnici i vladavina prava. <i>Crimen</i> , ISSN 2217-219X, 2015, god. 6, br. 2, str. 160-174. http://www.ius.bg.ac.rs/crimenjournal/articles/crimen_002-2015/crimen_002-2015-03_M%20D0%B0rko%20P%20D0%B0vlovi%C4%87,%20Sudije%20porotnici%20i%20vladavina%20prava.pdf , http://www.ius.bg.ac.rs/crimenjournal/articles/crimen_002-2015/Crimen%202015-2-rezimei.pdf . [COBISS.SR-ID 220221708]	M52
105.	JEROTIJEVIĆ, Zoran B., PALEVIĆ, Milan. The balance of power - the security concept of the international community = Ravnoteža snaga - bezbednosni koncept međunarodne zajednice. <i>Ekonomika</i> , ISSN 0350-137X, 2016, vol. 62, no. 1, str. 141-149. http://www.ekonomika.org.rs/sr/arhiva/PDF/ekonomika/2016/clanci16-1/10.pdf . [COBISS.SR-ID 522815893]	M52
106.	PURIĆ, Sveto, SAVIĆ BOŽIĆ, Dijana. Division of the courts in Bosnia and Herzegovina and efficiency of the courts. <i>Ekonomika</i> , ISSN 0350-137X, 2016, vol. 62, br. 3, str. 79-91. http://www.ekonomika.org.rs/sr/PDF/ekonomika/2016/clanci16-3/7.pdf , doi: 10.5937/ekonomika1603079P. [COBISS.SR-ID 513243568]	M52
107.	PURIĆ, Sveto, JEROTIJEVIĆ, Dušan. Struktura izvoza i uvoza kao ograničavajući faktor u poboljšanju konkurentnosti Srbije. <i>Ekonomika</i> , ISSN 0350-137X, 2015, vol. 6, br. 3, str. 121-132, tabele i graf. prikazi. http://www.ekonomika.org.rs/sr/PDF/ekonomika/2015/Ekonomika-2015-3.pdf . [COBISS.SR-ID 513160880]	M52

108.	SOKOVIĆ, Snežana. Sporna pitanja izricanja mera bezbednosti medicinskog karaktera. <i>Crimen</i> , ISSN 2217-219X, 2017, god. 8, br. 3, str. 356-372. http://www.ius.bg.ac.rs/crimenjournal/articles/crimen_003-2017/Crimen_2017-03-rezimei.pdf . [COBISS.SR-ID 253936140]	M52
109.	SOKOVIĆ, Snežana. Savremeni modeli rehabilitacije i domaća praksa - osvrt na primenu koncepta procene rizika. <i>Revija za kriminologiju i krivično pravo</i> , ISSN 1820-2969, 2016, god. 54, br. 2/3, str. 139-151. http://www.iksi.ac.rs/rkk_arhiva/rkk_2_3_2016.pdf . [COBISS.SR-ID 227559692]	M52
110.	ČOROVIĆ, Emir, TURANJANIN, Veljko. O skrivljenoj neuračunljivosti iz člana 24. Krivičnog zakonika Srbije. <i>Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja</i> , ISSN 0350-2694, 2017, god. 36, br. 1, str. 7-21. http://www.iksi.ac.rs/zbornik_arhiva/zbornik_iksi_1_2017.pdf . [COBISS.SR-ID 234307084]	M52
111.	BRAŠIĆ, Jovana. Institucionalne barijere za ulazak na tržište Republike Srbije i potencijalna konkurencija. <i>Pravni zapisi</i> , ISSN 2217-2815, 2016, god. 7, br. 1, str. 117-133. http://www.pravnifakultet.rs/images/2016/dokumenta/pr_zapis_1_16/Pravni_zapisi_2016-01_05_Basic.pdf , doi: 10.5937/pravzap0-10832 . [COBISS.SR-ID 517195452]	M53
112.	BRKOVIĆ, Radoje, DAKIĆ, Božidar. Stručno usavršavanje, osposobljavanje i dodatno obrazovanje službenika autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave. <i>Radno i socijalno pravo</i> , ISSN 1450-5800, 2017, br. 1, str. 93-105. [COBISS.SR-ID 513385648]	M53
113.	BRKOVIĆ, Radoje, ANTONOVIĆ, Ratomir, MILOVANOVIĆ, Dragan. Zloupotreba prava na štrajk. <i>Radno i socijalno pravo</i> , ISSN 1450-5800, 2017, god. XXI, br. 2, str. 1-22. [COBISS.SR-ID 513403312]	M53
114.	BRKOVIĆ, Radoje. Radnopravni položaj lokalnih službenika u Srbiji u svetlu novih zakonskih rešenja. <i>Radno i socijalno pravo</i> , ISSN 1450-5800, 2016, god. 20, br. 1, str. 55-70. [COBISS.SR-ID 513236400]	M53
115.	BRKOVIĆ, Radoje. Kolektivno pregovaranje u aktima međunarodne organizacije rada koji su inkorporirani u legislativu Republike Srbije. <i>Radno i socijalno pravo</i> , ISSN 1450-5800, 2015, god. 19, br. 1, str. 87-99. [COBISS.SR-ID 513162160]	M53
116.	VLAŠKOVIĆ, Veljko. Preliminary draft of the Serbian Civil code in the field of surrogacy through the lens of comparative family law. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2015, god. VXII, br. 2-3, str. 89-107. http://pravoeu.org/archive/ . [COBISS.SR-ID 513207984]	M53
117.	VUKADINOVIĆ, Radovan D. Od ugledanja na jevroejske uzore do regionalne harmonizacije - druga strana medalje. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2015, god. XVII, br. 1, str. 5-25. http://pravoeu.org/archive/ . [COBISS.SR-ID 513152944]	M53

118.	GAVRILOVIĆ, Biljana. Kriminalna zaraza : viševjekovni problem domaćih kaznenih zavoda. <i>Godišnjak Fakulteta bezbednosti</i> , ISSN 1821-150X, 2016, str. 317-326. http://www.fb.bg.ac.rs/index.php?option=com_content&task=view&id=280&Itemid=1284 . [COBISS.SR-ID 512843701]	M53
119.	ĐORĐEVIĆ, Slavko. Private international law regime of inter vivos contracts whose effects are postponed to the death of the contracting party disposing of the property - de lege lata and de lege ferenda. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2015, god. VXII, br. 2-3, str. 39-67. http://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=12522 , http://pravoeu.org/archive/ . [COBISS.SR-ID 513207728]	M53
120.	ĐORĐEVIĆ, Slavko. Good Faith Acquisition of Used Motor Vehicles Purchased Abroad - Some Observations and Critical Remarks on Serbian Case Law. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2015, god. XVII, br. 1, str. 27-41. [COBISS.SR-ID 513153200]	M53
121.	ĐORĐEVIĆ, Slavko. Određivanje merodavnog prava za direktan 112zahtev oštećenog prema štetnikovom osiguravaču u međunarodnom privatnom pravu Republike Srbije. <i>Evropska revija za pravo osiguranja</i> , ISSN 2334-7597, 2015, god. XIV, br. 1, str. 9-16.	M53
122.	ĐURĐEVIĆ, Nenad. Građanska, krivična i prekršajna odgovornost u sportu. <i>Svet rada</i> , ISSN 1451-7841, 2017, god. 14, br. 2, str. 259-276. [COBISS.SR-ID 513329840]	M53
123.	ŽIVOJINOVIĆ, Dragica, ĐURĐIĆ MILOŠEVIĆ, Tamara. Inheritance contract and its substitutes in European and Serbian law. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2015, god. VXII, br. 2-3, str. 69-88. [COBISS.SR-ID 513207472]	M53
124.	ĐURIĆ, Zlata, JOVANOVIĆ, Zoran. Izazovi u primeni Direktive o solventnosti II u Srbiji. <i>Evropska revija za pravo osiguranja</i> , ISSN 2334-7597, 2015, god. XIV, br. 4, str. 10-18, graf. prikazi. http://www.erevija.org/pdf/articles/ser/zlata%20srb.pdf , http://www.erevija.org/ . [COBISS.SR-ID 513198768]	M53
125.	LABUDOVIĆ STANKOVIĆ, Jasmina. Osiguranje ključne osobe. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2015, god. XVII, br. 1, str. 63-85. http://pravoeu.org/archive/ . [COBISS.SR-ID 513153456]	M53
126.	LABUDOVIĆ-STANKOVIĆ, Jasmina. Tražnja za osiguranjem života sa osvrtnom na pojedine zemlje centralne i jugoistočne Evrope. <i>Evropska revija za pravo osiguranja</i> , ISSN 2334-7597, 2016, god. XV, br. 1, str. 32-42. [COBISS.SR-ID 513214640]	M53
127.	PAVIĆEVIĆ, Aleksandra. Sadržina i svrshodnost realnog duga. <i>Pravni zapisi</i> , ISSN 2217-2815, 2015, god. 6, br. 1, str. 201-213. http://www.pravnifakultet.rs/images/2015/dokumenta/pravni_zapisi/1-2015/Pravni_zapisi_2015-01_07_Pavicevic.pdf , doi: 10.5937/pravzap0-7926. [COBISS.SR-ID 513137072]	M53
128.	PAVIĆEVIĆ, Aleksandra. Osvrt na sličnosti i razlike između zemljišnog duga i prava retencije. <i>Pravo</i> , ISSN 0352-3713, 2015, god. 32, br. 7/9, str. 25-36. [COBISS.SR-ID 513172912]	M53

129.	PALEVIĆ, Milan. Oblici saučesništva kod zločina genocida u praksi AD HOC Tribunala. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2017, god. XIX, br. 2-3, str. 91-103. http://pravoeu.org/archive/ . [COBISS.SR-ID 513401776]	M53
130.	PETROVIĆ, Milena. Međunarodne platne usluge u svetlu nove srpske regulative. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2016, god. XVIII, br. 1, str. 115-132. http://pravoeu.org/archive/ . [COBISS.SR-ID 513230256]	M53
131.	PURIĆ, Sveto, CRNOKRAK, Nevena. Promene u zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP) EU i usklađivanje agrarne politike Srbije. <i>Tržište, novac, kapital</i> , ISSN 0564-3619, 2015, god. 48, br. 2, str. 35-50, graf. prikazi. [COBISS.SR-ID 216006924]	M53
132.	RAPAJIĆ, Milan. Parlamentarni nadzor i kontrola nad vojnobezbednosnim sektorom. <i>Godišnjak Fakulteta bezbednosti</i> , ISSN 1821-150X, 2015, god. 8, str. 183-200. http://www.fb.bg.ac.rs/download/zbornici/Godisnjak2015.pdf . [COBISS.SR-ID 512621237]	M53
133.	TURANJANIN, Veljko. Krivičnopravna zaštita tržišta kapitala. <i>Godišnjak Fakulteta bezbednosti</i> , ISSN 1821-150X, 2017, str. 367-391. [COBISS.SR-ID 513154997]	M53
134.	TURANJANIN, Veljko M. Pomaganje u samoubistvu, sa posebnim osvrtom na lekarski potpomognuto samoubistvo. <i>Godišnjak Fakulteta bezbednosti</i> , ISSN 1821-150X, 2015, god. 8, str. 269-287. http://www.fb.bg.ac.rs/download/zbornici/Godisnjak2015.pdf . [COBISS.SR-ID 512615349]	M53
135.	URDAREVIĆ, Bojan. Klauzula o čuvanju socijalnog mira kao sastavni deo kolektivnog ugovora o radu. <i>Radno i socijalno pravo</i> , ISSN 1450-5800, 2017, god. XXI, br. 2, str. 23-36. [COBISS.SR-ID 513403056]	M53
136.	URDAREVIĆ, Bojan. Formiranje saveta zaposlenih u Republici Srbiji kao oblik unapređenja kolektivnih prava zaposlenih. <i>Radno i socijalno pravo</i> , ISSN 1450-5800, 2015, god. 19, br. 2, str. 63-78. [COBISS.SR-ID 513162416]	M53
137.	VARGA, Siniša. Porez na integralni deo državne pomoći u pravu konkurencije Evropske unije. <i>Revija za evropsko pravo</i> , ISSN 1450-7986, 2017, god. XIX, br. 1, str. 53-69. http://www.pravoeu.org . [COBISS.SR-ID 513353904]	M53

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање

Име кандидата	Име ментора	Назив дисертације / година одбране	Публиковани резултати – дати комплетне податке за сваки рад (аутори, назив рада, часопис, година)	*М
Велибор М.Бајичић	Проф.др Станко Бејатовић	"Полиција као субјект откривања и доказивања кривичних дела" 2014. год.		70
Бојан Д. Јанковић	Проф.др Божидар Бановић	"Улога граничне полиције у супротстављању трговини људима" 2014. год.		70
Јелена Ј. Ковачић Костић	Доц. др Бојан Урдаревић	"Радноправни положај пореских службеника" 2014. год.		70
Божидар Б. Оташевић	Проф.др Снежана Соковић	"Насиње на спортским приредбама кривично-правни, криминолошки и криминалистички аспекти" 2014. год.		70
Дејан Т. Костић	Проф.др Радоје Брковић	"Право на штрајк у међународном и упоредном радном праву" - 2014. год.		70
Благоје Д. Пушоња	Проф. др Драган Батавељић	"Идејни и правни оквир заштите равноправности полова у уставном поретку Републике Србије" - 2014. год.		70
Драган Д. Пантић	Проф. др Емилија Станковић	"Donatio mortis causa - римско право и српско право" - 2014.		70
Вељко М. Влашкивић	Проф. др Зоран Поњавић	"Начело најбољег интереса детета у породичном праву" 2014. год.		70

Иван В. Ђоровић	Проф.др Бранислав Симоновић	"Однос полиције и медија" - 2014. год.		70
Дејан Р. Лабовић	Проф.др Снежана Соковић	"Приватна безбедност у Републици Србији - правни аспекти и компаративна искуства" - 2015. год.		70
Владимир Р. Шебек	Проф.др Бранислав Симоновић	"Криминалистичко- обавештајни модели организације полиције у контроли криминалитета" 2015. год.		70
Милица С. Торбица	Проф.др Срђан Ђорђевић	"Феминистичка јуриспруденција и критика позитивног права" - 2015. год.		70
Андреј М. Мићовић	Проф.др Драган Вујисић	"Тајм - шеринг и са њим слични и повезани уговори" 2015. год.		70
Ксенија Б.Влашковић	Проф.др Слободан Марковић	"Развој правне заштите познатих жигова у немачком праву и праву Европске уније" 2015. год.		70
Димитрије Д. Ђеранић	Проф.др Драгица Живојиновић	"Наследноправна дејства усвојења" 2016. год.		70
Снежана С. Радојичић	Проф.др Нада Тодоровић	"Избегавање плаћања пореза, привредни криминал и корупција" - 2016. год.		70
Милица М. Панић	Проф.др Ненад Ђурђевић	"Правни аспекти продаје на даљину путем Интернета" 2016. год.		70
Дијана П. Савић Божић	Проф.др Свето Пурић	"Економска ефикасност судског система у Босни и Херцеговини" - 2016.г		70
Вељко М. Турањанин	Проф.др Станко Бејатовић	"Споразум о признању кривичног дела" - 2016. год.		70

Сања С. Савић	Проф.др Срђан Ђорђевић	"Земаљски устав за Босну и Херцеговину из 1910. године" 2016. год.		70
Драган В. Милидраговић	Проф.др Божидар Бановић	"Организација и делатност полиције опште надлежности у превенцији и репресији криминалитета" 2016. год.		70
Ивана Д. Петровић	Проф. др Снежана Соковић	"Криминолошко профилисање лица лишених слободе" 2016. год.		70
Душан З. Јеротијевић	Проф.др Милан Палевић	"Право представљања шефа државе у савременим монархијама" - 2016.г		70
Свјетлана Ђ. Ивановић	Проф.др Синиша Варга	"Судска заштита субјективних права интелектуалне својине" - 2016. год.		70
Дејан С. Логарушић	Проф.др Драган Батавељић	"Уставно-правна заштита права на локалну самоуправу" 2016. год.		70
Милан М. Рапајић	Проф.др Слободан Орловић	"Извршна власт у полупредседничким системима" - 2017.г		70
Драган Т. Дакић	Проф. др Милан Палевић	"Изазови европског регионалног законодавства на пољу заштите живота" - 2017. год.		70
Санда С. Ђорац	Проф.др Зоран Поњавић	"Право на поштовање породичног живота као људско право" 2017. год.		70
Милица Р. Жупљанић	Проф.др Срђан Ђорђевић	"Право грађана на покрајинску аутономију у уставно-правном поретку Републике Србије" 2017. год.		70
Александра Г. Павићевић	Проф.др Нина Планојевић	"Право ретенције" 2017. год.		70

Жарко Р. Браковић	Проф. др Божидар Бановић	"Контрола насилничког имовинског криминалитета" 2017. год.		
Борислав М. Галић	Проф. др Драган Батавељић	"Подела власти у Уставу Републике Србије из 2006. год. - кључни принцип организације власти" 2018. год.		70
Борко Н. Михајловић	Проф. др Драган Вујисић	"Дужност лојалности према привредном друштву" 2018. год.		70
*Категоризација публикације према класификацији реорног Министарства за науку а у складу са захтевима допунских стандарда за дато поље Напомена: Подкомисија ће, случајним избором, проверити докторску дисертацију и наведене публиковане резултате				

Табела 6.7. Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља

Редни број	Матични број	Име презиме	Назив установе у којој је ментор запослен са пуним радним временом	Број СЦИ/ССЦИ индексираних радова
1.	2204959720047	Батавељић Драган	Правни факултет - Крагујевац	3
2.	1606955792210	Брковић Радоје	Правни факултет - Крагујевац	8
3.	2810972810079	Варга Синиша	Правни факултет - Крагујевац	3
4.	1107954724118	Влашковић Божин	Правни факултет - Крагујевац	6
5.	1709962910044	Вујисић Драган	Правни факултет - Крагујевац	3
6.	2005953780010	Вукадиновић Радован	Правни факултет - Крагујевац	9

7.	2111967780042	Ђорђевић Срђан	Правни факултет - Крагујевац	2
8.	0912964725046	Живојиновић Драгица	Правни факултет - Крагујевац	4
9.	1402959720058	Миладиновић Зоран	Правни факултет - Крагујевац	6
10.	2810954782815	Мићовић Миодраг	Правни факултет - Крагујевац	4
11.	1512956772014	Павловић Марко	Правни факултет - Крагујевац	2
12.	0703954725058	Петровић Милена	Правни факултет - Крагујевац	1
13.	2606963725046	Планојевић Нина	Правни факултет - Крагујевац	1
14.	0707953720039	Поњавић Зоран	Правни факултет - Крагујевац	6
15.	0601954720024	Пурић Свето	Правни факултет - Крагујевац	5
16.	1008958752029	Симоновић Бранислав	Правни факултет - Крагујевац	3
17.	3101959725049	Соковић Снежана	Правни факултет - Крагујевац	8
18.	1912953725013	Станковић Емилија	Правни факултет - Крагујевац	1
19.	3004958780016	Стојановић Предраг	Правни факултет - Крагујевац	1
20.	2602964725028	Тодоровић Нада	Правни факултет - Крагујевац	2
21.	1808977720010	Ђорђевић Славко	Правни факултет - Крагујевац	3
22.	0212974792238	Јовановић Зоран	Правни факултет - Крагујевац	3
23.	3101976725036	Лабудовић Станковић Јасмина	Правни факултет - Крагујевац	6
24.	2605970930023	Палевић Милан	Правни факултет - Крагујевац	4
25.	2307977710222	Урдаревић Бојан	Правни факултет - Крагујевац	4
26.	0405976728238	Вучковић Јелена	Правни факултет - Крагујевац	1
27.	1704976925018	Лучић Соња	Правни факултет - Крагујевац	4

28.	1805985153754	Турањанин Вељко	Правни факултет - Крагујевац	12
Напомена: Подкомисија ће, случајним избором, проверити компетентност ментора				

1. [Правилник о критеријумима за коришћење средстава Фонда за финансирање научно-истраживачког рада и објављивање резултата научно-истраживачког рада](#)
2. [Потпуна библиографија истраживача наставника и сарадника](#)
3. [Програм научно-истраживачког рада 2016-2020 и Програм развоја научно-истраживачког подмлатка 2016-2020](#)
4. ["XXI век - век услуга и Услужног права", - Уговор и анекси и однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)
5. [Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније Интерни пројекат Одлука НН већа](#)
6. [Наставници Факултета ангажовани на пројектима других установа](#)
7. [Правилник о организацији и раду Института за правне и друштвене науке Правног факултета у Крагујевцу](#)
8. [Научни скупови у организацији Правног факултета Универзитета у Крагујевцу](#)
9. [Предавања стручњака из иностранства](#)
10. [Листа публикација Правног факултета](#)
11. [Књижара Факултета](#)
12. [Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу](#)
13. [Сарадња са високошколским институцијама у иностранству](#)
14. [Број и списак SCI-индексираних радова по годинама, за претходни период](#)
15. [Списак награда и признања наставника](#)

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Наставу на Правном факултету обавља 54 наставника и сарадника. Структура наставног особља је следећа: 24 редовна професора, 5 ванредних професора, 7 доцената, 10 асистената и 8 сарадника у настави ([Прилог 7.1.](#)).

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се поштовањем законских и других прописа о избору наставника и сарадника, који су садржани у Закону о високом образовању Републике Србије, Статуту Универзитета у Крагујевцу ([Прилог 7.2.](#)), Статуту Правног факултета ([Прилог 2.1.](#)), Минималним условима за избор у звања наставника на универзитету – које је утврдио Национални савет за високо образовање, Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу од 11. фебруара 2016. године ([Прилог 7.3.](#)), Правилнику о начину и поступку избора у звање и заснивање радног односа сарадника ([Прилог 7.4.](#)).

Приликом избора наставника и сарадника Факултет води рачуна о томе да доследно примењује критеријуме за избор у звање и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима, као и да перманентно прати и подстиче наставне, научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника. Све етапе избора у звање и заснивања радног односа наставника и сарадника у звања су јавне и подложне проверама шире и стручне јавности. Комисија је у једном случају заузела став да је повређен Стандард 7. приликом избора наставника у звање редовног професора ([Прилог 7.5.](#)).

У циљу континуираног и несметаног реализовања акредитованих студијских програма, Факултет настоји да обезбеди потребан број наставника и сарадника у радном односу са пуним радним временом и у неопходним звањима. Кадровска политика, која подразумева обезбеђивање довољног броја квалитетних наставника и сарадника и њихову оптималну кадровску и старосну структуру, пажљиву селекцију младих кадрова и њихово професионално напредовање и усавршавање, омогућила би развој Факултета, као образовне и научне установе. У циљу обезбеђења квалитетног и континуираног педагошког и научно-истраживачког рада, Факултет има потребу за новим наставницима и сарадницима, нарочито из реда најбољих и талентованих студената.

У складу са релевантним прописима, приликом избора наставника и сарадника узимају се у обзир, уз испуњеност општих услова, различити остварени и мерљиви резултати рада, међу којима се истичу: способност за наставни рад или резултати у наставном раду; способност за научно-истраживачки рад или резултати у научно- истраживачком раду; стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским и научно-истраживачким установама у земљи и иностранству. Способност за наставни рад и резултати у наставном раду наставника и сарадника Факултета сагледавају се кроз њихов рад са студентима, професионалан однос према настави и уредно испуњавање свих наставних обавеза, обезбеђивање

литературе за припремање испита, правилну методологију извођења наставе, менторски рад са студентима, научно-истраживачким и наставним подмлатком, као и спремност да усавршавају и развијају своје педагошке вештине.

У циљу оцене наставног рада, Факултет спроводи и поступак редовног оцењивања наставника и сарадника од стране студената. Квалитет педагошког рада наставника и сарадника Факултета је на задовољавајућем нивоу, што потврђују резултати анкетања студената у академској 2013/14., 2014/15., 2015/16. и 2016/17. години ([Прилог 5.6.](#)). Сви извештаји о анкетању су доступни на Интернет страници Факултета.

Упоређујући број анкетираних студената у претходном периоду, закључује се да је већи број анкетираних студената који похађају вежбе у односу на број студената који присуствују предавањима. У наредном периоду Факултет ће настојати да анкетањем буде обухваћен већи број студената на сваком предмету, ради прикупљања релевантних података потребних за анализу и закључивање. Овај проблем се у наредном периоду може превазићи електронском евиденцијом присуства студената настави и вежбама, као и увођењем електронског анкетања.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Поткомисија за праћење и унапређење студирања константно су контролисале све аспекте квалитета наставника и сарадника.

Способност за наставни рад и резултати у наставном раду наставника и сарадника Факултета сагледавају се кроз њихов рад са студентима, професионалан однос према настави и уредно испуњавање свих наставних обавеза, обезбеђивање литературе за припремање испита, правилну методологију извођења наставе, менторски рад са студентима, научно-истраживачким и наставним подмлатком, као и спремност да усавршавају и развијају своје педагошке вештине. У области научно-истраживачког рада, о квалитету наставника и сарадника Факултета говоре бројни научни и стручни радови који обухватају уџбенике, монографије, приручнике, практикуме и научне чланке, објављене у еминентним домаћим и страним научним часописима. Факултет прати и вреднује научно-истраживачки рад сваког наставника и сарадника појединачно, преко система „Картона научног радника“. Стручно-професионални допринос наставника и сарадника Факултета остварује се кроз учешће на домаћим научним пројектима и руковођење тим пројектима, чланство у уређивачким одборима научних часописа, чланство у програмским или организационим одборима научних конференција, као и рецензирање радова у домаћим и међународним научним часописима. У оквиру доприноса академској и широј заједници, наставници и сарадници Факултета су ангажовани у раду органа управљања на Факултету и Универзитету, учествују у изради докумената на нивоу Универзитета, учествују у изради важних докумената на нивоу Републике – као што су стратегије, закони и други прописи, учествују у комисијама за избор у звања наставника, чланови су домаћих и међународних научних удружења и њихових органа. Сарадња са другим високошколским и научно-истраживачким установама у земљи и иностранству огледа се у учешћу наставника и сарадника Факултета на домаћим и међународним научним конференцијама и пројектима који се реализују са другим универзитетима. Наставници и сарадници Факултета реализују стручна усавршавања и студијске боравке на иностраним високошколским и научно – истраживачким установама. Факултет континуирано прати и подстиче педагошку и научно-истраживачку активност

наставника и сарадника. Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима могућност за научно и стручно усавршавање и напредовање кроз учешће на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, студијске боравке, гостовање предавача по позиву, информисање о конкурсима за доделу стипендија, успостављање сарадње са домаћим и иностраним образовним установама у циљу размене наставника и сарадника. Ради учешћа на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, реализације студијских боравака и специјализација Факултет одобрава наставницима и сарадницима плаћено одсуство и учествује у финансирању научног и стручног усавршавања. Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима богату научну и стручну литературу и приступ електронским базама научних часописа и судске праксе.

У циљу сталног унапређивања педагошких и дидактично-методичких способности наставника и сарадника, неопходно је да Факултет организује више курсева, радионица и других видова обуке за своје наставнике и сараднике, како би већина наставника и сарадника била оспособљена да организује и управља наставом, да разуме и уважава индивидуалне разлике међу студентима и различите стилове учења, да примењује интерактивне и иновативне методе наставе, да развија инструменте за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и да користи савремене информатичке технологије и дидактичка средства у настави. Уз то, неопходно је да Факултет обезбеди да сваки сарадник у настави пре укључивања у наставни процес заврши базичан курс у области наставне педагогије, дидактике и методике.

У оквиру Службе за опште и правне послове Факултета се ажурно води радноправна евиденција запослених наставника и сарадника. Број наставника према укупном броју студената задовољава прописане стандарде квалитета ([Прилог 7.6.](#)).

6) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
- Постојање Правилника о избору наставника и сарадника +++ - Услови и критеријуми избора наставника и сарадника у складу са Законом +++ - Поступак избора наставника и сарадника је јаван +++ - Компетентно наставно особље ++ - Перманентна евалуација рада наставног особља +++	- Недовољна мотивисаност студената да оцењују рад наставника и сарадника ++ - Релативно мали број наставника и сарадника укључених у пројекте ++ - Непостојање Комисије за претходна питања +++
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
- Мобилност наставника и сарадника кроз међународну сарадњу ++ - Учешће у пројектима који би унапређивали педагошке компетенције наставног особља ++ - Укључивање наставника и сарадника у домаће и међународне пројекте +++	- Честе измене правила које утичу на услове за избор наставника ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

Правни факултет испуњава Стандард 7.

- Формирати Комисију за претходна питања, која би између осталог, утврђивала поштовање принципа јавности и законитости уопште, приликом избора наставника у звање.
- Подстицање стручне и педагошке компетентности наставника.
- Организовање семинара по типу „едукација едукатора“.
- Успостављање тела на Факултету које би се бавило унапређењем компетенција наставног и ненаставног особља и организацијом програма обуке и стручног усавршавања.

г) Показатељи и прилози за стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

А. Наставници у сталном радном односу

Редовни професори

Ред. број	Матични број ЈМБГ	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Област за коју је биран
1.	0037 0705953720039	Зоран А. Поњавић	РП	07.08.1998	Ужа грађанскоправна научна област
2.	0039 2005953780010	Радован Д. Вукадиновић	РП	06.08.1998	Ужа привредноправна научна област
3.	0046 0704955725023	Душица Р. Палачковић	РП	16.11.2004	Ужа грађанскоправна научна област
4.	0047 1107954724118	Божин Б. Влашковић	РП	17.06.1999	Ужа привредноправна научна област
5.	0061 2810954782815	Миодраг С. Мићовић	РП	03.05.2001	Ужа привредноправна научна област
6.	0064 1512956772014	Марко С. Павловић	РП	19.06.2000	Ужа научна област Еволуција права
7.	0066 1709956780023	Иван М. Чукаловић	РП	03.06.2004	Ужа међународноправна научна област
8.	0067 1208957721846	Ненад Р. Ђурђевић	РП	27.01.2003	Ужа грађанскоправна научна област
9.	0068 1606955792210	Радоје Р. Брковић	РП	12.11.2003	Ужа јавноправна и теоријскоправна научна област
10.	0078 3004958780016	Предраг Ч. Стојановић	РП	18.04.2000	Ужа правноекономска научна област
11.	0081 3101959725049	Снежана М. Соковић	РП	24.03.2004	Ужа кривичноправна научна област

12.	0082 1008958752029	Бранислав Д. Симоновић	РП	16.11.2004	Ужа кривичноправна научна област
13.	0091 0601954720024	Свето Ђ. Пурић	РП	15.02.2001	Ужа правноекономска научна област
14.	0157 1402959720058	Зоран М. Миладиновић	РП	27.09.2012	Ужа привредноправна научна област
15.	0035 1912953725013	Емилија Д. Станковић	РП	01.03.2015	Ужа научна област Римско право
16.	0099 2204959720047	Драган Т. Батавељић	РП	29.12.2015	Ужа јавноправна и теоријскоправна научна област
17.	0150 2111967780042	Срђан С. Ђорђевић	РП	29.12.2015	Ужа јавноправна и теоријскоправна научна област
18.	0158 1709962910041	Драган М. Вујисић	РП	19.02.2016	Ужа привредноправна научна област
19.	0095 2602964725028	Нада В. Тодоровић	РП	11.05.2016	Ужа правноекономска научна област
20.	0103 0912964725046	Драгица Ђ. Живојиновић	РП	01.06.2016	Ужа грађанскоправна научна област
21.	0036 0703954725058	Милена М. Петровић	РП	27.01.2017	Ужа међународноприватнопра вна научна област
22.	0096 2606963725046	Нина С. Планојевић	РП	04.12.2017	Ужа грађанскоправна научна област
23.	0156 2810972810079	Стефан Ђ. Шокињов	РП	04.12.2017	Ужа привредноправна научна област
24.	0154 2605970930023	Милан Н. Палевић	РП	04.03.2018	Ужа међународноправна научна област
Напомена: Поткомисија ће, случајним избором, проверити радне књижице					

Ванредни професори

Ред. Број	Матични број ЈМБГ	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Област за коју је биран
1.	0128 3101976725036	Јасмина Д. Лабудовић Станковић	ВП	25.01.2014	Ужа правноекономска научна област
2.	0120 2911970810013	Срђан В. Владетић	ВП	10.07.2015	Ужа научна област Римско право
3.	0133 1808977720010	Славко Ж. Ђорђевић	ВП	10.07.2015	Ужа међународноправатноправна научна област
4.	0135 2307977710222	Бојан П. Урдаревић	ВП	16.03.2017	Ужа јавноправна и теоријскоправна научна област
5.	0134 0212974792238	Зоран Р. Јовановић	ВП	14.07.2017	Ужа јавноправна и теоријскоправна научна област
Напомена: Поткомисија ће, случајним избором, проверити радне књижице					

Доценти

Ред. Број	Матични број ЈМБГ	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Област за коју је биран
1.	0126 2103975722830	Дејан С. Матић	Д	25.01.2014	Ужа јавноправна и теоријскоправна научна област
2.	116/1 2111969752518	Зоран Р. Чворовић	Д	01.06.2014	Ужа научна област Еволуција права
3.	0172 0405976728238	Јелена П. Вучковић	Д	01.06.2014	Ужа јавноправна и Теоријскоправна научна област
4.	0132 1704976925018	Соња М. Лучић	Д	01.09.2014	Ужа привредноправна научна област
5.	0146 0502976721840	Вељко М. Влашковић	Д	10.07.2015	Ужа грађанскоправна научна област
6.	0192 1805985153754	Вељко М. Турањанин	Д	25.01.2017	Ужа кривичноправна научна област
7.	0173 0709978710033	Милан М. Рапајић	Д	15.09.2017	Ужа јавноправна и теоријскоправна научна област
Напомена: Поткомисија ће, случајним избором, проверити радне књижице					

Асистенти

Ред. број	Матични број ЈМБГ	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Област за коју је биран
1.	0153 2506978783412	Мр Зоран Д. Вуковић	А	01.03.2016	Ужа грађанскоправна научна област
2.	0183 2906981735052	Тамара В. Ђурђић Милошевић	А	01.02.2017	Ужа грађанскоправна научна област
3.	0186 3105985793414	Миливоје Б. Лапчевић	А	01.12.2015	Ужа правноекономска научна област
4.	0191 0701989720056	Др Борко Н. Михајловић	А	01.08.2016 (Др 04.04.2018)	Ужа привредноправна научна област
5.	0202 0107983783413	Јован Д. Вујичић	А	01.03.2016	Ужа привредноправна научна област
6.	0198 1206984725044	Др Александра Г. Павићевић	А	20.06.2017	Ужа грађанскоправна научна област
7.	0195 0705986725028	Вишња М. Ранђеловић	А	01.10.2014 (БИЛА НА ПОРОД.)	Ужа кривичноправна научна област
8.	0207 2005990725034	Јована Р. Брашић Стојановић	А	01.07.2015 Избор у току	Ужа правноекономска научна област
9.	0228 3007990725026	Јелена С. Чанови	А	07.03.2017	Ужа грађанскоправна научна област
10.	0222 2406992787833	Биљана Ж. Гавриловић	А	01.10.2017	Ужа научна област Еволуција права
Напомена: Поткомисија ће, случајним избором, проверити радне књижице					

Б. Наставници по уговору

Р. б.	ЈМБГ	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Број уговора	Сагласност број	Област за коју је биран
1.	1404966265016	Сузана У. Матејић	Редовни Професор Факултета медицинских наука у Приштини са привр.седиштем У Косовској Митровици	12.11.2015 Редовни професор	3630/1 24.10.2016	16-2/430 28.12.2016	Наставни предмет: Судска медицина
2.	2006962720019	Зоран Г. Крстић	Редовни Професор Православног богословског факултета у Београду	09.12.2016 Редовни професор	3275 12.10.2016	02-756/2 30.10.2013.	Наставни предмет: Црквено право.
3.	2901963725013	Марина В. Кебара	Лектор ФИЛУМ у Крагујевцу	01.10.2009	3010 30.09.2016	01-3739 15.10.2013.	Ужа научна област Руски језик
4.	0503972725023	Татјана Грујић	Лектор ФИЛУМ у Крагујевцу	23.07.2010	3037 30.09.2016	01-734 28.02.2014	Ужа научна област Енглески јез.
5.	0707960710068	Божидар М. Бановић	Редовни Професор Факултета безбедности Универзитета у Београду	12.11.2014 Редовни професор	3629/1 24.10.2016	889/17 15.11.2016	Ужа научна област правне науке КПП Предмет-Кривично процесно право
6.	2101971772032	Александар Југовић	Редовни професор Факултет за специјалну едукацију и Рехабилитацију Универзитета у Београду	15.10.2014 Редовни професор	449 17.02.2017	3/9 28.11.2016	Ужа научна област Социјална патологија
7.	0207978732511	Саша Мијалковић	Редовни Професор Криминалистичко Полицијске академије Универзитета у Београду	20.02.2015 Редовни професор	513 23.02.2017	79/1-3-2016 27.01.2016	Ужа научна област Безбедносне науке - наставни <u>предмет</u> Национална безбедност <u>Системи безбедности</u>
Напомена: Поткомисија ће случајним избором проверити уговоре о раду и сагласности							

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

А. Сарадници у радном односу на одређено време

Сарадници у настави

Ред. Број	Матични број ЈМБГ	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Област за коју је биран
1.	0223 2209991745045	Драгана Д. Спасић	СуН	01.10.2016 (1+1)	Ужа кривичноправна научна област
2.	0224 2104991788422	Маријана Д. Вучићевић	СуН	01.10.2016 (1+1)	Ужа кривичноправна научна област
3.	0225 1104992720011	Младен З. Митровић	СуН	18.10.2016 (1+1)	Ужа научна област Римско право
4.	0226 0604993787828	Милица З. Маринковић	СуН	18.10.2016 (1+1)	Ужа научна област Еволуција права
5.	0227 0809982720080	Милан Д. Јечменић	СуН	01.12.2016 (1+1)	Ужа научна област Римско право
6.	0229 1401990920026	Дејан Г. Вучинић	СуН	01.10.2017 (1)	Ужа радноправна научна област
7.	0230 0601993793926	Андрија С. Поповић	СуН	16.10.2017 (1)	Ужа научна област теорија државе и права
8.	0231 2802992785019	Ружица М. Кијевчанин	СуН	01.02.2018. (1)	Ужа уставноправна научна област
Напомена: Поткомисија ће, случајним избором, проверити радне књижице					

НАПОМЕНА: Последња измена извршена 04.04.2018. године

Редовни професори	24
Ванредни професори	5
Доценти	7
Асистенти	10
Сарадници у настави	8
УКУПНО:	54
	+
Наставници по уговору	9
УКУПНО:	63

1. [Списак наставника и сарадника](#)
2. [Статут Универзитета у Крагујевцу](#)
3. [Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу од 11. фебруара 2016. године](#)
4. [Правилник о начину и поступку избора у звање и заснивање радног односа сарадника](#)
5. [Одлука Комисије о повреди Стандарда 7.](#)
6. [Однос укупног броја студената и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената обезбеђује се селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације

Квалитет студената се обезбеђује тако што се на основу конкурса и према унапред утврђеним и јавно објављеним критеријумима, врши селекција пријављених кандидата, сходно успеху у средњој школи и броју освојених поена на пријемном испиту.

Одредбом чл. 161. Статута Универзитета у Крагујевцу расписује се заједнички конкурс за упис студената на свим нивоима студија ([Прилог 7.2.](#)).

Факултет обезбеђује једнакост студената у приступу студијским програмима који, поред осталог, садржи услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед.

Пријем најквалитетнијих кандидата који се пријаве за упис врши се уз стриктно поштовање прописаних услова и мерила за утврђивање редоследа пријављених кандидата. Факултет унапред планира и утврђује број студената који се уписују на студијске програме. Редослед кандидата пријављених за упис утврђује се аутоматски на основу општег успеха постигнутог током средњег образовања и резултата оствареног на пријемном испиту ([Прилог 8.1.](#)).

Факултет саставља ранг листу пријављених кандидата и доставља је Универзитету, а Универзитет сачињава јединствену ранг листу пријављених кандидата. Право на упис стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру одобреног броја за упис. Редослед кандидата за упис у прву годину мастер академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама, дужине студирања и резултата оствареног на пријемном испиту, који се може организovati (до сада пријемни испит није организован) ([Прилог 4.6.](#)). Редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на сваком од претходно завршених студијских програма посебно, објављених радова или истраживачке или друге праксе из уже или сродне научне области за коју кандидат конкурише, као и утиска који је Комисија формирала о кандидатима на основу спроведеног интервјуа ([Прилог 4.7.](#)). Досадашња примена критеријума за рангирање студената за упис на мастер и докторске студије спроводи се тако што се рангирање кандидата врши према просечној оцени, а дужина студирања примењује се као допунски критеријум само ако два или више кандидата имају исту просечну оцену.

Факултет обезбеђује равноправност студената по свим основама. Сви студенти Факултета су једнаки и уживају једнак положај и једнаку правну заштиту без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем

и/или друго.

На Факултету је наставни процес организован на начин који свим студентима пружа једнаке могућности, што подразумева обезбеђивање адекватних услова студирања за студенте са сензорним или моторичким посебностима и уважавање разлика међу студентима. Студенти са посебним потребама су у највећој мери укључени у све облике наставног рада и студентског организовања.

Статутом Факултета прописано је да студент има право на различитост и заштиту од дискриминације. Начин заштите индивидуалних права студената у случајевима повреде или угрожавања права, аката дискриминације, сексуалног узнемиравања и других видова злоупотребе предвиђен је и уређен Правилником о правима и обавезама студената ([Прилог 8.2.](#)) и Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу ([Прилог 8.3.](#)).

Факултет редовно издаје Информатор намењен кандидатима за упис, који садржи све потребне информације о упису на Факултет и огледне тестове за пријемни испит. ПДФ верзија Информатора може се бесплатно преузети са сајта Факултета.

Факултет унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе и структуром предиспитних активности. Факултет обезбеђује да сви студенти буду информисани о свим питањима везаним за студије, као и о организацији и раду Факултета и његових органа и служби, систему обезбеђења квалитета, резултатима самовредновања и друго. Надлежне службе Факултета, у сарадњи са наставницима и сарадницима, у обавези су да на огласној табли, мониторингама у холу Факултета и на сајту Факултета студентима учине доступним све релевантне информације неопходне за праћење наставе. Факултет редовно објављује почетком сваке школске године календар наставе и испита за предстојећу школску годину, доступан на сајту Факултета.

После доношења Закона о високом образовању, Факултет је својим актима регулисао оцењивање студената у испуњавању предиспитних обавеза и на испиту. Статутом Факултета предвиђено је да се рад студента у оквиру сваког појединог предмета континуирано прати током наставе и изражава у поенима. У силабусима је утврђена сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему је од укупног броја поена, најмање 30, а највише 70 поена предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе). Извршена је и стандардизација предиспитних поена, па тако у оквиру сваког наставног предмета на свим нивоима студија присуство на предавањима и присуство на вежбама носи по 15 поена.

Статутом Факултета предвиђено је да полагању испита може приступити студент који је испунио законом прописан минимум предиспитних поена. Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено, односно писмено и усмено.

Имајући у виду потребу да методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса буду усклађене са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма, годишњим плановима рада наставних предмета, предвиђена су мерила за оцењивање успеха студената у испуњавању предиспитних обавеза. Свим студентима Факултет омогућава да се упознају са критеријумима, правилима и процедурама оцењивања, те процедурама и корективним мерама у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања ([Прилог 8.4.](#)).

Факултет је предвидео правила о полагању испита, која обезбеђују пуну објективност у оцењивању. У складу са Завршним извештајем и мерама праћења КАПК-а, спроводи се комисијско испитивање. Приликом оцењивања студената предметни наставник у Испитну књигу која се води за сваки појединачни предмет уноси питања која је поставио студенту и добијену оцену. Испитна књига се трајно чува у Одсеку за наставу и студентска питања. Садржина и поступак вођења Испитне књиге детаљно су предвиђени Упутством о вођењу испитне књиге на наставном предмету Правног факултета у Крагујевцу ([Прилог 8.5.](#)). Истовремено, студент који је на испиту добио позитивну оцену заједно са наставником попуњава на самом испиту Извештај о полагању испита који потом потписују и наставник и студент ([Прилог 8.6.](#)).

Стандарди професионалног понашања наставника према студентима, као и стандарди везани за праћење рада и оцењивање знања студената (забрана дискриминације, објективност, уједначеност критеријума, подстицање студената на континуиран рад и дестимулисање кампањског приступа учењу и сл.), произлазе из Закона о високом образовању, Статута Факултета, Правилника о квалитету и самовредновању, Етичког кодекса Универзитета ([Прилог 8.7.](#)), Кодекса о академском интегритету и професионалној етици Правног факултета ([Прилог 8.8.](#)) и правила добре универзитетске праксе. Студенти, преко својих представника у Комисији за унапређење и обезбеђење квалитета и Поткомисији за праћење и унапређење студирања, могу дати своје мишљење, примедбе и сугестије које се тичу професионалног односа наставника приликом оцењивања, односно квалитета и критеријума оцењивања наставника. Примедбе, сугестије и запажања у вези са квалитетом оцењивања студенти могу изложити и продекану за наставу.

Правилником о квалитету и самовредновању је предвиђено да Факултет обезбеђује праћење и проверу пролазности студената, по предметима, програмима, годинама и предузимање корективних мера у случају сувише ниске или високе пролазности или других неправилности у оцењивању. Провера пролазности није спроведена у периоду који је предмет анализе овог Извештаја.

Активима Факултета детаљно су уређене процедуре интерне контроле квалитета поступка оцењивања и контроле резултата оцењивања. Контрола квалитета поступка оцењивања остварује се: контролом вођења Испитне књиге и могућношћу подношења приговора на оцењивање. Предвиђено је да се праћење и контрола резултата оцењивања врши на основу извештаја о резултатима оцењивања студената, које по окончању септембарског испитног рока саставља Одсек за наставу и студентска питања.

Статутом је предвиђено да се на седницама Наставно-научног већа, Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, те Поткомисије за праћење и унапређење студирања, дискутује о успеху студената и да се предузму мере за унапређење квалитета оцењивања.

Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са Законом о високом образовању, и пружа им пуну подршку у самоорганизовању и учешћу у раду студентских организација. Факултет пружа помоћ и подршку раду Студентског парламента кроз обезбеђивање адекватног простора и опреме, финансирањем едукативних, културних, спортских и осталих студентских активности, пројеката и манифестација. Студентски парламент

успоставља сарадњу и реализује њене прихватљиве и корисне облике, пре свега у стручном раду, са другим правним факултетима у Србији, као и иностраним правним и сродним факултетима.

Студентски парламент организован је на начин предвиђен Законом о високом образовању и Правилником о Студентском парламенту ([Прилог 2.2.](#)). Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета у складу са одредбама релевантних аката Факултета.

У сарадњи са Факултетом Студентски парламент организује за сваку школску годину реализацију стручних посета релевантним институцијама (Врховном касационом суду, Уставном суду Србије, Управном суду, апелационим, вишим и основним судовима, Народној скупштини Републике Србије, Заводу за интелектуалну својину, познатим адвокатским канцеларијама, локалним самоуправама, установама за издржавање казне лишења слободе, неуропсихијатријским установама, и друго) ради упознавања са њиховим функционисањем, организацијом, делокругом рада, мерама и поступцима које спроводе. Студенти активно учествују у културним и спортским акцијама и манифестацијама које организују Студентски културни центар Универзитета у Крагујевцу и остале универзитетске организације. Једна од редовних активности студената је њихово учешће на Правнијади, годишњем такмичењу студената права у знању и спорту, Куп ректора. Студентски парламент учествује и у бројним хуманитарним акцијама ("Космету на поклону", акције добровољног давања крви и др.).

Студенти учествују у раду Правне клинике, студентских радионица за привредно право, радно право и кривично право, као и у раду Уставне радионице. Рад Правне клинике и свих наведених радионица обавља се под стручним надзором наставника и сарадника Факултета. Факултет је за потребе рада Правне клинике обезбедио одговарајућу просторију.

На Факултету се организује и манифестација под називом „Дани правника“. На Факултету постоји и Дебатни клуб студената Правног факултета, у оквиру којег се подстиче изношење, анализа и креативно супротстављање различитих ставова о питањима која се налазе у фокусу интересовања студената.

Квалитет студената потврђује и чињеница да су већ неколико година наши студенти активни и веома успешни учесници различитих форми такмичења. Студенти Правног факултета били су учесници такмичења из области Кривичног права, Привредног права, Међународног јавног права, Међународног хуманитарног права и из области заштите од дискриминације. Посебан успех у претходном периоду студенти Правног факултета остварили су на такмичењу из Привредног права 2014. године, на којем су освојили 1. место у конкуренцији државних правних факултета из Србије, као и на регионалном такмичењу из области симулације суђења пред Европским судом за људска права, када су освојили такође 1. место у конкуренцији правних факултета из Србије, Босне и Херцеговине и Македоније, те два пута узастопно 2. место у такмичењу у симулацији кривичног поступка у конкуренцији државних правних факултета из Србије.

б) SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Добра организација и транспарентност пријемног испита. ++ Ангажованост Студентског парламента у промоцији Факултета и приликом уписне кампање. +++ Факултет обезбеђује равноправност студената по свим основама. +++ Ажурно издавање Информатора који садржи све потребне информације у вези са уписом. ++ Ангажовање Студентског парламента и студентских организација у спровођењу манифестација и реализацији активности које директно доприносе повећању квалитета студирања. +++ Студент Правног факултета је проректор Универзитета. ++ Спровођење пројекта Студент ментор. +++ Организовање курсева за писање семинарских радова. ++ Учешће студената на бројним међународним, регионалним и националним такмичењима и постизање запажених резултата на истим. ++ Уређивање амфитеатра и слушаоница за одржавање предавања и вежби. ++ Објављивање почетком сваке школске године календара наставе и испита. ++	Непостојање услова за приступ студената са инвалидитетом згради и просторијама Факултета. +++ Непостојање извештаја о пролазности на испитима по предметима, програмима и годинама. +++ Непостојање адекватне компјутерске сале. ++ Непостојање посебне сале за припрему студената за учешће на такмичењима (тзв. <i>moot court</i> судница). ++ Невршење анкетања студената о квалитету полагања испита и начину оцењивања. +++ Неусклађеност факултетске нормативе са универзитетском. ++
ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
Могућности приступа различитим фондовима за финансирање студентских активности. +++ Остваривање комуникације са потенцијалним послодавцима. +++ Конкурисање за истраживачке пројекте који укључују рад студената. +++	Непостојање посебног закона о студентском организовању ++ Недовољно јасна системска решења о финансирању студентских организација ++

в) Процена испуњености Стандарда 8 и предлог корективних мера

Правни факултет у Крагујевцу испуњава Стандард 8.

- Потребно је обезбедити организовање студената мастер академских и докторских студија.
- Вршити анкетање студената о квалитету полагања испита и начину оцењивања.
- Сачињавати редовне годишње извештаје о пролазности на испитима по предметима, програмима и годинама.
- Омогућити приступ свим просторијама у згради Факултета лицима са посебним потребама.

г) Показатељи и прилози за стандард 8

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима, и годинама студија на текућој школској години.

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2017/18)				
			I год.	II год.	III год.	IV год.	збир
ОАС – Основне академске студије							
1.	Општи смер	440	374	388	272	233	1267
2.	Смер унутрашњи послов и безбедност	165	53	33	/	/	86
	Укупан број (ОАС)	605	427	421	272	233	1353

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2017/18)		
			I год	II год	збир
МАС - Мастер академске студије					
1.	Мастер академске студије права	160	130		
	Укупан број студената (МАС)	160	130		

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2017/18)			
			I год.	II год.	III год.	збир
1.	Доктрске академске студије права	30	17	10	9	36
	Укупан број студената (ДС)					

Укупан број студената ОАС+МАС+САС+ИАС+ДС	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2017/18)
	795	1519

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

* Студенти који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у предвиђеном року (успешни студенти)

** Студенти уписани у I годину у генерацији успешних студента (из претходне колоне)

*** Однос броја успешних студената и броја уписаних у I годину у генерацији успешних студената у %

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
ОАС - Основне академске студије				
1.	Општи смер	6	440	1,36
2.				
	Укупно (ОАС)			

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
МАС – Мастер академске студије				
1.	Мастер академске студије права	3	41	7,31
	Укупно (МАС)			

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
ДС - Докторске академске студије				
1.	Докторске академске студије права	0	0	0
	Укупно (ДС)			

Укупно		*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
ОАС+МАС+САС+ИАС+ДС		9	481	1,87

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

*Ниво студија	II год.			III год.			IV год.		
	60	37-60	испод 37	60	37-60	испод 37	60	37-60	испод 37
ОАС	37	210	141	23	166	199	23	205	8
МАС									
ДС	3	2	5	1	2	6			
Укупно									

* раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС – ИМТ)

1. [План интегритета](#)
2. [Правилник о правима и обавезама студената](#)
3. [Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу](#)
4. [Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту](#)
5. [Испитна књига](#)
6. [Извештај о полагању испита](#)
7. [Етички кодекс Универзитета у Крагујевцу](#)
8. [Кодекс о академском интегритету и професионалној етици Правног факултета Универзитета у Крагујевцу](#)

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих подзаконских аката

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу обезбеђују: стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета предвиђени за ову област, примена усвојених одговарајућих правилника који се односе на уџбенике, литературу, информатичке ресурсе коришћене у наставном процесу, као и предузимање одговарајућих подстицајних и корективних мера.

Правилником о издавачкој делатности ([Прилог 9.1.](#)) Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, донетим у складу са Законом о издавању публикација ([Прилог 9.2.](#)), Статутом Правног факултета ([Прилог 2.1.](#)) и Статутом Универзитета у Крагујевцу ([Прилог 7.2.](#)), уређује се издавачка делатност Факултета, утврђују надлежни органи којима се поверава издавачка делатност, услови и поступак издавања публикација.

На основу овог Правилника, предвиђено је да издавачку делатност Факултета остварује Центар за публикације, као посебна организациона јединица у склопу Института за правне и друштвене науке Факултета. О издавачкој делатности Центра одлучује Издавачки одбор кога чине представници свих катедара Факултета и директор Центра. Издавачка делатност Факултета обухвата издавање уџбеника, монографија, зборника радова, периодичних публикација као и других публикација и материјала које се користе у образовном, научном и стручном раду. Издавање публикација обавља Центар самостално или у сарадњи са другим издавачима. Центар обавља издавачку делатност на основу годишњег плана и програма издавачке делатности. Годишњи план и програм издавачке делатности утврђује се на предлог наставника и сарадника Факултета, Издавачког одбора, а одобрава од стране Наставно-научног већа Факултета, водећи рачуна о потребама наставе и студената, сходно стандардима предвиђеним у одговарајућим правилницима. План и програм издавачке делатности доносе се на почетку школске године за сваку годину посебно. Циљ издавачке делатности је да се студентима основних, мастер и докторских студија обезбеде основна и допунска литература како би се побољшао наставно-научни и образовни рад на Факултету.

Правилником о уџбеницима и другим училима ([Прилог 9.3.](#)) се утврђују стандарди квалитета и контрола квалитета уџбеника и другог наставног и испитног материјала који се користе на Правном факултету.

У складу са овим Правилником, систематски и континуирано се прате: квалитет наставног и испитног материјала који се користе на студијским програмима, квалитет садржаја у погледу актуелности и тачности, структуре литературе којом се обезбеђује да се примерима, задацима и анализом случајева студентима омогући лакше савладавање материје, логичко повезивање делова наставног градива у заокружену целину, разумевање научног садржаја у циљу касније практичне примене стеченог знања, као и обим испитног материјала по једном ЕСПБ. Правилником о уџбеницима прави се јасна разлика између наставног и испитног материјала. Наставни материјал обухвата текстуалне и аудио-визуелне материјале који се користе у различитим видовима наставе, а испитни материјал обухвата уџбенике и/или друге текстове који су предмет провере знања студената на испиту.

Контрола квалитета испитног материјала који се користи на Факултету обухвата контролу садржине текста и контролу обима испитног материјала ([Прилог 9.4.](#)).

Дана 07.05.2018. године, Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета поднета је иницијатива за доношење Правилника о поступку провере оригиналности студентских радова и њиховом депоновању у дигиталном облику. Комисија је на састанку 14.05.2018. године подржала ову иницијативу и у складу с тим упутила предлог Наставно-научном већу Правног факултета у Крагујевцу ([Прилог 9.5.](#)).

Поступак контроле квалитета одвија се у више фаза.

Обавезни испитни материјал одређује се, за сваки предмет, на предлог предметног наставника. Предлог испитног материјала, предметни наставник доставља надлежној Катедри. На предлог Катедре, Наставно-научно веће именује два рецензента из уже научне области. Именовани рецензенти утврђују да ли је садржина текста одговарајућег научног и стручног нивоа подобна да се користи као испитни материјал, да ли одговара материји предмета превиђеној Студијским програмом и Програмом предмета (силабусом) и да ли је одговарајућег обима сходно стандардима са бројем ЕСПБ.

Извештај рецензента се доставља Катедри који се, ако је позитиван, уз предлог о прихватању предложеног испитног материјала, упућује Наставно-научном већу које доноси коначну одлуку о испитном материјалу који ће се користити. У случају негативних рецензија, надлежна Катедра упућује предметног наставника да предложи друге изворе за испитни материјал који су у складу са стандардима квалитета. Ако је једна рецензија негативна, предметни наставник се упућује на отклањање указаних недостатака. Поступак контроле квалитета врши се сваки пут када се предлажу нови извори као испитни материјал, или, ако измена нема, сваке треће године.

Свеукупна литература потребна за припремање испита на основним, мастер академским и докторским студијама садржана је у Плану рада – силабусу, за сваки наставни предмет. Предметни наставник, на почетку предавања, упознаје студенте са обавезном и допунском литературом за припрему испита.

Са литературом потребном за припремање испита на свим студијским програмима, упознато је особље библиотеке Факултета, које ту литературу треба да обезбеди у свом фонду. Такође, на сајту Факултета, у делу *Наставни планови и програми*, студенти могу да се упознају са силабусом за сваки предмет као и о свим информацијама које се тичу уџбеника и другог наставног и испитног материјала.

Правилником о уџбеницима је предвиђено анкетирање студената, као један од начина контроле испитног материјала, односно контрола обима литературе, као и вредновање квалитета уџбеника. Затим, предвиђено је да студенти, у анонимној анкети, оцењују квалитет наставног и испитног материјала, а да се резултати анкете, обрађени у присуству представника Студентског парламента, објављују на сајту Факултета.

Библиотека Правног факултета у Крагујевцу опремљена је савременим и богатим библиотечкиом фондом који је прилагођен потребама студијских програма и потребама научно-истраживачких пројеката који се реализују на Правном факултету. Рад библиотеке и коришћење библиотечког фонда регулисан је Правилником о библиотечком пословању ([Прилог 9.6.](#)), који је, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Правилником о квалитету и самовредновању ([Прилог 1.2.](#)).

Библиотечки фонд поседује више од 1000 библиотечких јединица предвиђених као минимум за поједине области из којих се изводи наставни процес, а који је

потребан за акредитацију високошколске установе. Структура библиотечког фонда је следећа:

Обрада целокупног библиотечког материјала врши се у складу са следећим стандардима: *ISBD* - међународни стандард за обраду библиотечке грађе, *ISBD(M)* - међународни стандардни библиографски опис монографских публикација, *ISBD(CR)* стандардном - међународни стандардни библиографски опис серијских публикација и других континуираних извора, *ISBD(G)* - општи међународни стандардни библиографски опис, *ISBD(ER)* - међународни стандардни библиографски опис електронских извора. Претраживање целокупног библиотечког фонда могућ је преко интерног библиотечког програма *ISIS* и преко *COBISS* Корпоративног онлајн библиографског система и сервиса. Важно је напоменути да је за све наставнике и сараднике урађена комплетна библиографија истраживача, која се ажурира у складу са објављеним радовима, и да је она доступна преко Корпоративног онлајн библиографског система и сервиса *COBISS* као и преко сервиса *EKRIS SR*. Свим студентима, наставницима и сарадницима омогућено је претраживање и коришћење базе прописа, судске праксе, службених мишљења, билтена судске праксе преко *PARAGRAF Lex*-а и преко базе *INTERMEX* Прописи *online*.

Библиотека Правног факултета је учлањена и у систем *SUBITO*, Документациони центар истраживачких библиотека Аустрије, Немачке и Швајцарске, који уз накнаду, позајмљује књиге и чланке из часописа. Од тренутка учлањивања, од 2004. године, па до данас, позајмљено је преко овог документационог центра преко 300 књига и 200 чланака из иностраних часописа.

Библиотека Правног факултета поседује две читаонице: читаоницу за студенте дипломских академских и докторских студија са 45 места и читаоницу која се налази у реновираним сутеренским просторијама која је модерно опремљена, климатизована и поседује 145 места за студенте.

У склопу библиотеке се налази и учионица са десет персоналних рачунара за потребе при изради семинарских радова и претраживања *COBISS*-а и *KOBSON*-а, као и три одвојена рачунара за претраживање по интернету.

Библиотека представља важну научноистраживачку јединицу чији књижни фонд користе, не само студенти основних, мастер академских и докторских студија, наставници и сарадници нашег Факултета, него и других правних факултета из земље и иностранства. Наиме, од 2006. године библиотека Правног факултета је члан Друштва библиотекара правних и сродних библиотека Југоисточне Европе *SEALL* ([Прилог 9.7.](#)). Чланство у овом друштву омогућава блиску сарадњу библиотека свих правних факултета са подручја бивше Југославије везано за размену литературе, позајмљивање потребних монографских и серијских публикација, скенирање и слање чланака потребних наставницима и сарадницима са свих факултета.

У складу са бројем студената у библиотеци раде 4 радника: управник библиотеке (магистар правних наука), два библиотекара и књижничар. Управник библиотеке и библиотекари имају положени стручни испит и све потребне сертификате за рад у *COBISS*-у. Запослени у библиотеци су стручни и мотивисани за рад са корисницима библиотеке. О томе говоре и подаци о анкетавању ваннаставних радника од стране студената и сарадника, где је рад у библиотеци оцењен увек високом оценом.

На располагању студентима Правног факултета је мноштво рачунара, како за савладавање наставног процеса тако и за коришћење правних и осталих база података. Постојећи број рачунара, принтера, скенера, копир апарата, далеко премашује број

потребан према усвојеним стандардима. Информатички ресурси не само да се увећавају него се перманентно и осавремењавају што је у функцији подизања квалитета наставног процеса, научног и стручног усавршавања наставника, сарадника и студената свих студијских програма. Поред тога што су сваки кабинет и свака служба снабдевени одговарајућом рачунарском опремом (рачунари, штампачи, скенери), Факултет поседује и две информатичке учионице, једну са 12 рачунара а другу са са 32 рачунара са приступом интернету и слободним приступом правним базама *PARAGRAF Lex*-а и преко базе *INTERMEX* Прописи *online*.

Рад Информационог центра уређен је Правилником о организацији и раду информационог центра ([Прилог 9.8.](#)). На пословима одржавања и унапређивања информационог система Правног факултета раде два радника, један са високом, а други са средњом стручном спремом, који се старају о локалној мрежи и интернет презентацији Факултета.

Учионице у којима се изводи настава, семинар сала и амфитеатар опремљени су савременим аудио-визуелним средствима за извођење наставе, презентација, и на свим рачунарима користе се лиценцирани рачунарски програми. Рачунарска и комуникациона инфраструктура перманентно се осавремењује али се не одржава на одговарајући начин. Информатичке учионице у склопу библиотеке са 12 рачунара као и информатичка учионица са 32 рачунара нису у потпуности у функцији. Факултет обезбеђује неометано функционисање локалне рачунарске мреже као део Академске мреже Србије.

Факултет је са компанијом *Paragraf Lex* 2007. године закључио Уговор о заједничком организовању правно-информатичког курса за рад са електронском правном базом *Paragraf Lex*). До 2013. године, преко 600 студената је, кроз једнонедељну обуку, стручно оспособљено за самостално коришћења правне базе *Paragraf Net*. Факултет је са компанијом *Paragraf Lex* 2018. године потписао нови Протокол о сарадњи са циљем унапређивања правно-информатичког знања и правног истраживања, оспособљавања студената за коришћење савремених информатичких технологија путем обновљене бесплатне обуке за коришћење правне базе *Paragraf Lex* и сарадње Компаније и Факултета кроз заједничко организовање стручних скупова, семинара, саветовања. ([Прилог 9.9.](#)).

У склопу Академске мреже сви наставници и сарадници Правног факултета имају приступ *KOBSON*-у Конзорцијуму библиотека Србије за обједињену набавку. Циљ *KOBSON*-а је да свим академским институцијама омогући бесплатан приступ сервисима који поседују импозантну базу референтних страних часописа из свих области науке.

Обим, доступност и квалитет библиотечког фонда, без обзира на погоршану финансијску ситуацију, перманентно се увећава библиотечким јединицама, не само куповином него, у све већем броју, разменама и поклонима од стране других правних факултета, не само из Србије него и са простора бивше Југославије. У наредном периоду, наставиће се са набавком универзитетских уџбеника у броју који је предвиђен Правилником о библиотечком пословању за сваку годину студија, али и са повећаном набавком научних домаћих и иностраних монографских публикација. Набавка домаћих и иностраних часописа обавља се према планираном обиму, при чему је важно истаћи и све веће коришћење, од стране наставника, сарадника, студената свих нивоа студија, базе иностраних часописа *KOBSON*.

Када је реч о информационом центру Правног факултета, његова активност је усмерена на унапређење квалитета информатичких ресурса. Квалитет информатичких ресурса,

поготово када је реч о коришћењу нових технологија, знатно је побољшан, али је потребно предузети мере у циљу перманентног одржавања информатичке опреме, поготово рачунара у склопу информатичких учионица. Такође је потребно преуредити постојећу интернет презентацију Факултета, конципирати је тако да се сродни документи налазе на једном месту, ажурирати унос података на сајту Факултета.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Добра опремљеност библиотеке +++ Библиотечко-информациони центар +++ Компетентан, стручан кадар +++ Опремљене рачунарске учионице + Покривеност свих предмета обавезним примерцима уџбеничке литературе +++ Доступност савремених правних и осталих база података +++ Обнављање фонда, поред куповине и путем позајмице и размене +++ Адекватне читаонице за студенте +++	Недовољно инвестирање у обнављање библиотечког фонда ++ Непостојање онлајн каталога ++ Непостојање Правилника о поступку провере оригиналности студентских радова и њиховом депоновању у дигиталном облику. ++
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЋЕ
Придруживање ЕУ и доступност њених фондова ++ Учешће у заједничким пројектима преко SEALL +++ Донације са страних универзитета са којима наш Факултет има сарадњу +++	Недостатак финансијских средстава ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

Правни факултет у Крагујевцу у потпуности испуњава стандард 9.

Везано за квалитет уџбеника и литературе Факултет је учинио доступним студентима наставни и испитни материјал предвиђен силабусима предмета са свих студијских програма.

- У наредном периоду потребно је предузети мере да се, у случају измене литературе за полагање испита студенти и библиотека благовремено обавесте о тим изменама.

- С обзиром да је, према новом програму, обавезна израда семинарских радова на свим предметима, потребно је да се студентима, поред списка тема за семинарске радове обезбеди и подробнији списак литературе за израду семинарских радова. Иако постоји Правилник о изради семинарских и завршних радова (Прилог 9.10.) којим је регулисана форма самог семинарског рада, а не и његова садржина, потребно је студенте упутити како се пише семинарски рад, на који начин треба да буде структуриран, шта треба да садржи уводни део, разрада, које се методе користе; када се

ради семинарски из позитивно-правног предмета, упутити студента у то да је, поред дефинисања самог института који се обрађује, како је он регулисан код нас а како у упоредном праву, обавезно навести примере из наше судске праксе, што се добрим делом и врши кроз семинаре који се одржавају сваке године.

- Доношење Правилника о поступку провере оригиналности студентских радова и њиховом депоновању у дигиталном облику.

- С обзиром да је израда семинарских радова веома значајна за савладавање градива студента из предмета из кога се семинарски рад ради, уведена је пракса факултативне обуке студената од прве године: како се претражује литература, (како користити *COBISS* i *KOBSON*), како се пише семинарски рад, како се наводе фусноте, како се наводи библиографија, како се користе правне базе, односно базе прописа – законских и подзаконских аката, судске праксе, службених мишљења и модела.

- Благовремено обнављати и одржавати информатичку опрему.

- Преуредити постојећу интернет страницу Факултета у циљу што веће прегледности и редовно ажурирати садржај сајта.

г) Показатељи и прилози за стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Р. б.	Библиотечке јединице	Број
1.	Књиге на српском језику	8905
2.	Књиге на страним језицима	965
3.	Књиге на језицима националних мањина	0
	УКУПНО	9870
1.	Монографије на српском језику	4872
2.	Монографије на страним језицима	1182
3.	Монографије на језицима националних мањина	0
	УКУПНО	6054
1.	Часописи на српском језику	20805
2.	Часописи на страним језицима	10911
3.	Часописи на језицима националних мањина	0
	УКУПНО	31716
1.	Уџбеници на српском језику	2943
2.	Уџбеници на страним језицима	703
3.	Уџбеници на језицима националних мањина	0
	УКУПНО	3646
СВЕГА		51286

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Редни Број	Назив опреме	Број
	Информатичке лабораторије/учионице	2 (21+6 рачунара)
	Рачунари у кабинетима наставника и сарадника	48
	Рачунари у службама	21
	Рачунари у салама за предавања	5
	Сервери	7
	Видео бимови	8
	Опрема за студије на даљину	-
	-	
	-	
	Остало	

1. [Правилник о издавачкој делатности](#)
2. [Закон о издавању публикација](#)
3. [Правилник о уџбеницима и другим училима](#)
4. [Мишљење о странама уџбеника](#)
5. [Мишљење Комисије о иницијативи за доношење Правилника о поступку провере оригиналности студентских радова](#)
6. [Правилник о библиотечком пословању](#)
7. [Letter of intent SEALL](#)
8. [Правилник о организацији и раду информационог центра](#)
9. [Уговор о заједничком организовању правно-информатичког курса за рад са електронском базом Paragraf Net и Протокол о сарадњи Правног факултета и компаније Paragraf Lex](#)
10. [Правилник о писању семинарских и мастер радова](#)
11. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници Факултета](#)
12. [Однос броја уџбеника и монографија са укупним бројем наставника на установи](#)

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Надлежност и одговорност органа управљања, органа пословођења и стручних органа Факултета утврђени су Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу ([Прилог 7.2.](#)), Статутом Правног факултета у Крагујевцу ([Прилог 2.1.](#)) као и одговарајућим правилницима Факултета.

Статутом Правног факултета у Крагујевцу је прописано да су органи Факултета: Савет Факултета, декан, стручни органи и Студентски парламент. Орган управљања Факултетом је Савет факултета, орган пословођења декан, а стручни органи Факултета су Наставно-научно веће, веће катедри и руководиоца студијског програма.

Организационе јединице Факултета су: наставно-научна јединица, Институт за правне и друштвене науке, студијско-истраживачки центри и стручна служба. Стручна служба Факултета обухвата следеће одсеке: Одсек за наставу и студентска питања, Одсек за опште и правне послове, Одсек за материјално-финансијско пословање, Информациони центар и Библиотеку.

Надлежност Савета факултета, као органа управљања Факултетом, његов састав, послови које обавља и начин рада регулисани су Статутом факултета. Савет доноси Статут на предлог Наставно-научног већа, бира и разрешава декана Факултета, доноси финансијски план Факултета итд. У домену обезбеђења квалитета Правилником о квалитету и самовредновању је предвиђена одговорност Савета за доношење и праћење остваривања Стратегије обезбеђења квалитета ([Прилог 1.1.](#)).

Орган пословођења Факултетом је декан Факултета, који представља и заступа Факултет, организује његов рад и непосредно руководи пословима Факултета у складу са Законом, Статутом и осталим општим актима Факултета. Правилником о квалитету и самовредновању је предвиђена одговорност декана за функционисање система управљања Факултетом и спровођење Стратегијом утврђених стандарда за обезбеђење и унапређење квалитета у свим областима. Декану, у пословима руковођења Факултетом, обезбеђењу спровођења укупног система управљања квалитетом и спровођењу стандарда квалитета рада за сваку област обезбеђења квалитета, помажу продекани који за свој рад одговарају декану. Опредељеност органа пословођења Факултетом за успостављање, примену и стално унапређивање система квалитета исказује се: јасно дефинисаном политиком развоја Факултета која је усклађена са Стратегијом обезбеђења квалитета, утврђивањем јасних циљева чије се остваривање континуирано прати упоређивањем остварених резултата са постављеним циљевима, задовољавањем захтева корисника услуга Факултета на највишем могућем нивоу сходно организационим и кадровским ресурсима Факултета, континуираним периодичним преиспитивањем укупног система обезбеђења квалитета и његовим сталним унапређивањем, а у циљу повећања ефективности и ефикасности Факултета.

Органи управљања и пословођења спроводе активности у складу са усвојеном Стратегијом обезбеђења квалитета, а на основу годишњег плана и програма рада за

одређене области, финансијског плана и програма научно-истраживачког рада. Такође, у складу са завршним извештајем КАПК-а ([Прилог 4.5.](#)), у смислу спровођења пратећих мера, Наставно-научно веће Правног факултета је усвојило Акциони план 28.11.2013. године ([Прилог 1.4.](#)) који се спроводи и о чему Декан факултета сачињава годишњи извештај који се подноси КАПК-у.

Наставно-научну јединицу чине наставници и сарадници који, преко катедри, реализују образовну и научну делатност спровођењем акредитованих студијских програма на свим нивоима и врстама студија и спровођењем посебних облика стручног образовања и усавршавања. Катедре се образују одлуком Наставно-научног већа Факултета за једну или више ужих научних области. Стручни орган катедре је Веће катедре које чине сви наставници и сарадници на предметима који чине катедру. Наставно-научно веће је донело и посебну одлуку о организацији и раду катедри на Правном факултету ([Прилог 10.1.](#)).

Завршним извештајем КАПК-а предвиђено је да наставници који су оптужени у афери Индекс не могу бити бирани нити постављани на руководеће функције (декан, продекан, шеф катедре). Катедра за теорију државе и права изабрала је на седници, супротно мерама КАПК-а, за шефа катедре, наставника који је оптужен у афери индекс ([Прилог 10.2.](#)). Декан је решењем поништио одлуку катедре ([Прилог 10.3.](#)). Наставник је поднео жалбу Савету факултета. Савет је, у жалбеном поступку, потврдио одлуку декана ([Прилог 10.4.](#)). У међувремену је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета дала мишљење којим је потврђено да наставник који је оптужен у афери Индекс не може бити биран нити постављен на било коју руководећу функцију на Правном факултету у Крагујевцу, у складу са мерама КАПК-а ([Прилог 10.5.](#)). Наставник Факултета је поднео тужбу Управном суду РС ([Прилог 10.6.](#)). Поступак је у току.

Институт за правне и друштвене науке обавља научно-истраживачку и друге научне делатности из области правних и пратећих друштвено-хуманистичких наука. Научно-наставно веће може поверити Институту за правне и друштвене науке реализацију других задатака, ван плана и програма рада, уз обавезу Факултета да за ове намене обезбеди и неопходна средства.

Студијско-истраживачки центри организују различите облике курсева за иновацију знања, реализују истраживачко-развојне пројекте и друге програме и активности од значаја за област правних и пратећих друштвено-хуманистичких наука.

Стручна служба обавља административне, правне, извршно-управне, материјално-финансијске, техничке, помоћне и друге опште послове за потребе реализације делатности Факултета.

Стручну службу чине следећи одсеци:

- 1) Одсек за наставу и студентска питања;
- 2) Одсек за опште и правне послове;
- 3) Одсек за финансијско-материјално пословање;
- 4) Информациони центар;
- 5) Библиотека.

Број стално запослених радника у ваннастави у оквиру свих наведених одсека стручне службе сведочи да је он на нивоу који задовољава потребе факултета, наставника, сарадника и студената.

Сваки одсек има шефа који непосредно организује и руководи радом одсека и одговоран је за достизање високог нивоа квалитета обављања послова. Рад сваког одсека ближе је регулисан Упутством о раду стручних служби ([Прилог 10.7.](#)). Контролу рада стручне службе врши секретар Факултета. Правилником о систематизацији радних места из 2018. године дефинисана су сва радна места на Факултету и описан је делокруг обавеза и одговорности за свако радно место, унутрашња организација, систематизација послова и задатака ненаставних радника, у складу са Правилником и Каталогом ([Прилог 10.8.](#)).

Упутством о раду стручних служби утврђени су поступци и процедуре за рад запослених у одговарајућој служби, као и обрасци које свака служба користи у свом раду. Постоји више упутстава о раду, којима је предвиђено: детаљан опис послова за свако радно место са стандардизацијом процедура у обављању посла, одговорност сваког радника на радном месту у служби, индикатори квалитета и процедура контроле квалитета, систем превентивних и корективних мера, обавеза поступања по налогу надређеног радника или органа, која је у вези са описом радног места, поступање по налогу којим се прекорачују обавезе утврђене описом радног места, процедура ангажовања ненаставног радника из једне службе за краткорочно обављање послова у другој служби и недопуштена понашања радника у служби, којима се ремети радна дисциплина, не испуњава радна обавеза или се радна обавеза испуњава испод утврђених стандарда квалитета, за свако радно место у служби. На тај начин стандардизован је рад запослених у службама, дефинисан је очекивани ниво квалитета рада и предвиђене су мере за обезбеђење предвиђеног нивоа квалитета рада.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се Законом о раду, Посебним колективним уговором за високо образовање и Правилником о систематизацији радних места и доступни су јавности. Факултет формулише прецизне критеријуме за заснивање радног односа са радницима у ненаставној јединици, а може објавити оглас, односно јавни позив, како би се обезбедила селекција и пријем најквалитетнијих радника. У процесу избора кандидата пријављених на оглас избор кандидата врши декан Факултета.

Онемогућен је сваки вид дискриминације (непосредне или посредне) приликом избора кандидата у запошљавању, али и самих запослених, с обзиром на пол, рођење, језик, расу и боју коже, старост, гравидност, здравствено стање и инвалидност, националну припадност, вероисповест, брачни статус, породичне прилике и обавезе, сексуално опредељење, политичка и друга уверења и ставове, као и чланство у политичким организацијама и синдикатима, социјално порекло, имовинско стање и неко друго лично својство.

По закључивању уговора о раду, запослени се уводи у посао. Шеф службе или радник кога шеф службе одреди уводе у посао новог запосленог.

На Факултету се води појединачни персонални досије за сваког запосленог, у који се уписују и чувају подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о напредовању, додатном нивоу образовања које је накнадно стечено, евентуалним дисциплинским мерама и друго.

Факултет је обезбедио редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада органа пословођења, шефова служби и радника у ненаставној јединици, при чему је посебна пажња посвећена праћењу и оцењивању њиховог односа према студентима и мотивације у раду са студентима.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета периодично врши проверу усаглашености општих аката Факултета са другим позитивним прописима. У случају откривања неусаглашености у било ком од наведених питања, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета даје предлог за измене и допуне општих аката Факултета.

Декан као орган пословођења одговара Савету за законитост свог и рада Факултета у целини и може због незаконитости бити разрешен по процедури коју регулише Статут. Статутом Факултета је предвиђено да декан подноси Савету Извештај о свом раду на крају сваке школске године, а Правилником о квалитету и самовредновању је предвиђено да декан подноси тај извештај Савету на сваких шест месеци. Правилником је предвиђено да се Извештај доставља и Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета која, такође, има овлашћење да захтева допуну Извештаја, а може упозорити декана на незаконитост поступања органа Факултета и о томе обавестити Савет. На основу овог обавештења Савет може поставити питање одговорности декана, односно и његовог разрешења.

Шефови одсека који чине стручну службу Факултета непосредно прате и оцењују рад сваког запосленог у свом одсеку. Једном годишње они подносе секретару Факултета извештај који, поред оцене рада запослених садржи и постигнуте резултате, препознате проблеме и слабости као и предлог мера за њихово отклањање. Посебно се прати мотивисаност запослених за рад уопште и професионални однос у комуникацији са студентима, као и са наставницима, сарадницима и трећим лицима.

Правилником је предвиђено да се годишњи извештај секретара Факултета о раду стручних служби подноси декану, Наставно-научном већу, Савету и Комисији. Наставно-научно веће разматра Извештај секретара Факултета и у случају потребе доноси одлуке из своје надлежности. Комисија разматра и усваја овај Извештај и предлаже дуготрајније и системске мере за побољшање квалитета.

Наставник може упозорити шефа одсека или директно декана, секретара или Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета о уоченим проблемима и слабостима запосленог или одсека у целини. Упозорење улази у Извештај, уколико слабости нису у међувремену отклоњене.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета има овлашћење да самоиницијативно периодично проверава рад запослених и одсека у целини и да о уоченим слабостима обавештава декана, продекане и секретара, као и да предлаже мере за побољшање квалитета. Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета периодично оцењује рад ненаставних радника на крају текуће године, претходно спроводећи анкету, на усвојеним обрасцима, међу ненаставним радницима, студентима, наставницима и сарадницима.

Применом одговарајућих мера Факултет подстиче ненаставно особље на усвајање и развијање културе квалитета, на посвећеност раду и максимално залагање на послу до степена изврсности, на развијање професионалног односа према корисницима услуга и

друго. Основна подстицајна мера је награђивање ненаставних радника за оне ненаставне раднике који остваре најбоље резултате у раду према заједничком предлогу секретара и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета. Одлуку о награђивању доноси декан Факултета.

Корективне мере према ненаставном раднику предлаже секретар Факултета, у складу са Законом о раду. Претходно је шеф одсека дужан да секретара неодложно упозори на субјективне или објективне проблеме које има појединац или цео одсек у обављању послова. За спровођење утврђених корективних мера у року који се одреди, одговара шеф одсека.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења. Рад органа пословођења и служби Факултета оцењују наставници, сарадници, ненаставно особље и студенти Факултета путем анонимног анкетања које се спроводи у току децембра. Поткомисија за праћење и унапређивање студирања, под контролом Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, спроводи анкету и припрема извештај о резултатима анкете.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета је спровела анкетање наставника и запослених у циљу провере квалитета о условима рада и квалитету рада управе ([Прилог 10.9.](#)).

Број ненаставних радника, степен њихове стручности у складу су са стандардима за акредитацију. Ненаставно особље Факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачке и осталих делатности Факултета.

Осавремењавање процеса рада у службама, увођењем нових информационих технологија и процедура, изискује стално усавршавање и образовање управљачког и ненаставног особља. Факултет, у оквиру својих финансијских и других могућности, обезбеђује услове за професионалну едукацију чланова органа пословођења, чланова органа управљања из својих редова, као и запослених у стручној служби, у циљу повишења нивоа квалитета њиховог рада. Начини на које се то постиже су: финансирање стручних семинара, саветовања, едукативних курсева и других облика професионалне едукације.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Јасна и логична организациона структура +++	Квалитет управљања Факултетом се нередовно оцењује ++
Област активности, послова органа управљања и стручних служби је јасно одређена ++	Нередовно анкетање рада ненаставних радника од стране студената и од стране наставног особља ++
	Није урађен Водич факултета +++
	Не постоји Календар активности Факултета ++

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Размена искустава у погледу рада управљачког и ненаставног особља са високообразовним институцијама у земљи и иностранству +++	Влада није именовала своје представнике у Савет факултета +++ Недостатак финансијских средстава ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

Правни факултет у Крагујевцу испуњава Стандард 10.

- Потребно је перманентно праћење и процена постојећих поступака за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке, предвиђених Правилником о квалитету и самовредновању, другим општим актима Факултета и, ако буде потребно, усавршавати их и даље развијати.

- Факултет ће и даље наставити да побољшава услове рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада.

- Факултет ће наставити да унапређује професионалне компетенције ненаставних радника, укључујући и обуку у области ненасилне комуникације, стандарда професионалног понашања и мирног решавања сукоба и отвараће већи простор за иницијативе и идеје запослених и изражавање и уважавање мишљења ненаставних радника.

- Комисија ће редовно једном годишње анализирати извештаје о раду декана и секретара Факултета.

- Комисија ће у складу са одредбама Правилника узети учешће у награђивању радника.

- Редовно анкетање студената, наставника, сарадника и ненаставног особља о раду органа пословођења и управљања и ненаставног особља.

г) Показатељи и прилози за стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Р. б.	Назив организационе јединице	Радно место	Шифра	Име, средње слово, презиме	Стручна спрема
1.	Одсек за опште и правне послове	Домар/Мајстор Одржавања вододоводних, канализационих и топлотних инсталација и ППЗ	Г050800	Андрија Т. Томовић	КВ
2.	Библиотека	Књижничар	К051501	Оливера Б. Којић	ССС
3.	Одсек за финансијско-материјално пословање	Рачуноводствени референт и економ	Г020800	Златомир М. Гаљак	ССС

4.	Одсек за опште и правне послове	Телефониста	Г090500	Драгојла В. Чолић	ССС
5.	Одсек за финансијско-материјално пословање	Финансијско-рачуноводствени референт	Г020800	Славица Р. Мајсторовић	ССС
6.	Одсек за наставу и студентска питања	Службеник за студентска питања	П041501	Снежана М. Булатовић	ССС
7.	Институт за правне и друштвене науке	Технички секретар	Г011000	Сузана В. Стојановић	ССС
8.	Стручна служба	Секретар	П041102	Милош М. Марковић	ВСС
9.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Лидија М. Јаћимовић	ССС
10.	Служба за опште и техничке послове	Административни помоћник	К021101	Маја М. Димитријевић	ВШ
11.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Биљана М. Тодоровић	ССС
12.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Миленка Ж. Радојевић	НKP
13.	Информациони центар	Техничар одржавања информационих система и технологија	Г041600	Емил М. Матић	ССС
14.	Информациони центар	Координатор послова информационих система и технологија Главни администратор мреже	Г040200	Зоран Р. Јевтић	ВСС
15.	Одсек за финансијско-материјално пословање	Самостални стручнотехнички сарадник Шеф одсека за финансијско - материјално пословање	П041304	Марија М. Деспотовић	ВСС

16.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Бисерка Р. Матић	НKP
17.	Библиотека	Самостални стручнотехнички сарадник - Шеф одсека библиотеке	П041304	Горан С. Петровић	ВСС
18.	Библиотека	Библиотекар	К050601	Драгана Б. Лекић	ВСС
19.	Одсек за опште и правне послове	Чувар	Г051600	Дејан Х. Тодоровић	ПКP
20.	Одсек за наставу и студентска питања	Службеник за студентска питања	П041501	Огњен Ђ. Милојевић	ВШ
21.	Библиотека	Библиотекар	К050601	Весна Ђ. Максимовић	ВСС
22.	Одсек за наставу и студентска питања	Виши стручнотехнички сарадник - Виши службеник за студентска питања	П041401	Александар Ђ. Лукић	ВШ
23.	Одсек за опште и правне послове	Возач - курир	Г060300	Ђорђе П. Луковић	КP
24.	Одсек за наставу и студентска питања	Самостални стручнотехнички сарадник - Шеф одсека за наставу и студентска питања	П041301	Илија С. Обрић	ВСС
25.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Весна С. Балшић	ВШ
26.	Одсек за опште и правне послове	Самостални стручнотехнички сарадник - Шеф одсека за опште и правне послове	П041304	Душан Р. Шиповац	ВСС
27.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Љиљана Р. Планојевић	ССС

28.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Маријана П. Ристић	НКР
29.	Одсек за наставу и студентска питања	Виши струћнотехнички сарадник – Виши службеник за студентска питања	П041401	Јасмина Д. Нектаријевић	ВСС
30.	Одсек за опште и правне послове	Службеник за међународну сарадњу и за контролу квалитета	П041302	Јелена М. Костић	ВСС
31.	Одсек за опште и правне послове	Службеник за правне, кадровске и опште послове	Г010400	Анета Б. Милошевић Ђорђевић	ВСС
32.	Одсек за опште и правне послове	Домар-Чувар Радник обезбеђења са оружјем/стражар	Г051600	Саша А. Јаћимовић	ВШ
33.	Одсек за опште и правне послове	Чувар	Г051600	Марко Р. Недељковић	КР
34.	Одсек за опште и правне послове	Чистачица	Г091500	Васа М. Вујичић	КР

1. [Одлука о организацији и раду катедри на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу](#)
2. [Одлука Катедре за теорију државе и права о избору шефа Катедре](#)
3. [Одлука Декана Факултета о поништењу одлуке Катедре за теорију државе и права о избору шефа Катедре](#)
4. [Жалба изабраног шефа Катедре за теорију државе и права о избору шефа Катедре](#)
5. [Мишљење Комисије о избору шефа Катедре](#)
6. [Тужба Управном суду и одговор на тужбу](#)
7. [Упутство о раду стручних служби](#)
8. [Правилник о систематизацији радних места из 2018. године и Каталог](#)
9. [Резултати анкета наставника и запослених о условима рада и квалитету рада управе](#)
10. [Шематска организациона структура](#)

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Високошколска установа показује да поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима, а величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена Стандарда 11

Простор који поседује Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, како у погледу обима тако и у погледу структуре задовољава све стандарде који важе и који су неопходни за акредитацију високошколских установа у погледу простора, а што се може закључити на основу документације која је приложена за оцену квалитета простора и опреме за све акредитоване студијске програме који се изводе на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу ([Прилог 11.1.](#)). Факултет обавља делатност у згради чија укупна бруто површина износи 6.731 м², при чему највећи део простора чине амфитеатри, учионице, слушаонице, сале и лабораторије, то јест просторије намењене наставним и научноистраживачким активностима.

Може се закључити да Факултет задовољава стандарде квалитета у погледу простора, који су дефинисани правилима о акредитацији ([Прилог 11.2.](#)).

На овом месту треба скренути пажњу на чињеницу да је део зграде Правног факултета додељен Универзитетској библиотеци ([Прилог 11.3.](#)). Међутим, упркос томе, Правни факултет испуњава све услове у погледу простора који су неопходни за акредитацију високошколских установа, а што произлази из Прегледа простора датог у Табели 1.1. Потребно је истаћи да је Правни факултет део свог простора уступио на коришћење Филолошко-уметничком факултету, због чињенице да проблем зграде овог Факултета још увек није решен ([Прилог 11.4.](#)). Решавање истог је требало довести до реализације у академској 2012/2013 години, али до тога још увек није дошло. Без обзира на чињеницу да је део простора уступљен другом факултету, настава на Факултету се одвија на квалитетан начин и у складу са стандардима за акредитацију, а постоје и просторије које нису искоришћене на адекватан начин. Будући да се на Факултету тренутно школују 2.122 студента, то је применом било које од формула утврђених стандардима за акредитацију и додатним упутствима за примену стандарда, испуњен овај стандард за акредитацију, будући да укупан простор Правног факултета по студенту износи 3,17 м². Факултет располаже великим зеленим површинама у својој околини, где је могуће направити и тзв. еколошки амфитеатар. То још увек није учињено.

Факултет располаже паркинг простором, који има капацитет од 50 паркинг места. При то, постоји одвојен паркинг за запослено особље на Факултету. Међутим, Факултет не располаже одговарајућим прилазима за лица са посебним потребама, као ни за њихово кретање по згради Факултета. Такође, овде је неопходно напоменути да Факултет у оквиру свог простора располаже двособним станом, који је већ дуже време неискоришћен.

До 1. јануара 2013. године, на Правном факултету је радила књижара *Службеног*

гласника, која је затворена. Уместо тога отворена је књижара Факултета ([Прилог 6.11](#)).

Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и задовољио потребу запослених и студената за савременим информатичким средствима, имајући у виду њихов број. Факултет води осмишљену набавну политику у прибављању нових и одржавању постојећих основних и потрошних средстава и ресурса ([Прилог 11.5](#)).

Студентима је обезбеђен неометан приступ свим информацијама у погледу студија, које се редовно објављују на Интернет страници Факултета. Такође, отворен је и посебан студентски портал. Студентима стоје на располагању две читаонице. Радно време је од 7-22 часа. Могуће је адаптирање мале читаонице у простор за више намена, као што је изградња сале за симулације суђења. Наведено је и даље у фази идеје. Студентима је доступна читаоница Универзитетске библиотеке. Такође, доступан је Интернет, правне и библиографске базе Факултета. Факултет је студентима обезбедио две учионице опремљене савременим техничким и осталим уређајима, који студентима омогућавају рад на рачунарима, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала. Запосленима на Факултету благовремено се достављају електронске верзије свих материјала за седнице органа управљања и стручних органа, као и сви општи акти Факултета. Сваки наставник и сарадник добио је на коришћење рачунар. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и рачунарском опремом и у раду користе адекватне софтвере. Сви запослени на Факултету имају приступ различитим информацијама у електронском облику и информационим технологијама, које користе у сврху професионалног усавршавања. Слушаонице и сала за семинаре и одбране завршних радова су опремљене савременим видео-пројекторима, што обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија. Такође, сав простор који Правни факултет обезбеђује за потребе образовног процеса, научно-истраживачког рада као и рада управе и стручних служби задовољава потребне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Сваке године се врши реновирање и адаптација појединих сала за извођење наставе и испита. Факултет је покривен бежичном Интернет мрежом.

Услуге фотокопирања запосленима пружа библиотека Факултета на начин регулисан Правилником о библиотечком пословању ([Прилог 9.6](#)).

У склопу практичне наставе и вежби, студенти сваке године прате суђења у Основном и Вишем суду у Крагујевцу, док студенти III године изводе у Великој сали Вишег суда симулације суђења.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме организовањем рада одговарајућих служби, хигијене свих просторија чији се ниво ипак може много повећати, као и редовно одржавање опреме и њено осавремењавање. Факултет је установио процедуре које обезбеђују рационалну набавку потрошног материјала и одговарајуће отклањање кварова на техничким уређајима у циљу њиховог несметаног функционисања.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса, имајући у виду број студената и стандарде предвиђене правилима о акредитацији, контролом квалитета простора и опреме путем периодичног анкетирања студената и запослених, доследном применом

законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимањем корективних мера у случају пропуста у раду, праћењем и контролом квалитета рада на одржавању опреме и хигијене, и предузимањем корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме. Будући да је област информатичких технологија изузетно динамична, те нове технологије смењују старе, то је потребно држати корак са променама, како би се омогућавало што квалитетније држање наставе и научних активности.

б) SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Факултет испуњава стандарде за акредитацију у погледу потребног простора за рад, и то како у погледу обима тако и у погледу квалитета, структуре и опремљености простора /+++ Обезбеђени су довољни просторни капацитети за укупан број студената /+++ Компјутерске лабораторије су доступне студентима током читавог дана, за време радног времена библиотеке /+++ Факултет поседује одговарајућу техничку и другу опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе, спровођење научних истраживања и издавачке делатности факултета /++ За студенте и наставно особље обезбеђен је стални и неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику, у научно-истраживачке и образовне сврхе, преко академске мреже КоБСОН /+++ Континуирано праћење и усклађивање простора и опреме сходно могућностима и потребама Факултета, те се редовно предвиђају средства за обнављање и иновирање опреме /++ Решен је проблем недовољног простора за смештај сарадника и асистената /+++ Отворена је књижара у згради Факултета /+++	Недостатак клима уређаја у учионицама и наставничким канцеларијама /+++ Недовољно сређен спољашњи изглед зграде Факултета /++ Непостојање одговарајућег прилаза за лица са посебним потребама /+++ Непостојање сале за симулацију суђења /++
ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
Факултет је окренут ка развијању техничке и информатичке опремљености, те је могуће континуирано унапређивати квалитет у овој области /+++ Побољшање техничке опремљености и повећање капацитета опреме у наставно-научним базама Факултета у сврху још квалитетнијег стручног усавршавања наставног особља и студената /+++	Могућност да се Филолошко-уметнички факултет не исели у следећим годинама /+++ Ограниченост канцеларијског простора /+++ Филолошко-уметнички факултет значајно оптреређује употребу просторија Факултета /+++

в) Процена испуњености Стандарда 11 и предлог корективних мера:

Правни факултет испуњава Стандард 11.

- Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме. У том циљу планирано је опремање учионица адекватним озвучењем, као и

нова климатизација свих просторија на Факултету, при чему ће приоритет имати учионички простор, што због недостатка финансијских средстава није било могуће учинити већ дуги низ година.

- Факултет ће наставити да одржава спољашњи и унутрашњи изглед зграде Факултета.

- Преуредити читаоницу за дипломске академске и докторске студије у простор за више намена.

г) Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Редни број	Просторија	Број	Број места	Површина м ²
1.	Амфитеатар	Б-113	440	427,20
		А-4	48	70,14
2.	Слушаонице, учионице	Б-115	100	150,52
		Б-117	100	150,52
		А-2	60	70,14
		А-5	"	"
		А-101	"	"
		А-102	"	"
		А-104	"	"
3.	Вежбаонице	А-105	"	"
		А-201	"	"
		А-202	"	"
		А-204	"	"
		А-205	"	"
4.	Лабораторије	А-203	20	70,14
		Центар за јавну управу		
5.	Компјутерске лабораторије	Б-02	12	47,11
		Б-118	20	-
		А-010		-
		Б-11	8	-
6.	Радионице	А-0		24,45
7.	Библиотеке	Б-		112,47
		Б-депо		140
8.	Читаонице	Б	60	114,40
		Б-0000 подрум	145	230

9.	Сале	A-1	55	70,14	
УКУПНО			1450	19850	
	Наставни кабинети	A-110-119, A-210-219, Б-101-112, Б-201-212.	50 каб. 50-100 м.	707,53	
	Лабораторије за рад наставног особља				
	Студентска служба	Део хола	5	105	
	Секретаријат		11,80		
	Студентски парламент	Б-116	24,45		
УКУПНО			3016	3273,06	3,17 м² м²/студенту

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Редни број	Назив и тип	Намена	Број
1.	Пентиум 4 Рачунар	Наставно особље	45
2.	Ноутбук рачунар П4 преносни рачунар	Наставно особље	23
3.	Ноутбук рачунар П4 преносни рачунар	За наставу и презентације	3
4.	Сервер Пентиум 4 серверски рачунар	Web, mail, проху, backup сервер	6
5.	Пентиум 4 Рачунар	Деканат	4
6.	Сервер Пентиум 4 серверски рачунар	Студентска служба – сервери	3
7.	Пентиум 4 Рачунар	Студентска служба	6
8.	Пентиум 4 Рачунар	Библиотека	4

9.	Пентиум 4 Рачунар	Рачуноводство	4
10.	Пентиум 4 Рачунар	Студ. Учионица	12
11.	Пентиум 4 Рачунар	Студ. Учионица	20
12.	Пентиум 4 Рачунар	Студ. учионица Библиотека	8
13.	Сервер Пентуим 4 серверски рачунар	Студ. учионица Библиотека	1
14.	Пројектор Пројектор	Настава	6
15.	Пентуим 4 Рачунар	Настава – учионице	6
16.	Мрежни штампач Ласерски штампач	Штампа наст. Материјала	2
17.	Фотокопир Копир апарат	Штампа наст. Материјала	6
18.	Скенер Скенер	Припрема наст. Материјала	6
19.	Плазма ТВ 42" Телевизор	Информације о настави	2
20.	Штампач, скенер, фотокопир у боји Xerox DocuColor 3535	Штампање монографија, диплома	1
УКУПНО			168
Напомена: Подкомисија ће, случајним избором, проверити структуру опреме			

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Редни број	Назив установе	Број уговора	Место и адреса	Телефон одговорног лица
1.	Paragraf Lex	1028/18	Крагујевац, 28.03.2018.	0603388154
2.	USAID	00-00- 00011-00	Крагујевац, 30.05.2006.	0603388154
3.	Народна библиотека у Београду	478/04	Крагујевац, 05.04.2004.	0603388154
н.				
Напомена: Подкомисија ће, случајним избором, проверити уговоре				

1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и знајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)
2. Извод из књиге инвентара
3. Одлука Скупштине Универзитета о додели просторија библиотеци
4. Одлука о додели простора на коришћење Филолошко-уметничком факултету
5. Одлуке о јавним набавкама
6. Радови на згради Факултета

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава што доводи до финансијске стабилности у дугом року. Установа има план финансирања сопствених активности.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације

Финансијска стабилност Факултета произилази из чињенице да су дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставних активности, научно-стручни и научно-истраживачки рад. Претпоставке финансијске стабилности Факултета произилазе пре свега из: средстава које обезбеђује оснивач, средстава која се добијају од студената који плаћају школарину Правном факултету у Крагујевцу на свим студијским програмима, других прихода остварених по основу студирања, средстава остварених по основу пројеката у које је укључен Факултет, донација, поклона и завештања, средстава од осталих пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга, накнада за комерцијалне и друге услуге и других извора, у складу са Законом.

Правни основ стицања и расподеле прихода је дефинисан Законом о високом образовању, а само пословање ближе је уређено Статутом Факултета ([Прилог 2.1.](#)) и правилницима у складу са Статутом и Законом. Факултет је донео и Правилник о поклонима ([Прилог 12.1.](#)).

Стицање финансијских средстава којима Факултет располаже врши се према самостално формулисаном Финансијском плану распореда и намене средстава ([Прилог 12.2.](#)), а на основу Уредбе о нормативима и стандардима услова рада Универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета РС („СГ РС“, бр.15/02...110/07). Реализација утврђеног распореда и намене финансијских средстава предмет је Финансијског извештаја Правног факултета у Крагујевцу ([Прилог 12.3.](#)), који се усваја на начин прописан Статутом Правног факултета и другим позитивно правним прописима. Износ који се добија од школарина је тачно распоређен, према Одлуци Универзитета у Крагујевцу о структури накнада за редовне услуге обухваћене школарином на основним студијама, коју користи и Факултет ([Прилог 12.4.](#)).

Обезбеђење дугорочне финансијске стабилности и ликвидности Факултета, представљају руководеће принципе приликом доношења одлука о распореду и намени средстава. Начин расподеле средстава подразумева редовну исплату плата свих запослених у сталном радном односу и по другим законским основима и покривеност материјалних трошкова (ПТТ, комуналне услуге, топлотна енергија, коришћење грађевинског земљишта, услуге платног промета, службена путовања, информатичка и друга опрема, потрошни канцеларијски материјал, библиотечки фонд, рад Студентског парламента, финансирање научно-истраживачког рада и професионалне едукације запослених, подстицање развоја научно-истраживачког подмлатка, рада са надареним студентима, текуће и инвестиционо одржавање и друге намене у складу са Законом). Факултет је, због финансијских проблема у пословању Универзитетске библиотеке, одвојио своје рачуне од библиотечких. У периоду на који се односи Извештај, Факултет

запосленима који су били на стручном усавршавању у иностранству исплаћиван је ауторски хонорар поред плате.

Савет Правног факултета у Крагујевцу редовно разматра и усваја финансијске планове Факултета за сваку наредну календарску годину, као и финансијске извештаје о пословању, односно завршне рачуне. Завршни рачун се доставља Управи за јавна плаћања, до 28.02. наредне календарске године. Такође, Савет Факултета редовно усваја планове јавних набавки и извештаје о јавним набавкама ([Прилог 11.5.](#)). На тај начин, обезбеђено је поштовање принципа јавности финансијског пословања и транспарентности извора финансирања као и начина употребе финансијских средстава којима Факултет располаже.

Од оснивања, Факултет је редовно измиривао све обавезе и финансирао све активности, односно, све делатности Факултета.

У циљу обезбеђења јавности финансијског пословања, Факултет је податке о сопственим приходима и расходима, јавним набавкама, исплаћеним платама, зарадама и другим примањима, средствима рада, учинио доступним јавности у Информатору о раду Факултета.

На основу изнетог, закључујемо да Правни факултет у Крагујевцу испуњава Стандард 12.

6) SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
На основу квалитета и разноврсности постојећих студијских програма и потенцијала за акредитацију нових, дугорочна стабилност финансирања Факултета из средстава оснивача оцењује се као добра.+++ Захваљујући интересовању студената када је реч о упису на студијске програме Факултета, сопствени приходи којима располаже Факултет тренутно се оцењују као стабилни.+++ Факултет спроводи ефикасну и рационалну финансијску политику.++ Факултет афирмише начело јавности (транспарентности) у коришћењу средстава која су му на располагању.++ Одобрен је велики број молби студената за плаћање школарине у већем броју рата од утврђеног, како би се, на тај начин, уважила чињеница њихове тешке материјалне ситуације.+	Ангажовање наставника и сарадника на пројектима које финансира ресорно министарство могло би бити значајно већег обима.+

ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
Факултет располаже потенцијалима за реализовање делатности и активности којима би се могли увећати сопствени приходи факултета, првенствено у домену услуга истраживања, обуке и консултантских услуга.++ Закон о високом образовању пружа додатне могућности за ангажовање Факултета на другим пословима у циљу стицања профита. /+++	Недовољна издвајања на истраживање и развој у оквиру републичког буџета, препознајемо као системску слабост која утиче на квалитет финансирања.+++ Услед дискутабилних критеријума у реализацији студијских програма на приватним правним факултетима, ове установе се, у све већој мери, профилишу у облик нелојалне конкуренције. ++ Смањена је заинтересованост студената за упис на студијске програме, упркос чињеници да су школарине на Правном факултету на традиционално ниском нивоу.++

в) Предлози за побољшање и планиране мере

Правни факултет у Крагујевцу испуњава Стандард 12.

- Иако се сопствени приходи Факултета тренутно оцењују као стабилни, Факултет ће у наредном периоду тежити њиховом повећању, настојећи да до тога дође не на терет школарина самофинансирајућих студената, већ кроз реализацију активности и делатности које могу увећати сопствене приходе Факултета.

- Факултет ће у наредном периоду наставити да подстиче осмишљавање пројеката, који би, на бази свог квалитета и актуелности третиране проблематике, могли бити финансирани од стране ресорног министарства. Паралелно са тим, Факултет ће подстицати активније и потпуније ангажовање наставника и сарадника на одобреним пројектима.

г) Показатељи и прилози за стандард 12

1. [Правилник о поклонима](#)
2. [Финансијски планови](#)
3. [Финансијски извештаји](#)
4. [Одлука Универзитета у Крагујевцу о структури накнада за редовне услуге обухваћене школарином на основним студијама](#)

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетаирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације

На Правном факултету постоје и делују више организација студената, од којих су званично представљене у Студентском парламенту Удружење студената права, Студентска унија Правног факултета и Студентска асоцијација Правног факултета. Факултет је својим општим актима и одговарајућим одлукама установио институционални систем обезбеђења квалитета којим је обезбедио значајну улогу студената у процесу самовредновања и провере квалитета. У складу са Законом и Статутом факултета, исти омогућава и подстиче и институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, и то преко студента продекана и представника Студентског парламента у органима факултета. Студентски парламент користи канцеларију у главној згради Факултета, Б-116, док све организације студената Правног факултета које имају своје представнике у Студентском парламенту користе заједничку просторију А0. Међутим, приметно је непостојање студентских организација на мастер и докторским студијама.

На Факултету студенти су партнери у процесу обезбеђења квалитета који јасно изражавају своје интересе, потребе и очекивања и залажу се за њихово остваривање. Студенти активно учествују у систему обезбеђења квалитета, одговорно евалуирају све сегменте наставног рада и рада органа и служби Факултета и доприносе изградњи културе квалитета, тако да је Студентски парламент у протеклом периоду био веома активно укључен у рад Факултета.

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета на Правном факултету у Крагујевцу остварује се: деловањем студентских организација и учешћем студентских представника у телима Факултета, учешћем студентских представника у раду органа за обезбеђење квалитета ([Прилог 3.5.](#)), изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, асистената, сарадника у настави и факултетских служби у поступку анкетаирања који спроводи надлежни орган Факултета, као и изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета. Представници студената учествују у саставу Наставно-научног већа Факултета (шест представника), Савета факултета (три представника) и Универзитетског парламента (три представника). Вредно је напоменути да је студент проректор изабран из редова студената Правног факултета, те да студенти Правног факултета имају своје представнике у Сенату Универзитета у Крагујевцу, као и у Комисији за обезбеђење квалитета Универзитета у Крагујевцу. Као чланови ових тела студенти имају могућност

да учествују у свим сегментима система за управљање квалитетом. Студенти сваке године организују низ хуманитарних акција, а посебно наглашавамо активности које немају карактер акција, а примећују се готово свакодневно на Факултету, као што је, на пример, помоћ студентима приликом уписа године. Својим радом и трудом знатно доприносе побољшању квалитета студирања у овој високошколској установи, а незаобилазно је споменути да све акције које спроводе раде волонтерски и без надокнаде, а располажу изузетно скромним средствима која се за њих издвајају из средстава Факултета.

Учешће студентских представника у раду органа за обезбеђење квалитета, трајање мандата и разрешење дужности уређено је Статутом факултета ([Прилог 2.1.](#)) и Правилником о квалитету и самовредновању ([Прилог 1.2.](#)). На Факултету је обезбеђен рад студентских организација и Студентског парламента, преко којих студенти самостално вреднују све активности рада Факултета. Организација и спровођење поступка анкетања студената, обрада, објављивање и чување анкетног материјала, као и обезбеђивање регуларности поступка анкетања у надлежности је Поткомисије за праћење и унапређење студирања. Време, начин и поступак анкетања студената, садржина анкетног листа, узорак испитаника, начин обраде и презентовања података утврђени су Упутством о анкетању ([Прилог 13.1.](#)), а у претходном периоду спроведено је више циклуса обимног анкетања студената, како о квалитету рада Факултета, тако и наставног процеса, док је у сваком семестру за претходни семестар установљен поступак редовног анкетања студената о квалитету наставе.

б) SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Правни факултет је обезбедио институционално укључивање студената у рад на свим важним нивоима, што се, пре свега, огледа у активном учешћу студената у процесу самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе, анализи резултата самовредновања и формирању предлога корективних мера у случају недовољне испуњености стандарда квалитета +++	- Студенти нису довољно заинтересовани да учествују у студентским анкетама и изнесу своје мишљење о раду наставника и сарадника +++ - Непостојање студентског организовања на мастер и докторским студијама +
ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
- Могуће је повећање и одржавање сарадње са студентским парламентама и организацијама других високошколских установа +	- Непостојање Закона о студентском организовању којим би детаљније било регулисано учешће студената у контроли квалитета високошколских установа ++

в) Процена испуњености Стандарда 13 и предлог корективних мера

Правни факултет испуњава Стандард 13.

- У наредном периоду, на бази стечених искустава, потребно је унапредити индикаторе квалитета, сам процес анкетања студената, обезбедити вредновање квалитета оцењивања студената и осталих аспеката квалитета наставе и ненаставне подршке и учинити јавно доступним резултате вредновања педагошког рада наставника и сарадника. Потребно је проширити анкету која се спроводи међу студентима на све

активности рада Факултета које се односе на њих и на основу резултата такве анкете предузимати неопходне корективне мере.

- Факултет ће наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, уз пуну укљученост студената и Студентског парламента. Притом, корективне мере треба формулисати на темељу више различитих показатеља, а не само на основу мишљења студената.

- Факултет ће наставити да мотивише студенте за објективно вредновање квалитета, као и да повећава свест и знање студената о систему обезбеђења квалитета, као и потреби да својим предлозима и сугестијама допринесу његовом даљем унапређивању, чиме се подстиче активније и садржајније учешће студената у непосредном раду у одговарајућим органима за обезбеђење квалитета и тиме још више наглашава улога студентских представника у праћењу, обезбеђењу и контроли квалитета на Факултету.

г) Показатељи и прилози за стандард 13

1. [Упутство о анкетирању](#)

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Правни факултет у Крагујевцу, у складу са усвојеном Стратегијом за обезбеђење и унапређење квалитета и Правилником о квалитету и самовредновању врши редовно спровођење постојећих процедура за обезбеђивање, проверу и оцену квалитета свих области обухваћених процесом самовредновања. За припрему стандарда и поступка обезбеђивања квалитета, доследно спровођење и периодично анализирање квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког рада, литературе, ресурса и других важних показатеља задужени су: Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Поткомисија за праћење и унапређивање студирања. Поред свега наведеног, оне имају задатак да саставе и писани Извештај о самовредновању и да у складу са оствареним резултатима предлажу мере унапређења квалитета, које се реализују у сарадњи са Наставно-научним већем. На тај начин се ради на реализацији утврђене мисије и визије Факултета ([Прилог 14.1.](#)).

Факултет је обезбедио услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су посебни методи и индикатори за праћење и вредновање квалитета, као и систем подстицајних и корективних мера за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета.

Један од основних инструмената за евалуацију наставног процеса су анонимне студентске анкете. У том смислу студенти су у обавези да одговарају на анкете које добијају у писаном облику и то у првом и другом семестру текуће школске године процењујући квалитет рада наставника који су им држали предавања и вежбе у том семестру. Том приликом, они се позивају да искажу своје мишљење о предметима и наставницима и сарадницима. Анкете садрже питања везана за квалитет наставног процеса, наставника и сарадника. Такође, студенти имају прилику да дају свој општи коментар о предавачу или да се осврну на питања која анкетом нису обухваћена ([Прилог 14.2.](#)).

Факултет обезбеђује повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о запошљавању дипломираних студената, на начин утврђен Правилником о квалитету и самовредновању и другим општим актима факултета.

Факултет обезбеђује и податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета у складу са принципима утврђеним у Правилнику о квалитету и самовредновању. У том циљу извршено је упоређивање и установљена је потребна мера усаглашености студијских програма основних академских студија Правног факултета у Крагујевцу са студијским програмима: Правног факултета Универзитета у Амстердаму (Холандија), Правног факултета Универзитета у Скопљу

(БЈР Македонија), Правног факултета Универзитета у Марибору (Република Словенија), Правног факултета Карловог универзитета у Прагу (Република Чешка), Правни факултет Универзитета у Генту (Белгија).

Факултет је закључио уговоре о сарадњи са више иностраних правних и сродних факултета са циљем унапређења сарадње, развоја конкретних пројеката, размене искустава и унапређења научног и наставног процеса ([Прилог 6.13.](#)). На основу Завршног извештаја о спољашњој контроли Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, Декан Факултета је подносио редовни Годишњи извештај о стању на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу ([Прилог 14.3.](#)).

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Факултет континуирано реализује процес обезбеђења и унапређења квалитета. ++ Факултет је обезбедио инфраструктуру и потребне услове за редовно систематско праћење система обезбеђења квалитета ++	Неповерење у процес и релативизовање значаја контроле квалитета +++
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Развој сарадње са високошколским установама из земље и иностранства и размена искустава на плану унапређења квалитета рада +++	Непостојање струковних правила о процесу контроле квалитета у области високог образовања, која би послужила као водич субјектима надлежним за спровођење поступка квалитета на Факултету +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Правни факултет испуњава стандард 14.

- У циљу даљег унапређења квалитета, постоји могућност за увођење додатних процедура којима ће сви субјекти бити укључени у спровођење Стратегијом дефинисаних поступака.
- Вршити редовно анкетање субјеката Факултета (студената, наставног и ваннаставног особља) о аспектима контроле квалитета и у вези с тим извршити усаглашавање интерних аката Факултета.
- Прикупљати од послодаваца информације о стручности студената који су дипломирали на Правном факултету у Крагујевцу.

г) Показатељи и прилози за стандард 14

1. [Мисија и визија Факултета](#)
2. [Анкетни лист за процену квалитета наставника и сарадника](#)
3. [Годишњи извештај о стању на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу](#)